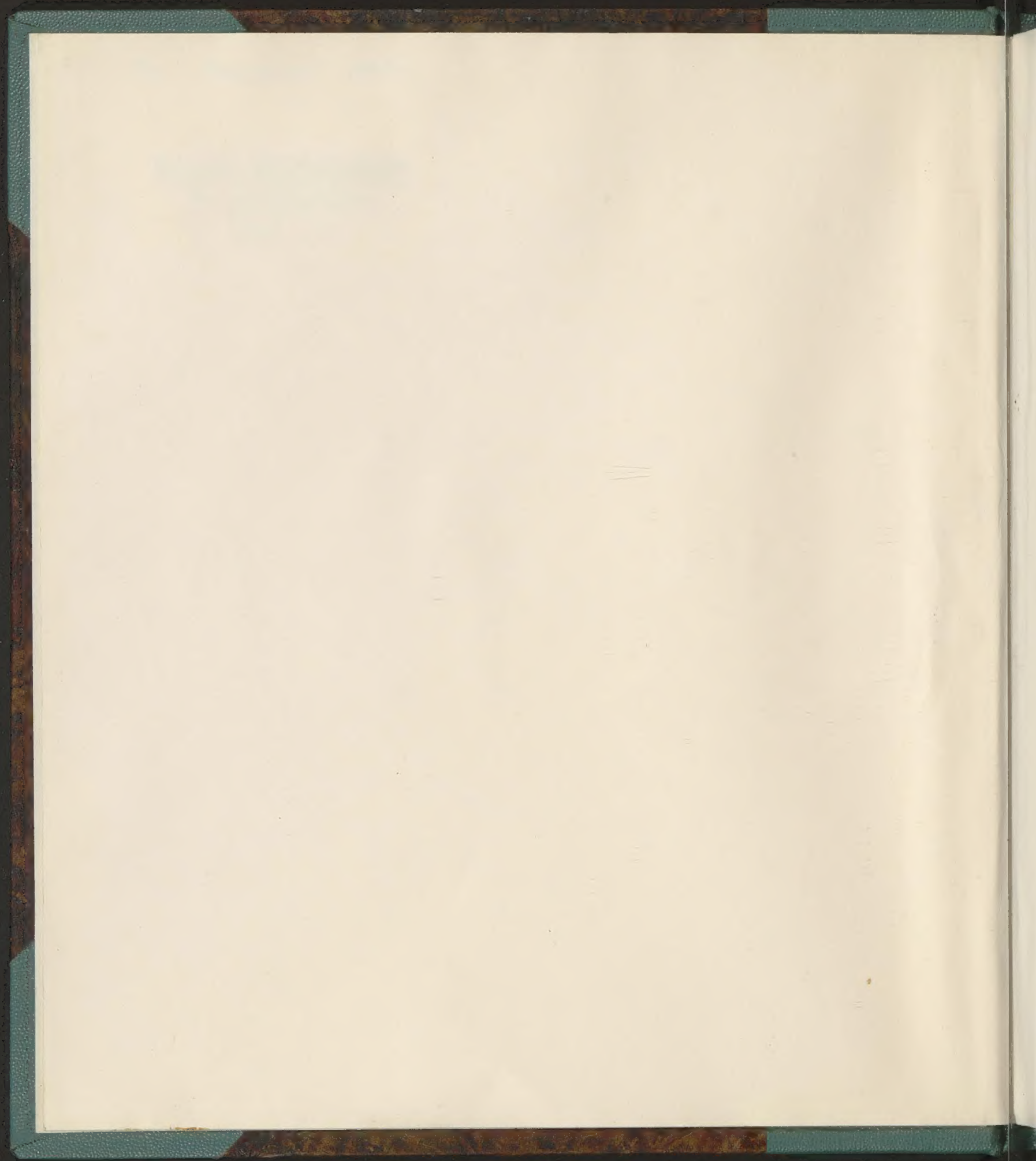

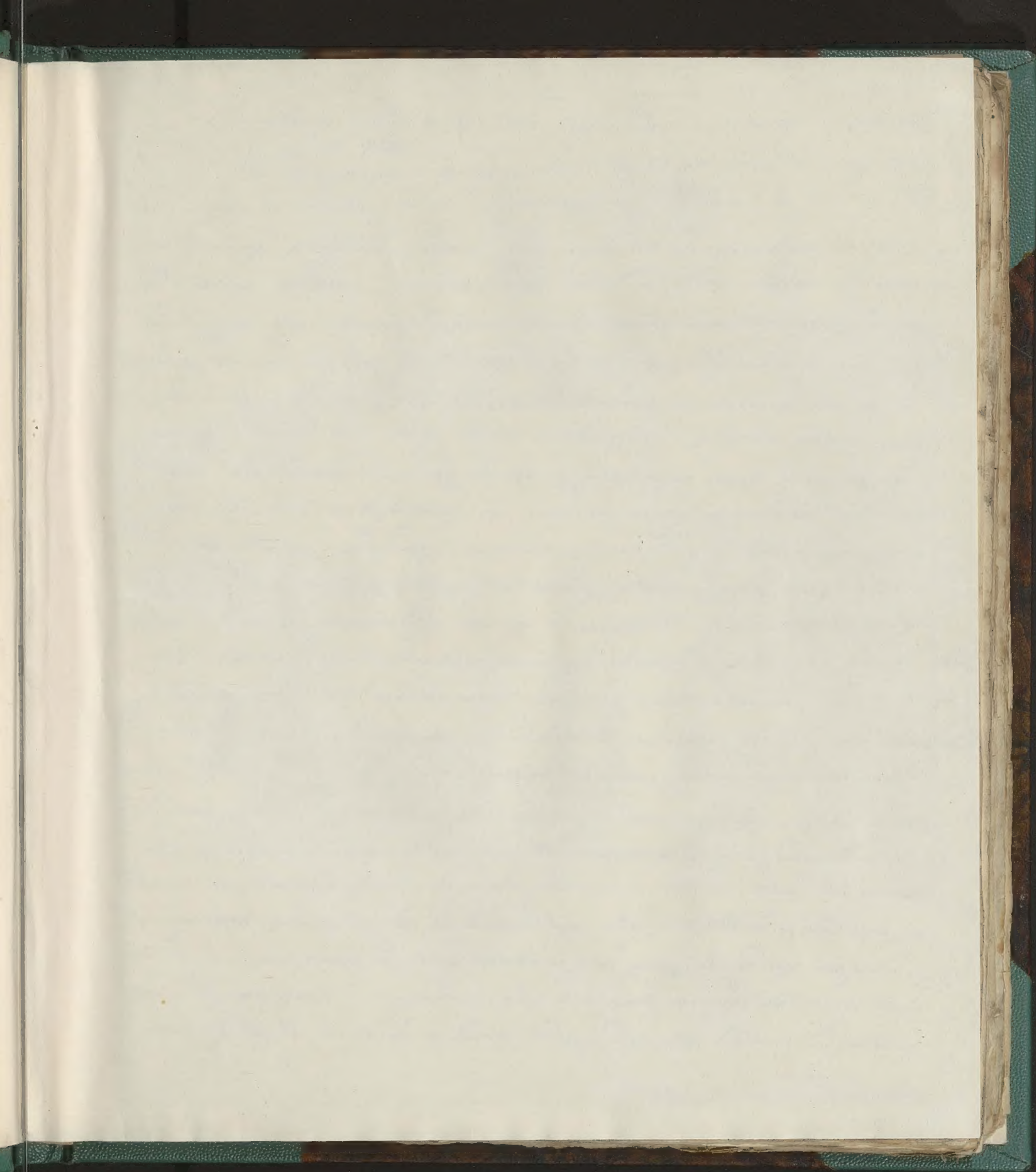
Opr. „Starodruk” 1968 r.

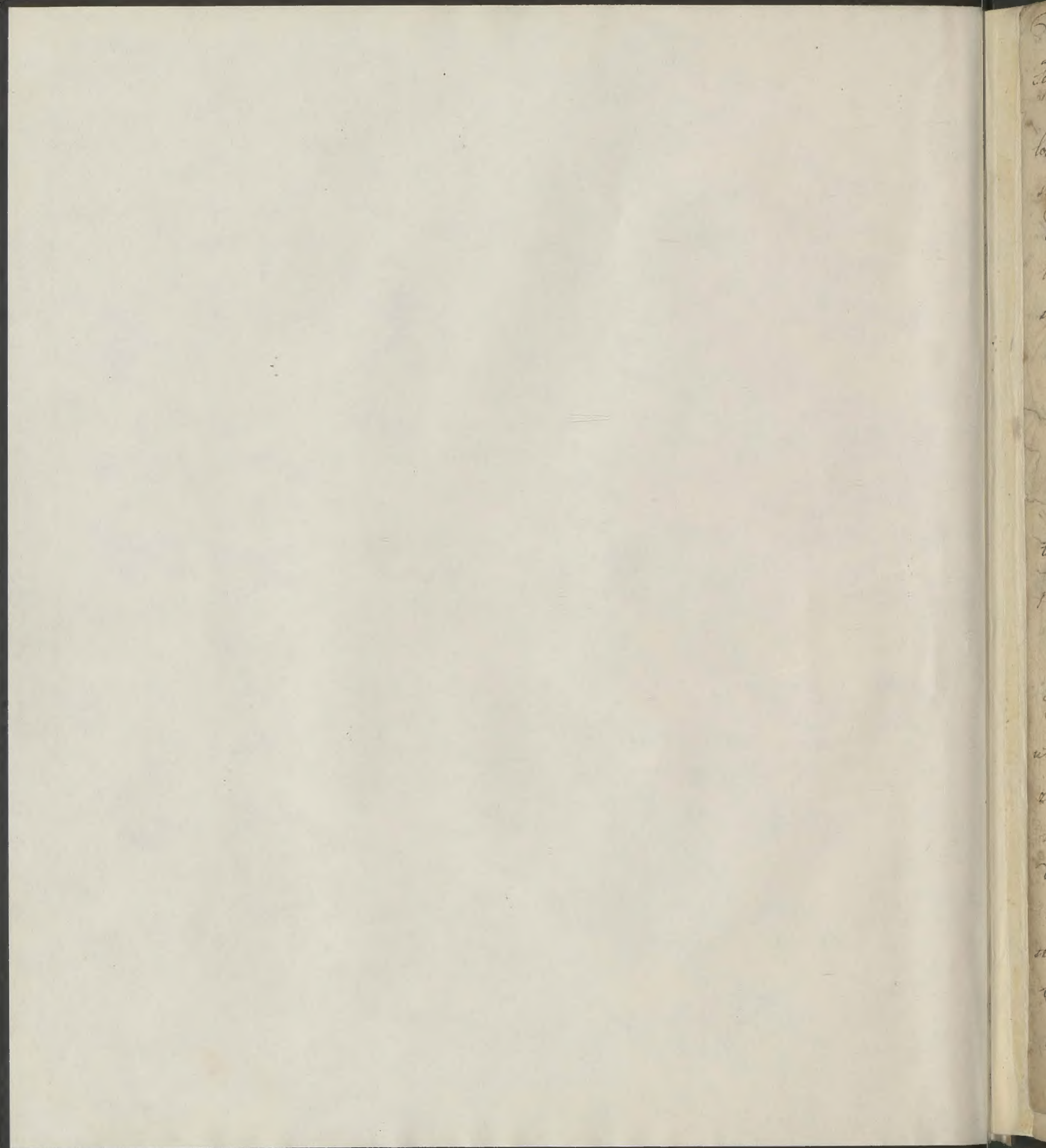
Książka dezynfekowana

Po przeglądnięciu
umyć ręce

Dnia 1 Sierpnia 1798

Do Stanisława z Matuszowskiego Referendarza honorowego, o przysięgę
L. 128

Kiedy w najwzajemniejszej materji troskliwości dobre myślenia o
los Ojczyzny rozpołożoną została przez narzeczenie J. M. do funkcji Mar-
szalkowskiej, przysięgi Sejm, kiedy wybór króla nalał potężnienie im
od całego narodu, i pochwalonym został od stron obywateli, dorw-
nie abym i ja wynurzył ukończenie moie, które tedy najwyższy z
strony, że pod tym królewskim, i Oświeconego Obywatela, radną dotąd
podtrzymać, a tym bardziej niesprawiedliwość, nieskazitelnego ma się roz-
proszę. Dzielę dla całego kraju nieobojętnie, i podobno ostatecznie, prau-
które Opatrzność taż sama rewolucją następcą nam zdaje się, bo
byłoby albowiem uchybienie, nie nam się więcej nieustanie, i tak byliby
albo stać się nadgodą, i rozpołożeniem Wojny trwającej, albo
typem ludzkiego tytańca, któryby osmielony niecierpliwością całego Narodu
powstał na ułkanie rzędu naszego i nakładem trzęsienia ziemi rozpy-
łko z swoich fundamentów poruszył, zburzył, napędził i zburzył
i trami ziemi tak niecierpliwie osadzoną mieszkańcami.
Minęły czasy pobłaznienia, i podchlebstwa, niemorna więcej mowa i stor-
niegajemy ani do Króla, ani do całego Narodu. Niecierpliwie nad to
zblizone, modli ratowania się zbyć odalonej zimna obojętności, co tym wprze-
him, co się tyje losu Ojczyzny, niecierpliwie oglądanie się i dnych na drugich
dumnie oświecanie kto do tego ma przemówić, wotem czasu taki mat-
szalkowska granicami, bo bo to um Wojny obcej, wprze to na nas wola, że
stojmy nad przepaścią od której wrócić się nam należy, bez żadnego ociągania się,
bez drugiego nawet namyślenia, gdyż bylibyśmy na tymże ostatecznym czasie
porozumie w tej nędzy, a koniec Wojny druzgocą, która nas od potępy
wiodła

2
wstępu, i potudnia stoczyła, nie tylko wydrze rzezię sporobności, ale ożyła cały Eu-
ropie odrośnięty dekret naszego zniszczenia, i wcieli nas w talim iaki dziś jesteśmy, i najdnie
stanie. Opatrzność przemawia J.W. w łona do tak trudnych Ocyzynie postęgu, które
przyjąwszy, znajdiesz gorliwość, męstwem i wzięty, niż ludzkiem rozumem wypet
nie obowiązany jest. Cóż cię zapewne, i nieśmiertelna stawa, w przybytku
enoły, i młotoci. Ocyzynie, która błogostawieństwo ludu nieśmiertelnego, który ma
uwolnić szlagdan Ocyzynie, która skarbiona Ocyzynie, której hmyw, i na złym
obywatelu, i na niesprawiedliwym sądzie pomnie się powinności. Lecz ty
tę pichnył dla młotoci duszy hmywci ożignać i naczyn młotoci, tyłko
offiarę całego siebie. Małą przyjął Bogu, i Narodowi pomnie na to i
nie w sercu swoim dla siebie zostawie niemoc. Małą, i familię, i rodzinę,
i Grob Twoją offiarować musisz na Ocalenie Ocyzynie. Obratone, niemo
drownością poprzedniych synów, nie da cię zapewne młotoci przybtagać offiarę
i dla tego w wziętych wyciek wyrokach niechciato ci inicy zostawie powiedzy
tyłko młotoci Obywatela. Nudowolito ci być Ocyem, i decyminę naczyn
przyjemnięcią sercu twemu i todyż być mogła przesłuchanie do smiaty
dla powziętności offiar. Niemart dziś pamięć tego dzieła przywiązania
twojego. Ocyzyna jednym będn dla siebie lilim, dla cię młotoci stanie się
chcnie offiarą za cały Narod.

Gdy ja to pisze ufam najstorniejsze serce twoje nad boiarę i pochwały wyprze
lani się wulkością dzieła ułhnie, ani tak proźny Ambii, i proźny Doroci.
Nieremnych tyłko dusz jest zastona, zmyślona poliora, a stałego rozumu
boiarę jest cuka, która nie umie wyiggnąć ręki do pracy swą ogromnością, przestła
zaiędy. Narod któremu masz przychować, nie jest bez sity, nie jest bez sporobności
ale jest bez smiaty, i męznych przewodniczo, ale jest bez wrażliwego poro-
mienia się, ale wytył w sobie młotoci Ocyzynie, i bratowicia. Narod ten
przez wyniośność i pogardę wewnątrz na pogardę u obywatela
leku warze subordynacja, i wrażliwość, poniżył, i upodlił w tady naczyn
i tym

i tym samym, został przekonany, upodlony w oskarżeniu. Europejski
 biący pseudonie, i dźwignię na partii, ogłosił prerogatywę, która w kraju naszym
 wyraża, przez co zrobiła bezcelną, dając wolny wstęp nędznej Sądowi, za nie-
 rację powagi; Ministerstwo swego kraju, wyjechał niewolnicze rze do obcych Mo-
 carstw, a każdy tym się tylko chlubi, że ratury, na prośbę z granic jego
 Państwa. Lachowstwo zrobiło ofiarę złości krainy, na ten koniec honu-
 aby mogło bezkarnie ubogacić rozrute swe rze majątkiem R. S. lub pod-
 seisie nabytkiem swych Braci grochem. Rozrobie Partylularnych ogłotności
 ich z fortuny Cyjora, uczyniła niewolnemi wyzyski, do udrziania tyłu
 na wrota R. S., ile potrzeba było dla postawienia ich w stanie wyzyskiwa-
 nia, mocy Sądowi, zgola niechęć w domach zgonu, i rozpusta w Familiach,
 niesprawiedliwość w Sądach, ich przychod i nieowicie, w Duchownictwie, nie-
 cennosci w Wojsku, w całym kraju nieubodystwa, niemożność nas do in-
 prowadzić stanu, tylko do-ty, wgardy, i upodlenia, które zrobiło Sądowi
 naszych smiatem, a obrady nasze! zawydrzać nas przed nami samymi, nie-
 wawiały w nas więcej, tylko chęć, i rozpacz. — Cóż to jest ten Naród, który
 odbywa ostra, przez lat dwadzieścia, i kilka pokoleń, który przez wyzyskiwanie
 i dolegliwości przećwiczył muria, w którym, i grzechy powzechności, i grzechy
 Partylularnych srogo ukorato Niebo. Który po tych adnicioch, kłótniach, po-
 winien, i nie smierci sobie nieprawie drogi, chce się, dalsze serce być do tych
 waturkowi, które mu i serce kłótniwa zostawia Opatrzności. Bydnie Mu Włókn
 Urban przewodnikiem, chęć być dla niego ofiarą, to więc stał w naszym Dnie
 zastaci czynić? Jak się starać, a żeby słupem przypadłowi zastawione nie było.
 Chęć trochę łowić Włókn i ich mierze zastanowie, nie pręto, a żeby
 niepręto a żeby mu warty się przypiecał, i tak na ten koniec prawiła, by aby

4 Oczyszczenie mojej wyprawy z tych obowiązków, które jej winien jestem, jako Obywatela
i żebym powłoka przelotna, ile wrożenie, ile wrocie tego mam zaufania.
Odbierając korespondencję od Ciebie, która powłoka mojej, aby nie badał
o jej nazwisku, i stanie, musi być niektóre, przetoż charakterystyczny dla rozpo-
znania tego we mnie ufości, i dla zagerowania, że dosyć byś poświęcił Obywatela
aby tak cnotliwego Męża, jak iśdaś powłoka nie odradzi zaufania, i aby na-
wrócić, nie stać przed nim tego wyzstępu, co może kabisnąć, Dobro powzruszył
Oczyszczenie, naszym. Jestem przysiężnym, i smutna, i Ciebie powłoka, Dajesz mi
niezbyt poznac swój sposób myślenia. Lubię go ile iśdaś Sprawiedliwy, i statyczny, zna-
mę, nawracam powłoka, i ze strony praw moich w Narodzie, i ze strony mego Charak-
teru, mięk mi więc nieczyni wstręta, że pod zastoną mego smutnia wprost z nim
korespondować pragnę. Jeżeli mój sposób myślenia w najczystszej otwartości
odkryty, wzywa, lub cetera zastony, na tego Aprobacja, Wymie z siebie zastony
i nie wymknę się moich do od Dwigania, z nim ligam, który ma przynieść
ulgę Oczyszczeniu. Lubię iśdaś bym widział, że w wyzstę nadziei utagodny
rewolucji, którą nam Sejm brachniący przynieść powinien, radowione
będę pragnę na zawsze rostać przed moją zastoną, a niebądź do ostatka rozpaść
o Npety, ufać, że choćbyśmy nie chcieli, iż tagodnych środków, które nam te-
razniemy, a okoliczności więc dobrowolnie podać, tedy i tak brota Obywatelska
najdnie sposobność wzywa i siebie offiarę dla Oczyszczenia, i autorowi, aby zdra-
i niecierminose wzmocnienia, albo premoc zwinienia, bakać ię, pochonata. Ale
tłoczenie niebo tak skropny niedopusci potrzeby! Tyle różnych kół, małych
wraz z powłoka na naczającym pracować Sejmie czynią mi stać nadziei,
ze offiara ich postęgi dla Oczyszczenia podjęta wystarczy na podwignienie nasze
i iśdaśmy dotąd gorzyle całą Europę, niegoda, duning i podłocia, lub dżiay postępiemy
z siebie

niedrogość; lecz ktoż jest bez grzechu, żeby miał prawo rzucić kamień na winnych?
 Obrońcie się wstanie w charakter Narodu, to imię nieustannie jest tak dla nas osobiste, miłe i
 powołane między nami; takżę nasz interes krajowy, nasz Ojczyznę, cały nasz
 wysiłanie, rozumiemy, abyśmy coar do większej niedolności; przyprowadzili. Ktoż niepomni
 że od tego leży niedolność; Narodu do tegoż niemożna Obrzucić; surżiem; i robotami; lub
 lub faworytów, zostawiliśmy go przypadłowi; poglądać nalo z zinną, brwią, ze spiti
 rafa publiczne coar do niekierowniczego przychodzą stanu; iot za rozrytek stali ony
 mogł nastąpić. A tożgryoty nasze niepomniłyśmy się. Zogodiliśmy
 tyłko uraganu zagranicznemu, a kosztowi obcy nabycia coar większego prawa; Ktoż
 i nam tydz sięganiem. Gdybyśmy przygariając coar Dwoje przedstawili na przeciw
 co takiego, żeby dowodziło troskliwie napa o Dobra Kraju, miły bym miał przyjąć
 raki się, na marne upłyniony czas, i utratę tyłu podrobności; które już dawno nas
 dwignąć nas mogły. Lecz nich się każdy sam nad sobą zastanowi; i piewszy siebie
 dać przykład, że nikomu wymawiać niech. Święta Opatrzności i ciekos isznie w wy-
 rokach swoich przetrwały tak twato; i wolody terne nie są dla nas Narodu; nad
 niemy, zgodę w umyśle rozroznione; i zastanów ich nad isum Cudny Ojczyzny! i nich
 pomyśle, że nikt bardziej obrzonym nie jest nad Ojczyznę; nikt więcej nieponiosł
 szkod, i kłopoty; nad Ojczyznę; nikt nie ma większego prawa do uszanowania i niedzielenia
 nad Ojczyznę; a jeżeli to isrod uisłuy i ngdy, przepustkając wszystkie prawomienia, w-
 wa nad do iszności; i wzajemnego ratunków kto potrafi mieć tak kamienne Serce
 aby się niepożegnał do wzajemnego darowania, i wzajemnych, aby sobie nieobmi-
 ełt mienawisci i pogardy drugich spotraci.

No tak Wielkiego Dnia Kraba, Głównemu, ichy, pomocników, isznie ino-
 wyk iot moonych isznie. Kraba wymowy, nie ty która napotniał by isznie gory-
 zapala nas pokój, rozumiemy, iot ty, która przodkiana cnota, umie iad z isznie
 przykład a przykładem innych poruszyć. i masz wymowieny z tego isznie
 nad isznie, który Dobra isznie, niemaż i skuteczniejszy wymowy, nad ty która z

z ust enotliwych wychodzi; Rózcioś przedziwiznia wpiętych. Jakżeś radę i pomoc,
enotliwych. Wierzę. Janisław Rótczko, feneratora Altylę, którego czyni powstachno-
wielkha. Niekon piekossy'racchi' lię, i zastępną familię swę, aby wchodzą do dwiętych
Ręptu, wstępy, zrownym iemu wosli serem, toist pniełm miosia nierrazliwy Cy-
czyny, uszanowanu dla Majestatu Duchem, naysietych ienosi. Uprę, jakżeś ^zŁia
fnei Brymaga, żeby on dał piekossy iiebi przytad godny miosci. Oczynny, godny swęgo
powstania. Niekay si-łura do aby. iera kiola do dohoci ienoni, prowadzio py rozroba
Majestatu. Brater-lim wżtem poudna scata, iego familię, kłory; Curyzna niobo-
iżna, mui moze pomoc, i krol nictelną pocieha. Na iakie nierrazliwy. Błogosławien-
stwo, kto tak potrzebnego dohaci, duka. Kto ierzi mui potrafi wygępić zawiętych
miednash, przynajmniey i na czas Ręptu loim powięzony zawięci potara si.
Łogodniwstę, i poudnawstę umyśty. Obywatelnie, co ust nappierułym warunkim
ucz kłory nie. Istematyżnie wdaćie naciem ierzi mui moze, a odzwignitru-
it Rępta ani pomysłki wolno, trzeba zaięć o zwięzhu bym bratniuszę. Aha
razonęgo zwięzhu, mui powinien panti. Kłory nictyho nichomw nierrazliwy ietę
Łażenia si wipolnego, ale owżem, byz mogły naysietych ienoni. Dla wryetthi
stancu, konfederacia przysta byz powinna przy Wierze Wolności, i krolu, przy pomno-
zeniu si zwięzhu, i kłory przy Altylę, Woycha, i wryetthi na nowo popisowęgo
porządku, w Stanim Ręptu, przy zabespiereniu granic i ich catosci, zupitną ne-
trabrosia, co do Teretnichęgo stanu Woyny nasych Ładiadów, przy potrzebnem refot-
mi, nictyho ietę kłory. Iamowię konfederacia przy swoj ust-
wę zawięci powinna Ełliu ietę kłory do Wryetthi Magistratow, a zaięć naysi-
etę od wyznaczenia delegacyi kłory by nadana. byta mui uchwalenia podatkow
Łażenia Ładu Woycha regularnego, przepisania porządku na wryetthi Woiwod-
wa, co si byz popisow Włiki, zgotę iego wryetthi iego zawięci wosli
obmyslenie.

rozstrzygnięciu obowiązku dawnych, dawne stały się nieczynne, a wyzyskane z podatku 554393 zł
z 20. skarb. korony, a 292000, skarb. Litewski, opłaca nie potrzeby statku Generalnego
wielce, by można, natychmiast, rozstrzygnięciu się muco.

[illegible]

[illegible]

See letter

Wam listem specyfikacji, Coś, którego się ma szatać szat Generalny, i wyraża na nich
potrzebego.

1. Kłomane 10. latig piersi, kady Woykowoy — 26000.

3. Petmarco Lithy, iale Gaspelithorio
no 16000 ————— 54000

X. *Quercus fusiformis* (Mill.) B.S.P.

Transport Later in

400,000.

17 19

Transportation		
100. Ammunition per M ¹	1500	150000
100. Clothing per M ¹	1200	120000
200. Hapvalois per	400	80000
100. Syburois	400	40000
100. Felurois	500	50000
24. Honowalois	350	12240
7 th Clerical 76; Urois 500 km; per	1000	15000
Naichunigta Hardey Honggwi per M ¹	100	10000

10609, x. 4/20, i. Kozla na 14 utrumance, origina, 4537240

[illegible]

Waga kart na prawdziwy straż wynosi: 4687240.

Chelapitulae.

10809. Głow kawałowy Namiarowy Szachki
hocktowne bęnie na Kolo ----- 5,159,666.

60 Główna s. Łabach Przygoda Krawaleryi Narodowej
i na inne potrzeby 150000.

10000	Flow kindred Stray	4.537270
-------	--------------------	----------

do Głównego Sztabu państwa przedniej Armii
i na inne potrzeby 150000.

[illegible]

Всего 2

3te Piechota
 Wydatki potrzebny na uden Regiment Pierz.
Stab

1.	Secf.	12000.
1.	Kuchownik.	6000.
1.	Podkuchownik.	4000.
2.	Majorów po 3000. R.	6000.
1.	Regiment. kwatermistrz.	1600.
1.	Plucier.	1500.
1.	Trumflet.	1500.
1.	Regiment. Szeluz.	1500.
1.	Regiment. rotmistrz.	288.
1.	Trumflet.	300.
1.	Kuchownik.	300.
1.	Podkuchownik.	122.
1.	Woznica 1, Woz 1, konie.	1000.

14. Główny Stab i Plac na niego w całości 36310.

1na Kompania

1.	Kapitan.	3000.
1.	Komendant.	1500.
1.	Chorazy.	1000.
1.	Podchorazy.	384.
1.	Podchorazy.	300.
1.	Surm.	288.
1.	Szeluz.	452.
2.	Kapitanów.	576.
2.	Doborów.	288.
200.	Żołnierzy.	25800.
4.	Wozy, 14, Wozniców i 16 koni.	4000.

215. Główny i Plac, na uden kompanię 40628.

Kolej kompania

Kakia kompania b dzie sie stada w 215 flt;
10 kompanij b dzie w jednym Regimentie Cavalie
flto 2150. na lbro p'cia ----- 406280.

Sprawunki dla jedney kompanij p'cia latami 1810
N° 1. Willi Mundur dla 5 unioficerow po 28 fl na rok 285.
N° 2. Willi Mundur dla 2 chorow po 200 fl na rok 400.
N° 3. maty mundur dla 200 chorow 3 unioficerow
200 fl na rok 6614.
N° 4. Maty mundur dla 200 fl na rok, nie lardz, aff 3. 611.
N° 5. zarobowanie reharizyta zarobkowe na
kompanij ----- 400.
N° 6. repatacja bronj, adewerku ----- 300.
N° 7. kide ----- 200.
N° 8. plaszce dla 200 chorow ----- 200.
Mundur i lbro co dwa lata dawany
b dzie i innelchunzta co rok kosto
wac b dzie ----- 15128.

Leuwerke, Bronj i inpe Sprawunki.

N° 1. latki dawanie dla unioficerow po 28 fl
potrzeba na lat 18, 28: 60 corok wychodzi po
sinna do kasy 3. - 9. 10.
N° 2. 200 batragasow, po 28 fl 18 potrzeba na lat 18 -----
28: 3600, corok wychodzi powinno do kasy fl ----- 200
N° 3. 2 lbro po 28: 90 na lat 18 potrzeba
180 28: narok ----- 10.
N° 4. dwa pasy do lbro po 28: 8 potrzeba
na lat 18, 28: 10. na rok 28: ----- 1. 2 3.
N° 5. 204 penderow po 28: 5 na lat 18 potrzeba
1242. 28: na rok ----- 138.

Na 208 Transport ^{Transport} ~~Transport~~ - ... 3 52, 13. 1.
stent pasow spokrywani, na parowach
po 11. 6, na lat 9, potrzeba 211. 615. na rok - 64, 2. 10.

Na 209 Lomistrow po 11. 9 na lat 9, 1055
potrzeba na rok - 115.

Na 209 Słuch Broni po 11. 30. potrzeba
na lat 18, 6210, na rok - 345, 2. 13. 1.

Na proch, i tadunka, ~~Transport~~ na rok - 100

Na 52. Namolow a 11. 6. potrzeba na
lat 18, 1182, 11. na rok, 104. 104

Na 48 Kociotkoro a 11. 12 na lat 18,
potrzeba 576, na rok - 32.

Na 104 flasz blazanych ^{potrzeba} 11. 3, na lat
18, 321, na rok, - 11, 2. 25.

Na 48, Suporlow, a 11. 3, na lat 18,
potrzeba 111, na rok - 6.

Na 48, Hydrow, i motyk, a 11. 6,
na lat 18, ^{potrzeba} 266, na rok - 16.

Na 66, plastery na bron, a 11. 28, na lat
lat potrzeba 200, na rok, - 11, 2. 3 1/2

Na Dori chorogiewe i furieletki
a 11. 3, na lat 18, potrzeba, 621, na rok - 2. 10.

Ławerow, bron, i inne sprawniki,
kontrowal 622 corole - 1070 - 2. 15.

Azatem caci sprawniki, kontrowal 622 i inne kompanie corole, - 1411, 2. 15.

Sprawniki za regimentu catego, zdziwien kompanii zborow, kontrowal
2260, kontrowal 622, na rok - 1411, 2. 15.

Transport Ciał 171, 185.

21 X

Dodać się na mundur dla Dobrych

Regimentów Dobrych, którzy co dwa

lata dawany będzie 184, ----- 102,

Węgry, Szwajcary, etc. ----- 171257.

Rekapitulacja

14 Głównych Sztabu kwatermistrzów 184, ----- 35310.

2150 Głównych Janczów i Oficerami;
i oficerami, etc. ----- 400280.

Szwajcary, kwatermistrzów 184, ----- 171257.

Summa 2164 Głównych Sztabu
janczów, kwatermistrzów 184, ----- 015877.

Chyba mieć 20 Regimentów, z 2164 Głównych Sztabu

zowie, potrzeba ludzi 43200, a zatem ptacy na nich 184, ----- 12277343.

Ważąc dwa korpusy, Alzacki i Szwajcarski, i ich Sztab Narodowy

wynosi głowo 919 które kwatermistrz, według tegoż niepełnego Sztabu

551361, a zatem chacie powiększyć, do kwatermistrzów 1000

na inne potrzeby wyznacza się na rok, ----- 600000.

Summa kwatermistrzów Alzacki

kwatermistrzów 184, ----- 12927340.

Nada kwatermistrzów, Departament Węgry, według tegoż niepełnego Sztabu iłłada się 184

osob, to jest pryncypała i sztabu, kwatermistrzów, i 22 Sztabu Alzackiego, i 184

sztabu kwatermistrzów, Departamentu Węgry, chacie się 184 potrzebny więc 1000

penzję do pryncypała, która jest w sztabie kwatermistrzów i 184 kwatermistrzów

wyznacza się na 10000, więcej na rok, ----- 100000.

1. Kierownik Wojskowy	8000.
1. Regent Kancelarii Wojskowej	4000.
1. Regent Kuchnia	4000.
1. Salkownik do chleba i ogrodnik	8000.
1. Architekt Wojskowy	6000.
1. Jeden Libretant	4000.
1. Jeden gimnazjalista	3000.
2. Generałowie Wojskowi po 5000, 10000	6000.
1. Inspektor	2000.
1. Archiwista	2000.
Na potrzeby Kancelarii	5000.

Kasa Wojskowa z kancelaryj kosztować będzie 120000.

Rekapitulacja Ogólna na Wojsko Obojga Narodów

26. Stosunek do Generalnego kosztowności	314000.
21738, Stosunek do Generalnego kosztowności	10,596928.
44,200, Dochody z ulg	12927340.
Kasa Wojskowa z kancelaryj	120000
Na Ekwipaża i inne	41552.

66. Summa Ogólna na Wojsko Obojga Narodów 24000000.

Wzrost i dochody wojskowych skarbk... 18481893. z 48, 2 em. 62
Wzrost na Wojsko i na go atak...
5518106. z 1. 2 em. 92 arcy...
Wzrost na Wojsko i na go atak...
Wzrost na Wojsko i na go atak...

miodej morna linu niedostatkowi zaradki, iak Dalezym potrzebom, mairzym zwiazek
zwyczajami Wychowaniem, Zagodzi iak nalomies inni rodzice Ciwiznych postug, wyuaga
iako i, smelitych nazu potrzeby, przywoitaj nadgroda Spasny!

libro,

mayor

pneum

libro

Nam

tanquam

propter

quod

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

[illegible]

[illegible]

niekontentowa nie rozciągając się aż do intygu samemu nadawci Szkodliwych.
 Miałem w Pan Ksiółce niech nie nie sature dla dobra narodu, niech dla uszy-
 ni bez żadnego zaprawowienie się ty chwalebna offiary, bo tym jedynie sposo-
 bem najsłuszniejszą (toni) ku sobie wdzięczności powspędności, a ile On potrze-
 bę kpiłtę z swej strony dogadai rzeczy, tyle zapewne kpiłta potrzeby. Je-
 go zaswoje wtopne uważai będzie. Gdyby więc ten projekt mógł mieć miej-
 sce, i gdyby Ksiół ten pozwolił na sprzedanie Dobra Wielkońdowych, a
 oraz Ołchów i Potencja z Attyrenami, miałbyśmy z daru tego gotowego fun-
 dusza do potarcia milijony przy poręczym Dobra reeronych rozprzedaniu.
 Więcej powiem przykład ten bardzo podobny sposobem poizgnyłoby inne
 Ksiół, i nierozumiem, ktoby wtopnym nie mógł potrzebem, potrac na wypla-
 ne na swej Ogarznie Serce Ksiół. Wdzielimy już w Ksiół naszym
 podobne przykłady. Ksiół ten Rymskiego iatery fabrykę Ksiół na
 wielkie towary Ksiółne, świadczą się tylko szeregiem swym zamysłem,
 i w końcu barzo cenie nalaż przed subskrypcyją potrzebną do tego zamia-
 ru summy. Ceniłoby i tego sposobu więcej nie można było, ktoby nam
 jeden i drugi milion bez wątpienia. Ksiół, ktoby był tyle Ksiół, żeby um-
 knąć swą rękę od tak powziętej subskrypcji? Ktoby nie chciał od przyszłej
 Ksiół się niewoli? Ktoby nie rad, ażeby imie tego z wdzięczności wli-
 gach kpiłtę zapisane, nie było błogosławione w odległej potomości. Za-
 rozumien, żebyśmy się wrysz do tak cnotliwej wyprzedali offiary. Ksiół na-
 wet piękna poizgniona przykładem, uymniać w ordości swojej kosztownych
 wydatków, chętnie do tego przytożył się celu. Nie jednorazem spotykając na
 obywatelkie. Wzią serce naidowataby więcej ordości, w chlubie z tego mi-
 dołu

18 35

wieć, że nie wolno Tatary być dla Rplitey ten projekt do skutku przy-
wieść, jak było dla Cesara w Gallii, a przecież tym sposobem i Kiole-
saryzmy i dobra duchowe w bardzo krótkim czasie w ręce partykular-
nych prężyć. Mamy wielu w krajach naszych, którzy tylko brotnie
kotowali do wzięcia stanow Rplitey, aby mogli być cesarszczyzną pre-
rogatywą i klaczką. Jest teraz dla nich pomyślna pora, mogą się
zastrzeżić Rplitey, składając na niej potrzeby iabę znaczną części Kapci-
tatu, a rozyskujemy do najwyższej w Kraini naszym dobrodziejstwo, po-
mimo iż teraz liczą konkwistentów do zaburzenia dóbr naszych od innych
wzrostających. Podobnego sposobu było Rplita Wenecja w czasie ostatniej
Wojny swojej z Turkami, obwierzyszy Dół, Hiege, dla tych którzy sku-
tecznie ją w gwałtownym przypadku wzięli. Potrzeba nam
jedności i jednolitego do Obywateli przywiązania, potrzeba iabę najwyż-
szej wydobyci iabę z bojaźliwości i niecierpliwości, potrzeba wzięci iabę zwrócić
do pracy, a raz natrafimy na drogę, którą nam Cnota wskazuje,
nie poprzestaniemy nawet, iabę jedna zwyciężona trudność drogą ułatwia
będzie iabę wprostie przeszkody nad spodziewanie wielu zniżką w o-
cach naszych.

W następujących Listach co do Interesów Wzrostających, nie
zostanie mi nic więcej do ułatwienia tylko Materja inwalidów.
Po tej przystąpię do innych Narodu potrzeb, aieby i Skarb Króla,
imi iabę cywilna dźwignie do cel narodowych, w należity opatrzność do-
chod, a mianem także przed Obywami gwałtowniejsze Rplitey potrzeby do-
miami Karde rozstrząsać i ułatwiać będą.

наука

20 May

125a.

Ряду .

Aplicity

my father

1041 11

adney

is h^*

2. 11. 1918

1

7

1/2000000

Chilli

булету

wie sich

in effect

10

May

1. ... Q₂ 110

7 11

Rec'd 25

List 4ty.

Dariusz powtarza, że go tak długo zatrudniał młody Wajtko. Jest to
 najważniejszy w każdym czasie Interes, a w teraźniejszości podjęciu na nie się
 nie można najdalej iść. poprawa Kplitey, póki sity iey nie równocześnie.
 Kłuczące estateczne fundamenty iey usadku, wstąpić przeciwnego użyciu sposobu
 kiedy z obawy Konfederacji. Tarnogrodzkiej zredukowano licznica niepłatne
 Kplitey Wajtko; stawano się na ową rzecz prawie zupełnie chybicie w rachunku
 wydatkowemu. Nawet z ukontentowaniem spoglądać na zmniejszenie kosztów Wajtko-
 wych, nie przegladając bynajmniej, że przysięga ten chłopcy czas, w którym nie ro-
 adney oparunku wygadywać nie potrafimy. Dla czego ci, którzy mają być użyciem
 do utworzenia ptaj Wajtko i obmyślenia funduszu mającego zwrócić z tak wa-
 żnym obiektem, powinni iak najpierw tego przestrzec, aieby w niwierz-
 nie chybił, a iieby utraceniemy na Wajtko funduszu, powracając i go-
 spodarstwo zaradzali. Mamy u Króla nasych takich ludzi, byliśmy tylko
 chcieli sanować ich talent i zdolności, byliśmy się zwracać na ich zastrze-
 byliśmy iin nie przekradali. Dornatem tego, iak bawie uszło fałszywemu i
 nacięciu przegrupam, wstąpiem lub uroczem dogadując ielowi, na karb cudzy
 niechcei potępić uogólny ludzi zdolnych, ludzi potrzebnych. Najba-
 dziej w takich projektach podobni iestem do Alaskiego ludu, co nie-
 szczwano na śmierć skazańcy Toajona, nie myślał potem ratować straty. Tego i uwid-
 hiał pomiot tego, któremu przekradat białe iie Cycey z my uogólnym.
 Lecz powracając myśl moją od tak smutnych uogólnień, zaprzęgam
 do wynalezienia funduszu na inwalidów potrzebnych.

Dariusz

Wszakże Opatrzność mojej arcybiskupstwa mogła mieć przynajmniej 60000. złotych
do sadowania cudziemu naszy obywateli, nie można racjonalnie przypuścić
aby w opatrzeniu tych ludzi, którzy za matkę nadgodę muszą wstąpić
znowe i tak nie uginając się zaległościami, którzy w innym, tamże
zwalnie mogli, przysięgły na siebie obowiązek bronięcia i osłony
watołkich klas, i w tak wielkim powołaniu nagle się znalazła
wielka, że mają nasprawić i prawo, arcybiskupa na pozostatek
o ich wielkiej potrzebie. Zatem mieliśmy fundusze tylko 66000 zł. gr. 20.
Nie mogąc, atoli z należącej sprawiedliwej proporcji, z której można by było
niechcąc kwotę potrzebną na fundusze wypłacić, wskazać tylko funduszu
została, z którejby stopniowo populiwać wolno było takiego funduszu. Mamy
w białej kilka bogatych Majratów, które ja uważam jako Vulnera
Legum. To dobrodziejstwa dla kilku takich rodzin, przez które prawo
nie może być wykazane zostało. (czemuby dobrodziejstwo białej, gdzie nad wielką
dużą prawo nie miało przyczynę większości Ordynatów do przysądzenia się
tak sprawiedliwym białym potrzebę? Jedyną Ordynatka u swym nawet
później wnoszą do skarbu państwa i t. p. zawiązy, inne Ordynaty, podług
sprawiedliwej, i w białej nie miały takiegoż prawa wnoszenia dochodu?
Mamy i inne kilka wielkich Majratów w Kroceniu i w Łotwie, najdziwniej w nich
droga sprawiedliwości nie miała, czy fundusze na wieloletni potrzebny. Czy by
takto prawo 76. opowiadają białej w Kroceniu najpóźniej i do Łotwy przysięgione
było, mogłobyśmy potęgę przynajmniej tego dochodu na fundusze obywateli, którzy
po Kapitałach Województwa białych białych, daliśmy tym samym i takich białych
i t. p. białych, białych przynajmniej białych, przez konsumpcję i t. p. białych

samego dochodu. Bybyj ^{Włodan} miał tyle czasu, żeby mógł wejść na co się dziś
 ten dochód ma nie obawa przekonałby się, że przez ^{Włodan} Płocinogrod, Kłom-
 ane i przysięgł Włodan bynajmniej, żeby dziś na szkodliwie piewańców i
 porzucił do Polacy, orem się niebardziej miały na nę, a orem się nagrozić, ma-
 winstwo bogaci—

o tym wszystkim dobrym i gospodarkom w Woytku pisał: zapobiedz, żeby
 Karb Woytki nie był obciążony zbytnią Jmwalidów liczbą. Niech tylko sposób rekru-
 towania żołnierzy wstawić w tym czasie, niech regimenta dobrym kapitulacyi, a węg-
 i w kary i ciężej dostarczają prawnie sobie lata uwięzi do woli, lub inną, pro-
 szę, w którejby był uwięzionym.

Przyjmując się do Woytki naszym bieżąco dobre gospodarstwo przez porządkowanie
 ludzi, że egoizm utraci nadzieję obywateli, same dochody Woytki mogą z ra-
 em przysporzyć funduszu na Jmwalidów. Wdziatem w obcych naradach, że ujęciem
 żołnierom dać ułogę nie potrafią, a czasem na uwięzi. Prosta się to dziś i w naszym
 kraju, że nie tylko ludzom, lecz i koniom na długi czas dać ułogę, ^{jednak} tego partyk-
 larni rynek ciągnąc zyski. Jui nam jest porzucić wiadomy obciążonych projekt, z któ-
 rego nie zawodzić mieć można velut. Projekt ten zapobiegłby znacznie szkodom z de-
 sercyi, pochodzący, a zatem upadłby projekt kurcyi partykularnych nalcudziach u-
 cięciem przez ułogę do ichiej znacznej porcy roku. Nie można w tym miejscu
 wypuścić golić drobnych okoliczności, któreby nam uogół podać dobre Woytki gospodar-
 stwo. Na pewno nawet byłoby pisani o tym: powdani. Teżto materia Rady Woytkowej. Sep-
 temberu się w podobnych drobnościach, a nie myśliwiciom zaradzić nie potrafił.
 Wierzętem o Woytku, lecz i sobie winien iestem dać sprawozdanie z nie-
 ych moich względem Woytki uludów. —

Janikowski

40
21 41.

List 5ty . Dnia 22 sierpnia 1808

Widz. Cała Europa wiekszą potęgą za trudnien
politycznych na to obywateli, ażeby się wryśli. Wzrost w
zawołanie uobrać się, gdy gospodarstwo i zdier.
Two mała konna wystarcza na utrzymanie pałacy i domów
i mieszkań, gdy najobficiej reprodukuje, nasyca handel,
niemniej, ludność rosnących obywateli. Kłopot bogate
nowego świata za silnie nie może opłacić długów tych
państw, które o rozróżnieniu swojej rucacji postać w inne
Nikt się nie zastanawia, jak tym, że nie liczą wojny, lecz
i między nimi przy odwołaniu decyduje razem, że nie ten
potrafi być u siebie samym żołnierzem, którego nie wolno w
uczęliwym wyprawia Mechanizm, lecz ten który ma ducha
i serce żołnierskie. Na nam, jako wiążą tak myślnie, że
się polityka, jak dawny jest świat, tak dawno jest między
ludźmi nie zgoda, tak dawno dostrzegacie różnicę w duchach ludz
kich podobnego błędu. W Persiach, Grecjach, z Rzymem
Woznach, również i wtył, które nieraz obroczyć króla narady
dies ierou parujące, nie mierzono rąkami przykładu, gdzie ma
ta garstka żołnierzy i chwiconego żołnierza zwyciężała
wielkie ~~nie~~ ^{legion} ~~liczne~~ ^{wielkie} hufce gnuśnych niewolników. Nie dostru
gając przyczyn, lubimy wszystko do przypadku odnosić,
i albo na co dziwnie doszukiwaliśmy, ięstwo gnuśności

[illegible]

Lećmyżże kto o tym? Nie brakuje nam i takom
i umiastnych do tej warnej roboty przewodników, i to
byż nie nawet obca Naroda zadróż, idęć ich dobrze
znać. Do Pałacy z samego Krakowa przesł do poma
jeo metrow. Szadżar ani pomysłać o tem, do czego zdra
nych z umiastnych rąk zająć może. Szwolny iż wjst
wiwszy Armia Polska w Szwecji 6000. Wypadnie iż
iż na polach Kplisz, moim i umiastnie Kłoz
znaszych generatorów, moim i umiastnie Kłoz
showa powiadac, a tne "geograficzna i topograficzna
go kraj. Chciano natomiast ustanowić Generata Kwatermij
leż niemiem iaczej obywateli, przedtem wstawnemu zniechcenie dobru
zeimny zmagawieć, zająć gosliwosia, niedzwolili natak potrzebny
ułożenia urzędu, bez którego i wczasie wojny, i wczasie pokoju
obeszć się niepodobna. Nie sama Mufta, leż iachonita włoż
tużba, i całe jego gospodarstwo, powinnu być nauka. Leci
i urzędników włożowych. Byż przecież nadszły się w nagłym
potrzebie powiększenia się naszych, iestemny dziś wstanie p
czynających, odnajdობniejszych potrzeb. iestemny nam
dopiero uzyć naley, woszysto zacyzna, woszysto przyspa
biać. Czyżmyż nasi Jendymierowie w Altylerji, i wiele ich
my. Co dotąd zrodzi. Puthwarile. Dokart geograficznych wypr
czony? Jaki jest stan naszych Jontymierów. Czy mamy w tym
korpusie dobrych Architektów i Mechaników. Narescie zają
iż Narod nasz, względem stanu żołnierskiego. Co znaczy na
na miedzi

[illegible]

[illegible]

Intryga, albo nauwincenie Dalszego. Lecz propozycja umnie-
 szenia Dalszego potrzebna, i przystosowana do geniuszu Dalszego
 Dalszego, i ichby stany. Dalszego, przydaty, nauwincenie do
 pisow, powinich Dalszego. Dalszego regulament, i zapetna.
 Subordynacja. Rządne wojskowej eddytrzebnych Cwiczen, Groni,
 Stron, i czasu okazywania. Lecz w sie typie prostolitego nuzenia to
 samym tytko Pymniazym, zostawibym, stanom, i to tytko wprzypac
 hach wojny i porney, albo witalim niebezpieczenstwie, gdyby wojna
 zapetna wiezgnac miad. Dalszego nieprzyjacielnie wojna. —

Gdybyś Jędrzej, mógł tego dokazać, ażeby następnym
 Pym, ustanowił prawo obywateli, obywateli Dalszego na 6000, woj-
 ska, i zapetnym postawidgo Kompletie, gdyby nadto trzymając
 się powszechny skromności nie wiezgnac nas wojny i wojny.
 wojny miad przynajmniej, miad lat kilka spohy nosi granie, ażeby
 tak chwalebne ustawy do skutku przysty, i chwalebne przez czas
 nabraty nowagi, byliby zbaiciem Dalszego Dalszego. Dalszego Jędrzej
 iak wielkie wrogu jego na stoję Opactwo Dalszego. Czego tak
 oczekiwaniem skutkowi posuwicie niewinności? Jakię uciłości
 myśladai nienalicy, ażeby osobiste niekiedy i byty zwojne prze-
 szkodzie zblizajacy się narodu szerszowości. Jmie twoie nieskazit
 ię dotad zaden sta dla Cyryzany postuga. Ty masz go wstawie-
 wazystey Cyryzany natankiem, lecz pomnij, i byty ię na-
 goda moie dać wrogu twoie tak porządna korygie. Zaskacz do
 donosie usztylich, staniacy do wraiemnego Darowania obrazo
 na, altem. Stabosciom, i zeli poznaj ze przez nie potrafisz

[illegible]

O ustaleniach materialnych Wzajemnych, należy przystąpić do innych Wzajem-
 nych potrzeb, które albo nie mają funduszu, albowy go utrzymać za powiększeniem
 wydatku na wyrost. Między wydatkami Cywilnymi, za pierwszy bieżący opłata Ma-
 jorowi 30000. Nie trzeba mi wiele w tej mierze pisać, na uwiad, do czego cel
 obowiązuje, zwa wiele skarbu królewskiego w roku 73. utrzymać, na uwiad wiele
 kosztu, nie przyniesie na czas długi do skarbu Publicznego, rekalkulacji się
 przyczyną swego Majestatu w rozdawaniu starostw na doręczenia, aza-
 tem stądnie żeby dochody jego utrzymać się zupełnie przy tym zasile-
 niu, które Konstytucja 1776. opatrzyła. Najdziej w warunkach obudwóch
 Komisarzy 5,333.333. zł. gr. 10. które wzięty są corocznie opłatać do skarbu
 Publicznego. Należy więc napisać wyznaczenie funduszu, na zapokojenie tej potrzeby.

Drugi gatunek nie uchronione wydatku jest utrzymywanie Umi-
 ow przy niektórych zagranicznych Dworach, Koście na Kierownictwie,
 Kancelaryj Departamentu Interesów Cudzoziemskich i następstw
 pogranicznych. Takowy gatunek kosztów kosztuje corocznie 511.944. zł.
 nie rachując w to ile się wydać na Kancelaryj Departamentu Interesów
 Cudzoziemskich, gdyż nie mogłem dobrać o tym zaciągając Informa-
 cji, która opiewa Sekretarza w Radzie Miałtazkiej do Interesów Cu-
 dzioziemskich utrzymującego, na trzech różnych Sekretariach, trzysta
 do Szpedycji Włoskiej, francuskiej i Turckiej, na dwóch Sekretariach
 trzysta Roskiego i Turckiego, na czterech Desjfrantach i czterech Kopii-
 stów

Ató, a tyle zapewne potrzebować będzie, bo ten Departament nieustannie
dozrywania mieć powinien, uważając go jako drugiego stróża naszego
i na wewnętrznie porządku Narodu i na oddaleniu wszelkiego niebezpieczeństwa
na jakie wystawione być może Narodu, które nie trawia się w
nie dostrogi zamianów Potęg. obywateli; Mówię tu tylko o funduszu
potrzbym na utrzymywanie Departamentu potęg ludzkich, nie o wy
bore ich, bo to jest, wcale inna materya, a raczej. Wskazując wolnie na
gdz tak ważny Narodu, potrzebę, ten iż w związku z Księstami na Włosko pol
iż rozprze. Jedyn rozumny a chociażby swą Ogólną Minister, więcej uwagi na
ie dla Księstwa, niż kilkadziesiąt tysięcy Wąpka w pole wyprawadzonego, bo
On pełne daje Oko na roboty tego Dworu, przy którym sprawnie do
stawa. Jestto bardzo jest w stanie zapobiedz swym rozumem nieprawdę
wzrastaniu, przełamaniu Koni ~~innych~~ ludzkich, nieprzyzwyczajeniom w hand
waficując się, i tyle innych przyrządów, które albo Ekonomii Politi
cznej, albo Ekonomii prywatnej byłyby szkodliwe; więc Summa, Księ
Księstwa na ten fundusz przeznaczona nie jest zbyt wielka; i nawet na
tak ważny zamiar niewystarczy. Miałbyż potrzeby Księstwa na
czyli one z niezgłębionych czyli niezręczliwych wypływać zwiżeków, ja
karmi ich oszczędzić, że należy utrzymywać doświadczenia przy tych przy
najmniejszej Dworach, których roboty bliżej nas teraz, to jest: w Wiedniu
w Petersburgu, w Stambule, w Berlinie, w Londynie, w Paryżu, w Rzymie
w Amsterdanie. Nie można wymagać, abyśmy przy wyliczonych Dworach
pierwszej rangi utrzymywali doświadczenia. Księstwa i niezgłębione zwiżki, do
udzi

51
opracowania, sędziay o piśmiennictwie Narodów, powaga nasza w miarę niedotężności
i upodlenia, w których się dziś znajdujemy, zupełnie jest pomniejszona,
a Narod, który o swej ciele i swobodach myśli powinien mieć
w stanie, żeby go zatrudniały Rewolucy i Rewolucy Rewolucy.
Dobieramy swej ludzi zdolnych, Oczyszczamy z Kochańczyk, pra-
cowitych, przemysłowych, niespożytych, a zapominamy nas o słodkich
charakterach, które nam przypominają Soufflavo Oświeśnionego i Choments.
Współnie. Ranga i Charakter Ambasadur. Wierzę, że w tym momencie,
w tym momencie, który reprezentuje politykę cyfrową, go ukaże się omówić
bez, poświęcony i umniejszający swoje rani. Osto Minister potrafi sobie zje-
dnać twórcy i berpiemniarzy, z racunek, którego zaradził nietylko
mi, którego prośba charakteru i duma wielkości, który umie wzornie
pogodzić interesy swego Narodu, z przyjaźnią Dworu, przytłoczyć
urząd sprawuje. Takich to nam potrzeba Ministrów, i tacy potrzebni
koniecznie wspierają od polityki, bo nie zawsze wielka zdolność Sędziy
zwykła z wielkim majątkiem. Opytów. Oświeśnionych Ministrów przywróci-
zonych Dworach, wypadła potrzeba kilku innych przy wiektorych, Gle-
ktorach. Tesarstwo Króla naszego Sytuacja ma wielkie podobień-
stwo z Książkami Króla Niemiec, my zbyt silnych Gwarantów
oni prędko swego obawiają się siebie, a ratym porozumie-
nie się z Niemcami nie jest dla nas rzecz obojętną. Rędymani przy Dwor-
ach Głównych bardzo mogą być użyteczni interesom polityki,
gdzie tylko doba ich będzie przywrócić.

Prze

Opać handel na zachodni, należy utrzymać Konsulów, iakoż w Kie-
 lewcu w Ktepedzie, w Rydze, w Chersenie, w Alkiermanie, w Konstantynopolu,
 w Głogogu, w Stetynie, w Hamburgu, niektadę Gdansk, bo względem tego
 Miasta wcale inżel utożenia nie dopiero postanowi należy, nie potrzeba
 wiele przekonywać Dorodów, iż handel nasz przynosi szkody dla uścis-
 tablu Konsulów. Cate nasze Intraty, poroizamy na dykserę, obęgo wypra-
 stwa i szalbierstwa szypów. Nie maże żeby dał protekcy, szorywżonemu
 kupcowi, albo szypowi, żeby wystawiały traktaty, żeby się przy nich
 rozstrzygać i sprawiedliwość upominiać, żeby wydał notę w czasie i mie-
 scu przyzwyczajonym. Pota bożarń opanowata, nieczyny rząd i rozumieny
 nawet, iż się im onie drogo sprawiedliwości i szupności upomnieć nie
 można, nie zastanawiając się nad tym, iż to bardziej szę pochodzi, iż
 nie mamy ludzi, którzyby w czasie i miejscu przyzwyczajonym orynieć umieli;
 a tak onie bardzo przebiegły szę i kupcy da sobie radę, gdy nam i szę,
 Władza Królewska dać nie może. Tym to sposobem sprawili szę szę-
 dów do arbitralnego z nami postępowania; My szę myższliśmy
 szę do przepisów traktatów, gdy ie oni podług uwidzenia odmio-
 niają, nie myśle nawet, czyi odmianę dla nas uizgiłime, szę w szę
 sumy dla nich przyteczne; bo im tego nikt nie wystawia, bo do tego
 nie mamy wżadnym miejscu ludzi zdalnych. Te wżę przyzyny
 Kardego Rossyjskiego Szynatela widocznie przekonai mogą, iż nie potre-
 ba zadowaić wydatku na Departament Intratów Cudzoziemskich, i
 wysyłać te zwiażki, które się z nim tężę. Dobry goepodak, dęgo szę

całym od zaskody nie skłapi na utrzymywanie stroju, któryby przeszkadzał
 w dzień i w noc nad bezpieczeństwem jego majątku, i tych ludzi,
 których do innej rzeczy potrzeba. Królowi Król nie może zadowalać natych-
 miast takich ludzi, których dla swego bezpieczeństwa utrzymuje przy Dworze
 Zagranicznych. Najmniejszą Miliem wydatku ten obiekt Księstwa Kół-
 trawie będzie, i to iść przy rozrządach pomocy, gdy Jędrzej M.
 niektóre Opactwa Komendataryjne na ten koniec zabierze, a żeby
 nie mógł konferować Osobom Dworkowym ad Ministerium przy Dwor-
 sach Zagranicznych zdających. Że zaś Departament Interesów Lu-
 dzkich miećby powinien także swoim jednego z czterech
 Kancelerów i przynajmniej trzech Konsyliarza; dwóch z Senatu
 i dwóch z Księstwa; przeto dla Berdyuzego. w Departamencie
 Kancelarii, sprawiedliwie należałoby perorji 20,000. zobowiązań
 a żeby w przeciągu wyznaczonych czasu, nie oddalał się od Stole-
 cy, a Konsyliarza po 10,000. Konsyliarze z Stambułu Księstwa
 powinni być być wybierani z liczby tych urzędników, których dawniej
 swierze prawa pomownikami Kancelarii mieć ślubili. Tak są, i ślubowali śle-
 gącemu i Prowincji. Należy się spodziewać i koniecznie iść, a żeby
 Kool nie do tych urzędów dobierał ludzi zdających, bo to urzędy nie
 są z liczby tych i nie mierzających, bo nie tylko wymagają obpar-
 tego światła, ale i porównań tych wpytych, którzy nim są rozprze-
 ni być mogą. Nie bez zadziwienia pomysł przychodzi, że Kancela-
 riusz

nowe" w orszak tatarskich w nich obracanie nuyfajre dawne uch-
wy. Pomysłiliśmy Urzędów i Magistratów z ludźmi tatarskimi, którym się nigdy
do nich nieposobili, a tych, których gwałtem najdawniejze stopniami i
postępy Kpłity gwałtem, zostawiliśmy w nieczynności. Właśnie teraz
Obywatel gospodarstwem lub Jurdyką, ceteris rebus, nie umiejący Jaz-
ków, nie znający żadnych zwyczajów z zagranicami i Dworkami,
decyduje o Interesach Człowieckich w Kadzie Micałkiewicz, a Urzędnik
który się do tego powołania był epifanii, którego prawniczo nie chce to
pomocnikowi. Kłopotliwie, jest tylko sekretarzem i uprzedzającym albo
nieodstępnym albo nieumiejętnym woli.

Po wyłożonych dotąd a nieuchronnie potrzebnych dla Dobra Kpłity,
Kpłity, trzecim miejscu ktadę obmyślenie fundacji na ekonomię pro-
torną. Najnieprawdopodobniej jest ten naród, ta Zwierzchność, która
ciągnie podatki z dochodów całej prowincji, nie myśli o tym,
aby przez różne zasilenia wroci naród nowe spróbowaniu w ręce Ob-
watelów dalszy dochodu publicznego opłaty. Kłopotliwie i Kłopotliwie
nie może niegdyś zaktualizacji dowcipem partykularnych, i o ileż Zwier-
chność Kłopotliwa nie obmyśli wsparcia i pomocy środkami, które w jej
selu opatrności strajta. Należy się ożoby, któreby się zatrudniały
wydofekowaniem Kłopotliwa. Może się bardzo pożyteczne i digne
Pomysłowo, któreby w tym obłoku oświecało naród, a które bogu-
two naje w bogactwo pomnożył i dła i lez treba naje zasie-
ania i nagrody. Może się stworzyć handel między prowadzonymi
i wojownikami

Wojewodstwami, lecz trzeba do tego utworu przeszkody, wyprostować
nawawie Trakty publiczne, wyzyski wsi, potężni i okrutni, potężni
mora nekami, lecz to wszystko nie może być bez kosztu. W tak
ubogim Księstwie stanie trudno razem wielkie obmyśle fundusze, ale
widno bardzo rozwinie handel i gospodarstwo nasze przyrodnemu, zwa-
żając gdy chcemy ciągnąć z obywateli większy publiczny Dochód. Ma-
nufaktury i fabryki albo powinny być dziełem funduszy państwowych,
nie można jednak, ażeby władza Królewska umknęła im odpowiedzialności po-
mocy. Jednym trzeba zachęcać, drugim dawać przykład, innym nadzra-
żać, nie chwytając się nigdy szkodliwych i wolności ludzkiej ciemiężnych
zakazów, a ratym Departament Skarbowy na tyle wielkich obiektów
nie powinien najmniej milieć przychodów. Łatwo zaś mieć go potra-
fić, jeżeli tylko Księstwo uchyli wszystkie cła i mostowe partykularne,
a odda je pod rękę Komisji, jeżeli cło wodne na ten obrót konie-
cznie Komisja Skarbowa gdy w Dochodach Celnych umieszcza procent
piętego grosza, którego dotąd Księstwo nie wie i w liście oficyali-
stów potrzebną uchyli redukcję, tak co do Ofic, i tak co do Kancelii. Nie
radbym obrażliwa, prawdę uprzykrzać się prosiłności Narodowej,
nie radbym tylko tych uprzedzeń, które nagrywają i wytwierają obiedwie
Prowincje; lecz młotem Dobra porządkowego i doświadczenie w porządku
niektórych części rządu naszego, przypomina mi, ażeby o Komisji
Skarbowych obcy Narodów trochę powiedzieć. Departament Wojaka
nie zatrudniając dotychczas Wojaka obywateli Narodów, Komisja Zdraka-

czyli razdził Dukaję w Koronie i Litwie; czemużby Departament Skar-
bowy nie miał utrzymywać Kregu obudworki Skarbu? Odbiemy na moment
proszęty wstąpiły młodzi. Młodzi nas umieścił się na postudze publiczne,
lecz rząd ten się sam utrzyma. w dzisiejszy, będzie prosty, a zatem leproy.
Wydatek na Opłatę Kommissarzy pomniejszony zostanie, a pręto ubędzie
potrzeba podatków, który z jednego rodzaju undobyty być nie może, tylko
z intraty partykularnych. Fakturywe nad to jest mniemanie żeby prowincye
abogacaty się rozkładem dykasterijów. Wiermy najwięcej Kralien i Prowincji
gdzie żadnej nie ma sądownej Jurysdykcji, wiermy Lioków i Lublin, gdzie
od wspomnianych orosów przyjdzie się Trybunały. Prowincyjny te Miasta,
a sami na zewnątrz odpowiemy trudności. Niech będzie również w każdej
prowincyi wolny i swobodny solnik, niech będzie ulatwiony handel, niech
się wzmocni Przemysł w każdej stronie Polki i Litwy, a pewnością
je Cykulaury pieniędzy pokaze się wprędy równa, bo ta nie dozbędzie
i wprędy Kilkunastu Możnych, lecz do pomnożony reprodukcji i do
tworzy przez handel ziemiany regulować się musi. Wzrost Wyżko i
utrzymywanie Konstytucyjnego Też w propozycjach dodatków, zaprowadzone
fabryki manufaktur, ulatwienie przeszkody handlowi otworzą dopiero po
porządkiem Konstytucyjną w każdej prowincyi i zachowają równowagę
Cykulaury pieniędzy: bo to będzie znakami reprodukcji kasy zawsze
zwracać się muszą, gdzie większą ich liczbę zastaną i gdzie łatwiej
na uciąż reprodukcji najdzie się zamienna; Pręto nawet innych
Kopli Magjstratów, byłoby dobrze, gdyby tylko jeden Departament Skar-
bowy

bowy na obadwa ustanowić Naczelny, a wybierając jednego z czterech
 Podskarbków za Prezydenta, dwunastu ustanowić Kommissarzy, 6 z Li-
 twy i 6 z Królestwa. Żaliby wtedy nie ma następny pierwszy demian
 Prawa tak co do Jurysdykcji Sądowej iako do Ekonomii politycznej,
 nie inniej co do sądu, w przeciagu którego Kommissarze urząd swój
 sprawować mają, podam ju w odam osobny Projekt: w tym między
 braku tylko opowiadania skarbów tym bardziej, im bardziej widzę jak
 potrzeby Rzeczy prowadzą nas do nieuchronnego a wielkiego podatku,
 a którego opłatę na Departament Karburow do 140000. zaplanuję,
 samemu Departamentowi wytłumaczenie się przed Stanami Rzeczy, iakie-
 go na Oficjalistów potrzeba wyjątku, żeby tak wielka Machine roz-
 dnie i przytłoczenie obciążać być mogła. —

Departament Policyi bardzo ~~isto~~ ale podciągającym został pod Prezy-
 dencką Maszynę. Prawdka która była przyczyną tej Legislacji uwiata
 nas rozważaniem jurysdykcji magistrackiej pod Holier Króla Śmi
 zapisać. Ktośkolwiek spoztywał z tej strony na wszelkie Miasta w ka-
 derie: Licho, ten się mniogł z związkami, iakimi dawne Prawa przy-
 wiazaty są do starostów i Kancelarii, stąd też oczywiście widzimy, że
 najlepsze użycowania Departamentu Policyi bez skutku zostają, bo
 za każdym Krokim^{em} w kontradycyji Praw, bo nie mają dopatrzeć
 władzy wykonawczej, bo nie mają Jurysdykcji mogącej przez urząd
 Delictu przynaglać lub niepostrzeżenie ukarać. Stąd też, podobnie

ze prawa wszystkie Komisje Ben. Ordines pomnożyć niegaliwości
 i niepotrzebnych kosztów Miastem mało gdzie do dobrego przydały się przysięgi
 a jeżeli gdzie pozwolęgo być, to przypisać należy prowadzić osoby w Komuni-
 syi zasiadających, osobistemu ich usłuchaniu, lecz nie prawa ustanawiania
 Departament Policyi pod dyktando Marszałków. Ten Departament podług
 mnie, powinien być pod przewodnictwem dwóch Kanclerzów, jednego z Korony,
 drugiego z Litwy, powinien się składać z Konsyliarzus dworskiej Kamery, z
 nielachuckiego biał. i z stanu Mięszkiego biał. i z stanu Słuckiego Kan-
 dydatami na Konsyliarzus powinni być sami starostowie, a z stanu
 Mięszkiego Obywatele takiej zastęgi, którzyby wzmiankowanego Ławnika
 Radnych i Przewodników lub Woytów posiadali. Dzielną z tego uprawnioną by-
 1) by ten, żeby ci zaważali o potrzebach miast, którzy je dobrze znają, żeby ci przydo-
 wali, którzy oraz mają władzę sądową i przymuszającą żeby nakoniec star-
 mieyski podwójnąt się całokształt Kriewolniczy, indifference, w jakiej jest
 dzisiaj urząd Rplity. Kanclerz Przewodniczący w Departamencie Policyi, ma-
 stać mogą na koncy 10000. uważając je adjudicata sądowe nadzwyczaj, im po-
 trafia, albo jeżeliby równo z innymi Ministrami koncy sądzi, tedy, uważając je
 judicata do skarbca Rplity, idźby powinni. Zbi b. Konsyliarzus z stanu
 Słuckiego radziłbym naznaczyć koncy po 10000. który sumę starostwa
 Emfiteuzi składać do skarbca Rplity powinni, a dla Konsyliarzus Mięszko-
 wne Miasta pierwszy obmyśle —

Departament Sprawiedliwości najwyższej niepotrzebny i niezasłony dać

skory

charyzmat iść z regołnego zaprowadzenia; nie radziłbym go uchylać
dyż w ogólnie iurydyckie, a cykliczne sądownictwo powinno mieć nad
sobą aut. Zwierchności Królowy ok, żeby i bytnie przewagę i władzę
nie skłaniały się ku niesprawiedliwości, nie ciemniły obywateli
a przez to nie dają przynajmniej części zapewnienia i takim prawie
próchnie. Należy nam podlegać musi. Nad to przynajmniej potrzeba, że
nawet Należy w się to sądownictwo być i być poputy, żeby można
skłonić ultimatum Instantiarum, i skłonić do pociągnięcia obywateli
wskazać zastrzeżenie bez najmniejszej wątpliwości; dla czego nie ra-
dziłbym obrać do Departamentu Sprawiedliwości Kanceliarza
na Sejmie, alebym wybrał, żeby ten Departament składał się z osób
wybranych przez Należy do wszystkich Dykasteryj ultimatum Instantiarum.
Te Dykasteryje niechby wybrały z pomiędzy siebie osoby
z wyjątkiem pewnego rodzaju. Najwyższemu z Trybunału Królewskiego
dwóch, z Lickowskiego dwóch, z Kiełczyńskiego dwóch, z Należy poie-
dnemu, z Departamentu Kancelaryi 2^{ch}, z których wyznaczyć po-
treba dwóch senatorów, którzyby mieli prawo podzielić pre-
zycją. Mówię na swoim miejscu o Trybunatach, radzić by
obmyślenie. Sensy Dla Deputatów, a ratem Kancelaryi Departame-
ntu Sprawiedliwości, oprócz dwóch senatorów i dwóch Ases-
rów będą już pensjonowani; więc Departament Sprawiedliwości

wtym

60
w tym urzędzie inwalidny kaptuwały Rplity tylko 2000. zł. Tym
czasem praw nie powołałbym Departamentowi i sprawiedliwości, lecz co
głównie pominąć i obowiązek Rplityi quatuordecim Instanciarum, zoto-
bować nieśnacki i trudności myśleć się mogące w sądach ultimae
Instanciarum, rozstrzygać kolizyj praw na Fundamencie ducha Prawo-
dy w jednym zbiegu dwa obowiązki, nawspół sądzić ex iudicio
i Rplion ultimatum Instanciarum, wadziłbym obowiązki tenże Departa-
ment i sprawiedliwości, dać Mu do tego moc zupełną. Dobry Rplion
nie powinien się obawiać takiego Magistratu, lecz aby błąd się go bę-
dnie musiał, pomyślałby że i spore nie jest Despoty honoru i mądro-
ści, pomyślałby że na jego, lubo tak wielką przewagę, napadnie się
w Rplity hamulec.

O jurysdykcji Marszałkowskiej i o wrocie tych Ministrów później
mówić będę. Tu tylko wadziłbym, ażeby Rplita wezworei chciała w bezpra-
wne urzeczowanie obywateli podatków, które sobie Jurysdykcja Marszałkowska
właśnie w Miście wafszewie przypisała. Niechaby raz Rplita wiado-
ma Rplity precepta tych dochodów, i niech ich przez ścisły rachunek
Marszałek W. z swojemi subalternami pod przysięgą i zupełną kom-
petencją wszystkich drotkultów i Raptularzów przed wyznaczeniem od
Rplity Delegatami okaze. Jest to nieobowiązek w radzie Nafijn Artysty-
kult, zyska na nim niewątpliwie i Marsz Rplity i porządek Miaston
wafszewy

34 ୧

Do Marbu Jk Mei - - - - - Ltt. 5, 333, 333. 910.

Przejdęmu w Departamentu Interesów Podziemiśkich - - - - - 20000.

Nazkonomicz Polityczny - " - " - " - " - 1,000,000.

Val 2. Kasyliarini w tymże Kommissii po 10000. Gwrosz
Officjalistini, których sama Kommissiya podległa by była
i peniaż, który przypisze " " " " " " " " 120720

[illegible]

Summa Wydatku na Skarb Pański i inne Departamenty 7, 6 53, 333 gr.

Wm. H. H. H.

a Namy nato porozratogo ⁱⁿ ^{Werntha} ^{Dechovici:}

[illegible]

Młynowe w Litwie — " — " — " — " — "	Ł.	31,066.
Czyn/z Magdeburki — " — " — " — " — "	Ł.	31,687. 12.10.
Nawienienagi Celney Komor splanowych Łódzkiej		1.008,440. 15."2.
Nawienienagi Ciepłowego w Miastach wilnś.		
Konnie, Nowogrodzka ce. — " — " — " — " — "	Ł.	164,192. 24.11.
Stępel Kart — " — " — " — " — " — "	Ł.	12,981. -15.-
Poczęta płoćczne — " — " — " — " — " — "	Ł.	24,526. -5.11.

• Summa prostratę wydatku na wyzko dochodu u Litwie 1270, 694. 20

[illegible]

12

Rekapitulacja:

Potrzeba dochodu na opłatę Skarbu Melli i Departamentów — £ 7,653,333.9.10.

Mamy dochodu z pozostałego od opłaty Wzrycha wydatku
w obywatelach Skarbach — " — " — " — " — £ 4,810,819.10.2.

Wzrych nie dostanie dochodu na powyższą opłatę — £ 2,842,513.21.16.

Zważając jednak iż w tym rachunku wieloletnim innym projektom tu-
mo będzie dogodzić, że wydatki na Kancelaryę różnych Departamentów
nie mogą się brać w tak ścisłej Pracy, i tak rozsądnej potrzeba na-
prawy mieć; jeżeli summy podatku mających się poświęcić do skazywa-
nia przypisać liorby, w Krowie 300,000 Kłade.

Leur to jednak nie zaspokaja wszystkich Kładej potrzeb, zostaje się
Kładowi opłata Kancelaryi Maltańskiej podług Konstytucyi 75. Sum-
ma Konstytucyi 83. ad subsidio Charitativo Skarbowi Melli do czasu na-
dania; i niektóre Długi do zapłacenia przynane. Jaki wzrych na ruzg wy-
czone 3. miliony i nadopierożne potrzeby obywateli należy fundusz
będzie to meeting przystępnego mego życia, teraz tylko uproszczam J. W. Kładowi
araby o Departamentach i Komitetach przenieść wyłożony co pety zd-
nie swoje zawiesić sączy, Dłogi myśli moich, jakie mam o Radzie
Kancelaryi nie odkryć. —

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(W) zaprzęcie myśli, tu iednych wroconych iednych, wyszłuch wiodoh, daia się być zgodne
 najłepzemi celami, i do wyphonania podobne; rostrazniemy preto co się dotad po-
 wiedziało; i wozmy pod iurwą kryptę, prociela odennice podanę, żeby przez nieu-
 wiodł nas wzruhanie rzetelnego dla kraju. Dobra. Mienaz ie wolno czasie do
 kuthu przywiedz? niebedaz przecierne dwory zagrozenie naszym usilowaniam? czy
 potrafimy na czas powiechzyz sily ~~nasze~~ ^{nasze}? czy prociela o popisach, nie iest pra-
 wi romansem wchym wielki gozi Regularne Wzysko do najuzyzy przypeto dokonatore?
 arecie do sit przypredzy, co daty czynie zostaje?

Nimaz czasu wlotorymy, o krypte myśli niematerato za trudnienia choto iey łow, niepo-
 winny się odnosić do ekstracygnanych przypadkow. Dazie to deuoaczeniem, pokle-
 ym poznawac mamy przywizanie nasze do kraju, i wolności, albo ie iestemy iazere godni
 sami samemu wstawac, w corach upodlonych w urcach, ktore się zaprze-daly wdependeria
 bea, roboty tego gatunku, dazuraby się mogły luerie, niebezpieczne, lub niepodobne, luerie lu-
 i warlem wolności, w krew, ktore zpozoga na kraj, i krypte iako na wipolniz, woia, w łamoni,
 yndawac się będa ordynarynem, prostem, i adnego wrobie, niebezpiecznemu niemażem.
 Co estalnich Karocu lilestach, o ktore nas niezgoda przyprawita, rozumiem, ze czas iest
 bysimy się, prociemy przelli animozi, i wozacimnego przedstawiania, i boiarne na kłoryk-
 cymy marnie przechoditly. Obote niechcy dopomagaty ty, to chyd luoemur uraganu,
 obcyh mocarstw, a zgoda da nam tyle wzze sporobnosci, ile zechamy. Widriemy ze krol
 M. C. Covar ołowancu pragnie, ażebymy horystali z czasu, usilowania jego mogg być
 scale rozne, od potworzechnego w Karodzie ciucia, luer serce jego najblizey dotchnięte lile-
 ami, powiechnemis chwyci się zapewne porystanych, i piewnyh kraju ratunku, i krypte
 o idze, za poturzeniem wola nego, przechonania, niebedzie się obglad nate co jinyne Karodom-
 est przydatne, ale co dla nas teraz potrubne. Konfederacja maigca się zaraaz, gdy sta-

nie przy

przy zupełnej neutralności, co do wojny teraźniejszej, umiennie przed Cezarą naszymi
 wykorzystuje. Łatwiej widoki; i alieby nam obcy ^{interes} potrzeba następcy mogła? Aż tak nie-
 letnie Narodowi potrzeby za ialemi prawo, konstytucja naszego Króla, i wszelkiego nie-
 lar tylko do czasu przypięzania, mowi sytuacja. Co do powiększenia podatku
 nie mamy w tej mierze związanych rąk, prawem ^{prawo} ~~konstytucyjnym~~ to szlachcie i
 dż. Narodowi, podwyższenia onych do 33. Milionów, gdybyśmy na zwyczaj wliczone, przystali pro-
 ielita, niebył mi nowego nie robił; ale tylko wkonstytucyjnej krawa, dawno postre-
 zonym, zaradziłoby się potrzebom; nie możemy również mówić, że przyzwyczajenie postora
 podymnego, jest zbysł uciążliwym podatkiem, bo niewola i Dependencja daleko z uciąż-
 zliwsze, a gdy podatek ^{nowy} nauważniwszy, ma przed sobą cele: Wojsko, Departament mi-
 trefsko ludzkiem, i Ekonomia polityczna. Trudno śmiać, jeżeli będziemy byli sła-
 kami, bo wziętłue te wydatki, będą warunkami naszej catosci, naszego bezpieczeństwa
 i naszych Bogactw. Wojsko ~~konsumuje~~ ^{konsumuje} podatki, i będąc rozłożone po kraj, przez
 konsumpcję, produkcję dopomocie proporcjonalnej cyrkulacji pieniądza, zyska więc
 na nim powrzechność krajowa, i Ekonomia polityczna, Departament górnictwa
 Ludzkiem, znuwając nad naszą catością, da oraz protekcję Handlowi, a Ekono-
 mia polityczna. Różniwość uż. Gospodarstwem, utatowi przetrwały, limitacjom sad-
 wym, i wodnym, obudzi Handel wewnętrzny, wspierze Handel zewnętrzny, przez co wziętłue
 potrzebemu bogactwom kraju dopomocie; Nie natym zależy wolność, ani bogactwo, żeby ra-
 nego niżejstawi podatku. Wskt więcej do Handlu publicznego niuopstaid nad Anglią
 i Holandią, a przecież nie maż dziś w Europie wolniejszego, i bogatszego kraju, nad te
 dwa Narody.

Łomnożenie Wojska do 60000, mowił mi jeden Obywatel, jest niebezpieczne, na. Złota.
 Kłm, mowił dalej, utracił swoją wolność, skoro mu wydarli wodrowie, liczących Wojs-
 rzekiem unicieć, lecz kto taki myśli nie zastanowił się, podobna, że i dziś wstanie
 i exm jest konstytucja naszego Króla, uist mi przez wziętłue niebezpieczeń-
 stwa przetrwali

prześli. Niemożemy się lękać upadku, bo się nim najeźmiemy. Wódzowie nasi, Szlach-
 ni i Rządcy, i Krolom, którzy są pod prawem Króla i władzą Króla Woyłkowcy. Obowiąz-
 kowie, Woyłko naszą podrobie, a przysięgi popisy, całą siłę narodzi, która dobrze od Rządu
 przysięga potrafi wszystkich subalternów wyzyskiwać, i niezręczliwych, w należytem utrzymać po-
 stałowaniem. Ktoż byż wieścił, że Rządu niebezpieczeństwo nadto, w którym się już najeźmiemy,
 ażeby zachodzi między nami, różnica z temi Krowinianami, którzyśmy pod obaj podawali Depeszy, że
 to że tamci już przeszli przez smutek polityczny, a my wnieprzystannych, rozmaite konwulsji
 będąc, przysięgamy, obcy mory, zachowani jesteśmy do czasu, niebezpieczeństwo nawet na iale przysię-
 gamy, gorzkie, na wzór owego bycia, które przysięgi, oświadczone przez, spokojnie tym czasem roz-
 wozu i chwały i chwile, niezręczliwych, a podobnych sobie Ofiar. Jakże, więc, bywa, że tego co kiedyś
 może, przylotem niezręczliwych zaradzi niebezpieczeństwo, niebezpieczeństwo, najeźmiemy, i
 słone, żeby onim niebezpieczeństwa nad nami opatrzoną, dać nam więcej tagodną rewolu-
 cją, nimamy, że ich chwały, i chwały, i chwały, nas rozprasz, lub zuchwata, urzeczpaia, do narty
 agubita. Czas, pospółował nieco naszym karydanom, byżemy ^{całkowicie} ~~zostanę~~ spokojnie, ^{rychto} ~~prze-~~
 as na nami na nowo nie słupnia, boiarz i niezgoda, która dotąd upadła, i wniwecz obróciła
 roboty, naszą powinność, dziś ^{zalewistych} ~~bydź~~ niebezpieczeństwem, które go inośnego Obywatela, to najpro-
 stępie i Procha obrad naley, a sami w sobie, dla siebie, wystarczający najeźmiemy ratunek.
 warowania obcych mocarstw, porwoliła nam tylko 30000 Woyłko, które się na więcej osmiele-
 ny, był zupełnie przywiązany do dobra całego Króla Obywatel, który 79. Roku, rozwiązał
 byżowane Rządu, i wady, Materie Woyłkowe, za udomyselną Stanow zgodą, i oż najmniejszy
 jego obcych dworów wyzyskiwania, do klasy Ekonomicznej przylaczył, i ożpłtł, że ma-
 ronta zbywającego nad takie bywile, dochodu, na Woyłko obrocie, i ożpłtł, prawo, i w udomyselną
 narodu przysięga, a od Gwarantów minaganię, dać nam zupełną wolność, powiększenia Woy-
 la do talicy, kasy, na iale, dochod publiczny wystarczą.

Cała zgoda strasna jest nieprawicy urzeczpaia, i zeli i Rząd udomyselną, ożto ewych, potrzeb-
 ażeby, byż, obcy, Mocarstwa niebezpieczeństwa, i ożpłtł, i pomocy, a zeli niezgoda najeź-
 omiulito uł

[illegible]

[illegible]

~~17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851.~~

[illegible]

was done

ialue

niez

ieft

konu

obio

wiek

zuy

prom

produ

proy

ale

dytyn

nia

cadru

agody

myol

nie

ieby

lag

List 96.

Dnia 24. Sierpnia.⁸¹

43

Takie tylko należeć mógłtem środki do pomnożenia sił Kwaścowych,
iakuś dostarcz przesyłki i pomocy, o tych właśnie wiadomym. Du-
mając Twórcą Państwa omyłkom i zapędowi mego serca. Nie
jest w ichu mojej ani uszczuplonym ani ulegającym piśmem
komunikacji dogadzi, lecz na wrzask nie myślę porzucić
sobie to nie przymuszającego rozumu i wolę narodu wolnego. Kogoś-
wiek chce dobro publicznego, niech się nad potrzebami Byre-
zów naszych chciał zastanowić, ten niech uważa napróżd że się bez
pomnożenia podatków obejść nie można: powtóre, że ich należy
przede potrzebom Rplitey stawiać, bo chociażby ich rodzaj był najle-
pszy, a wniesie do skarbu nieychte, nie tylko nie będą przydatne
ale nadto szkodliwe, a gdy sił naszych nie postawimy w nale-
żytym stanie przed końcem wojny trwającej, wrystnie usiłowa-
nia, podatki i innemana całego Wiertha będzie tylko i zrybkiem
ciężkiej dependencji, my zaś staniemy się smutną ofiarą naszych nie-
zgody i niewiernej opierdności. Dla czego nie żal mi jest iedne
myśl kłhakrotnie powtórzyć, kiedy się na niej cała dźwignia
naszego opiera robota. Podatki powinny być w takiej liczbie,
żeby z nich ważnym Rplitey potrzebom ieden nie zabraknąć re-
lag, powinny być ciżgnione z takiego źródła, któreby ubytku-

wi nie podpadło, lub pod porówn wielkiej summy nie trudno nas
 niepewnym dochodem, żeby kommissye skarbowe nie były obowiązane
 nowych wynalazai lustracy, nowych kreowai Officialistów, bo to wszyst-
 ko ciągnie za sobą koszt niebezpieczną zwrotkę i nowe koszty. Chroni-
 się, takie naborzy wszelkich Monopolistów i arzęd publicznych, choćby te
 największe okazywały zyski, bo każde monopolium nie może się o-
 beydzi bez ucisku ludu, i mieszczenia się publicznych Arzędow i
 Ekonomii prywatnych Obywatelów. Chciwsi ludzie osmiela często-
 kroi na niepewne zyski, Administracya sąsiedzkich Skarbów uvery-
 nas iak niebezpieczne za sobą ciągnie wypadki Arzędów i hołwien
 publicznego dochodu. Arzędnicy zbankrutowai może, jeżeli zbyt wiel-
 ką wyizgną summę. Doświadczylismy tego w Gallicyi na soli,
 która przez arzędę podniesioną została do zbyt wysokiej ceny, i spła-
 wita powszechny ucisk, przyspawila o bankructwo bogate Domy i
 popsuła gospodarstwo około tego produktu, za czasem napych bardzo
 doskonałe utrzymywanie. Jeżeli przeciwnie arzęd zbyt lekko pusz-
 na będzie, doświadczymy, że dochód, któryby powinien starczai po-
 trzebom Rplitey, ubogai prywatnych, co oczywiście widzieć się da-
 ie w kraju naszym na arzędzie fabryki Tabacney. Wypytanie proste
 projektu mogze uynie honor narodowi natem w wynalazieniu
 prawdziwego i jedynego podatku źródła, zastawmy zwró-
 tliwym Rplitey czaśm, a dui tych się tylko trzymamy, które

nam

nam niezawodny i ubytkowi nie podpadać, stawiając dochód, któryby
mogł być jak najprędzej w skarbie publicznym ztóżony i nie by-
to wydany na niebezpieczeństwo cudzego bankructwa.

Leć iako Sejm tenarniejszy mieć będzie za cel dzwignienie
sit narodowych, tak równie powinien korzystać z szerokiego oboli-
ornosi, która formę rządu naszego dorwała poprawić, i jeżeli nie
na raz, to przynajmniej na kilka wieków, tylu milionom ludzi
w kraju wolnym dobrze uczynić. Rozumiem, że przewidam dostre-
goz w tym momencie sygnali moich; sadbym wieby po wykonaniu
tych kilku projektów, które dają, się Rplity przystąpić do Prawo-
dawstwa tak politycznego iako i Cywilnego. Nie będę się więc
rozprawał nad uktadami, które Stany Rplity Delegacji poroizna-
bo spodziewam się, że do tej Swiatły, poroiznych i gorliwych do-
brańcy Meżow, Enwie ich zawierzyć należy; Leć dalsza Kwestya
denacy moja zacząć się o Reformie Rplity. Czemur sobie niema-
tak pochlebnym obciągwać widoków, spoglądając i na pomysła
lubo krótką trasę porę i na poroizne Narodu ustowania, który
sobie sprzykrył w zbyt długim rządu nieładzie, a nadwyszło na
tak szerokiego wybór tylu różnych Postoi, którzy aradź otreki-
wania prooizności nie zawiodą! Spodziewaj się owofen naboru
ze im bydliszy upadku naszego obvano sposob: tym szałachetnicy-
ry w dzwignieniu ~~sej~~ i poprawie formy rządowej pokure się Nar-

rodm

List. Iry.

Ocieli potrzebny Mieroda, i cieli znaiomoz przymiotow duszy i sercu, ktoremi
Wiebo JWu Pana ordozu sazyd, wmauiaty wercisue we mnie ukontentowanie
z powiezta wiadomosci przetrzemia Go da funkeji. Marzalka Symutwa-
zniupzo, tutaj o uicorzy sech cek, iala vadofia neputniwy zostatem, Dwie-
dziupzy ia, ze mi na tym stopniu stangta, do ktorego pmer tyle uicplow
i przykvoli ktosiwa nad nami doprowadzita. Cez opatrnosti. Obytych
tu, powaga i moca, nie zapomniy unieji sz przed nicowidzialna, seha, ktore
i cieli liady, to naybardziej teraz daie nam widziei, ze ia nie niekopi-
tacie, naypotziniupze oftabie Nawdy, a naystabsze iugwizyry, zgodne pr-
roinie Krolestwa, a niezgodny i unikeremniomy Narod do iednozi przywiecz,
silne Mierostwa u talicy stauie potrubie, aby stabemi nie gardzity, a
stabs do tego przyprawadziei stauu, aby ich moine potrebowały. Wszy,
prope, wchodziei mogty sachuneh slutli diisiczych od mian. Kto moze
pruwidziei wypredie, ktore samemu tylio Wiebu znaiome byty. Kto by sz spadzio-
wat, zeby sorpuer, pod ktora naygubioke upadaty umyly, taki nagle zmienienie
sz mogta w nayporzadnie dli serc inotliwych uideki. W tezte niespodzie-
wanej losow nasych odmianie stangta na fiele Narodu, ktory po tylu kly-
kach i iugwizyrianych przykvolciach zmiowizyry sobie kaimb wlasny, wraca
sz do Gnoty, do iednozi, niewie na offiaw szarych swobod i swej catosci
maiutek i ruzie wlasne. Otarony gronem obywatelow, ktory nie samg tylio
Swietnosciq Trion, ani proins poprudnikow uwoch stawq, lew ofobietow
Gnotq o wiernym do Goryzmy przywiezaniu cala rapewnie poroprechmof,
ktory stawony sz godnemi wyboku oflotbraci, z serc wlasnych Tobie ueryniti

offiare

offiars, pomnij zawsze, komu przedknieś i z kim do sataunku Oryzyry
 ubiegaj się będzik. Oto cała powołana obrata dziś na Ciebie
 oory. Wybrany z wśród wielu (notliwych) stawaj się powinienas, a ie-
 byś powieści, o sobie nadziei i potrzebom Oryzyry w całej odpowiedzi za-
 pełności. Zniknęła dziś w oczach narodu bojań, chęć lozom swoim chęte-
 rznie zawodzić, nie oporządza niereg do podzwignienia sit, kwatostu swo-
 bód i catości obywateli Kwaśń, a jeżeli kiedy lubilibyśmy zwalać przegrany
 nupęgi upadku albo na zewnętrzny sitę, albo na naderwą przewagę, wysyt-
 ko to dzisiaj ulega cnotliwej o dobro Kwaśń goliwości. Wól iak nuy-
 usilniey pragnie, aieby przynajmniej refety dni swoich poświęcił przy-
 udawianiu z chęcią tego Narodu, który przez tak wielkie kłopoty, rozta-
 wny poniżonym, napetniał gorącą panowanie Jego. Goliwości Jego
 iui jest ceterum Narodowi znana, a jeżeli nieprzewidziane okoliczności
 daty Mu w porządkach między następcami i z warunkami niepewny
 obraci wybór; sam czas usprawiedliwi sursu Jego do Oryzyry przynigra-
 nie. Póki On chętnie za opowiadanie Narodu, będzie z nim niewątpliwie, gdy
 postanie, że Mu cnota i wierna Oryzyry przewodniczy miłości. Nie jest sekre-
 tem, co wszystko spólnie tworzy bojań. Nieufność wrażliwa bytu dotąd dwosi-
 tny przepływa partyci, którą jeżeli dziś obiedwie strony stopyi rzeczy, potwa-
 fi cnotliwy Naród zanieu na ramionach swoich dobrego Wola, tam gdzie
 Go seregnie Oryzyry, gdzie catości Kwaśń, Kplity prowadzić będzie. Nie
 chładowy my przegrany gnusnej nicerynnospi iedni na drugich. Nie ma-
 teraz obcy mory, któraby nam do dobrego przekadrate, któraby kypowai-
 chłate iże przygotowane do sataunku catości powspiekney; w rękach narodu
 du iedne jest iego wtasne zbawienie. Sam poret albo ię podwignu-
 i stani

i stanie na sergii przyroty mojej, albo spadnie i pada dobrowolnie i wła-
sne wze w niewolnicę pęta, iako niegodny urzwać dawać wolności,
któremi niebo cnotliwe tylko spotęszenia nadgraszać wyjął.

Dobrociż Twój abym równie ukontentowanie moie oświad-
czył temu, którego zgoda prosił na chęta mieć kolegi i spotęszo-
waniem tak warnego Dieta. Styratem i zbudowaniem się z tak wiel-
kich offiar, które Narodowi razgory; lecz jeżeli umowa jest o podobą talen-
tów i cnoty, skutki tylko razgorycz za cnotę obywatela i wicne tego
do Goryczy przypisanie. Odbioru prosił wamien Provinę w. d. k. k.
spodriem się nieptemnie, ii odpowiadai reche powięty o nim nadriei,
jeżeli nad tym pomyśli, że offiara dla Narodu uerpiora powianna
być cnotliwa i iednych w sobie ofobitoci warunków niemięz ca-
roumien prosi, że w krócie nadyzie odbuq dla swej cnoty sposobności
gdy przydzie za tą myślą, którąm Twój dany w drugim wyparit diuie.
Niech nie sądzi, żeby duch goryczy i pomyślowek natchnął mię do iędania tej
tak znalomity offiary: do Cnotliwych udeimę się razgorycz pro pory-
ktady, a kto innym prosił uamien, ten powinien być odbioru wy-
szym Cnot rzecem, wiedząc dobrze że mu nie tylko prosiwym być nalei,
ale nad to drugich do cnoty zachęcać. —

Kiedy zgoda w samym razie prosiłki data się widzi w Zgromadzonych
Stanach; kiedy nadriei wytańcia razokaralpe widoki ratunku Goryczy,
śmiem się do Twój dany i worytkich seymuizych Stanów razuiliuizore sa-
niei prosi, aby seym terańiegozy mógł sobie iędai prosiłności sa-
cnoty, i nie rozrywai prosiłki iedności prosił animozę, uerzypłiwo-
siami; mawia czas strata i uerzypłiwo orego prosiłki, prosiłki

nia głosu, chwałne okrzyki i ^{inne} ~~inne~~ ^{gongue} ~~inne~~ nieprzerwotoci, które są podobne bandy do niedotęzłego isku, do którego nas poprzednie wyprawity Sejm, nie do tego zaszerzku, który nam wolny jest ubierze. W czasach naszych liedy nie wolno było zapić dobre dla Ojczyzny, liedy niedotęzi partyzan ci rekali skinienia wrych Seffów, nie można się dziwić nieprzerwotociom ziednej i trafiającym się animowcy wypadkom z drugiej strony; lecz dzisiaj gdy zginęła mawa bojaźliwej dependencji, gdy grube chmury zastaniające nas, lepsze do ratowania Ojczyzny widoki ujętity przez zoru naszych, gdy kłopotliwe nie bo przywiera nam najprzyjemniejszemi suryliwej przyróżci nadziejami, nie przyróżci na powagę i Maieftat skonfederowanych Stanów, aieby tak kwofkioras na prośno wyienoraty, aieby Świątynia Kulitay wrykami, szemwania mi i goryczą Karity, aieby drogie momenta ratunkowi Ojczyzny poświęcone na ^{małom} prośno kwonity. Zaisniat pranda niezłiwij moment. Jest wrykła naszych zba wienie Narodu, lecz nie wiemy, iak tego porwoduwo korytać z niego. Dzi sian powinniśmy dać przykład całemu Światu, iż rząd wolny nie iest chimery, iż wolności, ten najprzyjemniejszy dar stworzika, Cnota prowadzong tyle przywieści moie dla nas ratunku, ile przynosi ozdoby. Stawamy się jreto przed każdym porowem nie wyienoraci tak drogiego czasu, powinniż, iż wkrótce podobno zachmurzy się ta najprzyjemniejsza pogoda i oburze nas ciemneś noc, jmeino której, iiceli sobie wreszcie potrzebnych swiatel, i ratunków nie przygotuiemy, iiceli się od dżiscyney nie cotniemy przypuci, zepiniemy z obrydą, staniemy się na nowo igryzkiem uidey dependencji, podpadniemy przed naszym wrydą sądowi proskach norii, która zapiłona naszym potępienieniem, okroqmy dla ludkości ogłosi upok równie gorzkiej iak kaniabny, iż rząd wolny proina iest na świecie chimery, iż dżiscyney narodu wolnego pokolenia zro-

przynięć dworze miedzią dobra publicznego pocięta? Ciem się obraci
Cnota Obywatelska, czytając pismo, które sobie inszego nie zamienię cel-
tylko niebelny, wyrażony naturze? Ponadto i słowności Obrad, oszczędności
drogiego bo zbyt krótkiego do zbliżenia się bliższemu porządkowi, czasu,
nie mogą być obciążone w sensie, które się zupełnie losom Obywatelskiej pu-
bliczności.

Jeżeli porządek Obrad nie jest naszą obciążoną, w umyśle każdego krótko-
wego Obywatela, tedy również porządek czasu więcej jeszcze możliwości jego
zatrudniać powinien. Uprość Wódur Króla Jmci, ażeby Sędziom Kaniom
nie dozwalał upadać, ażeby odwrotanie onych było regularnym następ-
stwem do realizacji potrzebnych do dobra publicznego Obrad. Był wiele na tym
zależy, żeby gorliwych nie nudzić umysłami i znużeniem tak wariety
nie zwracać Obrad. Tym albowiem sposobem przewyższa się pismo porządku
i zbyt widocznie odrywa się ta smutna dependencja, która kłótnie lu-
dzi zdaje się poddawać pod zdanie kilku Osób, a co jeszcze gorzej, że gdy
Gabinet w zrotore czasu uchyli differencj: ialicem możliwemu przewodniko-
wi, stać się przez to okazywać nieporządek Sędziów, próżny animozji i wosy-
dliwych błędów. Nie mogą prawda obrady nasze iść przynajmniej i prze-
stanie, gdyby naród nie był w porozumieniu z Królem swoim, lecz to
powinno być w taki razny sposób, żeby z niego i świata czasu nie
wypływała: powszechności radzących zgorszenia nie była. Na co się nie
zdołać serce tak dobrego Króla? Widziatem Go cierpliwie dogląda-
jącego Głębokiej Dyktasterji. Widziatem i na tym Sejmie w poznaw-
now doświadczonego i możliwości pilniejszego zwrócić Konferencji. Preter

ma

...u wód, ażeby dla dobra narodu w zachowaniu rannych Sęczy po-
 wziętego Ogórze nie oszczędzał zdrowia, a utam i Ogórze tego o
 "narod trójkowości" najwięcej zranień czasu zainicjacji da z siebie cały po-
 wzięty pomyślny, i zuchwały usiłunek, ażeby na przywrócić ciału Sęczy
 odwrotność bytu i na samym terminie wiernie zachować. Na coż się
 przyda, jeżeli na Balach noży stawiamy i pierwszy radości powołanej
 chęcią znaki, niż ią sobie trochę zabieramy? nie bierz-
 my nadziei za skutki, nie zasypiamy w rozkośtach, bo krótki czas
 wolności naszej powołany powiniem być ioty ciału iale. namiętności
 ornaczone skromności, polci nie dokazemy tego usiłunka, co ma być
 ciałem roboty minierowej i upewnieniem naszej ciału. Schodzi i zabawy
 nie powinniśmy wybić nam z głowy tak krótkiego stanu w którym
 dotąd zostajemy, a samą radość powiniemśmy umiarkować bojaźnią.
 Nie ten albowiem co się na porzątku cieszy, lecz ten którego ostatki są
 gromyśne, najlepiej wie, że się umie.

Idę za potrzebą i rani oszczędności, przestaram, iż naderżę odstęp
 od formalności ordynaryjnych Sejmów. Na prośbę i datę się wywierci
 tak krótki czas Sęczyami do Dykasterjów. Nie myślimy dzisiaj o Ka-
 dzie Nieułtraję, bo mamy Radę porośniętą Narodu. Nie jest ierwa
 czas, abym mówił, co sądzę o tej Magistrature, która nie będzie gło-
 wą Kpity, jest tylko fatrystą iey maską; lecz przynajmniej czas, abym
 wódzina ostrzegł, iż byt wielki narodu, caryni sobie krzywdę, gdy
 są pospięty i wybrani, nie tylko Rady, ale nawet usiłunków Dyka-
 steryów. Kuchtem w Lisie Przemyślnym pośrednicząc, ażeby zawie-
wsy

nowy Główny Dyktator; Departament Wapiloury i Departament
Interwencji (udzielenia), niemiecy Kommissary Obudowy Skarbów do
dnia 1^{go} Lutego in executione ratowania; dziś wadzą też samo, dodają
araby do nich przyłączone na wierność Konfederacji, zniszczenia odebrał, i
jak nasychnęły Regimentu Generalnego kroczył, a nie zabierając sobie
prożnymi Głównymi czasu, chociaż się jak nasychnęły tych robot które
za pierwsze u siebie kładę to jest podwignienia i t. Navodu. Chęć
zas skutecznie powołanemu zaradzić dobru, twadzie Sejmu teraz
zniesienia do jedynej raborpiorzy dopoki i wspanienie i t. i poprawa
my rzędu do skutku nie przyniesie: —

Te małe Oficerstwa upewniają tylko do czasu istnienia Rządu w Dyk-
stowach do Głównych potrzebnych, gdyż rząd nakazujący zapłacić się dziś na-
dzie w skontestowanych Stanach. Nie można się bez tego obejść, aby do
ostatniego momentu ogłoszenia Reformy. Rplity nie były Magistratury wy-
nawore, gdyżbyśmy na zbyt wielki twadzie samet, i Konfederacji i t.
rzu nieznacznie zbliżyłaby się do naśladowania poprzedniczych, i t. by-
twadniczych chwał się zatrudniać drobnymi interesami władzy, Wyk-
nawore, przyswoitemi. Nie przystoi na skontestowane Stany zabierać so-
bom ci czas talicmi matosiami, bo los przyswoitemi, materye od których ca-
tość rzędu i całość twadzie redery, i jedynym Sejmu teraźniejszego być
powinny obiektem. Nie rozumiejący albowiem, że gdy wazylko nasie do
potrzebnej przyswoitemi licby, gdy przez popieranie obudowy ducha i t.
nierokiego w Navodzie i przyswoitemi twadzie przyswoitemi kwaja zwolniony
zastanę; i t. przyswoitemi dokaradi, co tylko dla ulepszenia na-
stę

rey catośi ucyuie naleziato. Narod bitny bez Dobrego radu nie równie
jest sam dla siebie niebezpieczniejszy, niż choiby się od obcy zaskonił mocy,
sam pod własną, siłą łatwo by upadł, jeżeli rozsądne prawodawstwo nie
zabezpieczy. Mu potrzebnym catośi tego warunkiem. Wierimy pokrótce na
uwaga. Jan twórczyni, radu Polskiego, a górnolotwie destrukcyi wad
lub niebezpieczeństwa, będnym śmiałem: jedne poprawić, drugie zapobiedz.
Najpiękniejszą wadą radu naszego jest, iż nie chcieliśmy dotąd mieć
prawdziwego Rplitego wyobrażenia. Chlubimy się na prośbę narzucić
wolności, a w samej rzeczy Konstytucyjną nasza wskazuje nam tylko rząd
feudalny, Anglosakczy umiarkowany. ~~Prófilu~~ o Dignitacie, które z rąk
Dobroczynnych odebraliśmy Królów, nie ratualiśmy się bynajmniej
porozumieniem Rplitego ustadem. Ustęgiło kilka wieków na ciągłych z Ma-
iestatem spowach. Nigdy nikt nie pomyślał Narodu, iż rząd Republikański
nie zależy na odzianiu prerogatyw Królów, lecz na nieprzeobrażen-
dziutaniu Osob reprezentujących Naród i wolę tego wykonujących. Bo
coż znaczą dotąd Sejmiki nasze, które najpierw przypadek, a potem sprawo-
wa niedziel kilka zwotywato? Nawody Monarchii rządzonej samem
mają prerogatywy, jeżeli ich premier Państwa nie gwałci. Żaden Monarcha
byłby tylko był względem ludu swego sprawiedliwy nie może gwałtem odmie-
niać Konstytucyjny radu bez powszechnej i stanowczej zgody, gdyż to z narzuci-
twem ugotowa ugot, w prawo szeregowych Osob tyle tylko panują-
cego podlega woli, ile mu się dobrowolicie poddało. Tę prawdę
dowody widzieć możemy niegdys w Monarchii Polskiej, a dzisiaj w
Monarchii Pruskiej; lecz Rplita tym się najbardziej różni od Mo-
narchii

nauki, że nie tylko zaszczytowa jest sprawa ludzka, prawodawstwa wsta-
 dają, ale w każdym razie, czemuś powinna nad ceteris swych prerogatyw
 i swoich granic. Przede wszystkim zaszczytowa wstąpiła w Narodzie naszym
 i nie oddały jej w ręce Monarchy, tyle na zewnętrznych i wewnętrznych
 potrzeb, ile nagle się zwiżeków tak z obcymi Mocarstwami, jako też
 z wstąpiła wykonawcą, bez której żadna spótność obywateli nie może.
 Świat ten stoiemy jest z wielorakich spótności, które tak między sobą
 uważają należy, jak uważamy jedną osobę człowieka w wolnym zgromadze-
 niu rolniczym, i kiedy, nawet wolny trójkąt jest względem bezpieczeństwa
 ludzkiego w niebezpieczeństwie osoby, w ten czas z równymi pobudek i na równych
 prawach. Trójkątem być musi o ceteris spótności, która podata sobie
 ręce na spótną przeciw innym narodom obywateli. Zastanówmy się preto i ro-
 bimy uwagę czym jest kraj nasz względem tak ważnego obiektu. Nie
 jest On Monarchią, bo się ta z Domem Jagiellońskim skończyła. Ktoś nie
 może nie być narodem. Nie jest Rplita, bo ta reprezentuje się tylko w dwu
 latach przez siebie Niedziel. Czym jest prosię? Oto, licha, i niedotężna
 maszyna, której ani jeden popychał nie może, ani wrzysk popychał
 nie chce, a jeden zawsze zastanowie zdota. Przytoczymy rząd takich
 doświadczeń przypadków, które nas w tak okropnym postawie sta-
 wie. Dług się Wajna odpromi, kto ich zasiedzi potrafi? Ktoś nie
 nie wolno. Treba więc. Naród zwyczajnie, trzeba go uczyć interesów, kre-
 bać Mu odrywając niebezpieczeństwa w obcych postrojenie Gabinetach,
 trzeba Mu powierzyć roboty, które w ten czas tylko są deflacyjne, gdyż
 ich schwyta, okrywa. Także, więc rada z nieprzygotowanymi umysłami

ialnie ratunku środki? iak przeto chycić się można tych sposobów, które
niebezpieczny ugasiły zapal? Co mówić o potrzebie wojny racjonalnej? Powo-
dzenie jej być powinno skutkiem najwyższego zła. Ktoż ię więc po-
myślił racie? Królowi nie wolno. Odkryta przed nowo zwrotanym
narodem tajemnica, cały ię reprimis zamiat. Nareszcie same handlo-
we roboty, na których nieobojętna narodu zasada ię dźwolić, iak pro-
szę do teraźniejszej formy nigdy przygotowane być mogą, kiedy też
i niedostatkami czasu i nieznanością rzeczy na wyrostku skony iest
otaczony?

Przyjrzyjmy ~~tylko~~ Historię narodu naszego od panowania Wa-
zów, co byto przyniosło, iehardziej nieprzyjacieli Narodu Wolskiego w
krajach naszych zaczął i konczył z nami wojnę? Oto, bo nieprzy-
jacieli uchwycat do grania naszych biedy ma ię podobato, a rząd Kraso-
wy nie mógł ma dadeć odpow, tylko wyprzed musiat zwotywał Sejmny
które ię przez konnackich wolno zrywai byto, a którzy ię do sto-
wa zgodzili na uchwate Positków lub propositego wyprzed, tym ora-
m nieprzyjacieli plondrowat i niszczył, albo na razie rabierat Kwa-
ie Rplity. W tak oburzym narodzi myślić ie Sejm latwa ię
nawym wszelkiemu rabierzy niebezpieczeństw, iest to samego siebie
tudzie, bo nim Król wyda uniwersaty, nim ię to powoiewodztwach
sorenda, nim przydzie narnarom, termin Sejmickim, nim por Sejni
kark ablić ię termin Sejmu, nim ię zgodzimy w jakiej formie
ten Sejm ma być odprawowany, nim nareszcie przygotoly intygi
doosne racjonalne sposoly, każdy nieprzyjacieli, któremu by ię podob-
bato

bato uienęci. Króie Kpłity przeszedłby aż do samicy italię, i na tym
 samym terenie, którybyśmy na naszę, zwołali obronę, takichby nam
 przepisał prawa, iakie zarząca. Dacę zwycięzcy niewolnikowi.
 Wspomniemy sobie statuię ze Szwedami. Woyne, Jedna przegrana
 Augusta II. otworzyła cęty Króay Karolowi XII. który rzucił
 się w Rossie iak w swojej własney Prowincyi, Sęm zwołal,
 Król dekonizował, innego obrat, poratki nadsięt i wybrał, Czemu
 ko nalał Króay otwartę na wrogię stronę bez względu, tak dalece
 że nie miałby być de kogo mienić i komu rozkazywać, gdyby był
 mi uniwersalnym pierwowym Narodu nie zwołal. Bo to się zowie u nas
 Kpłita? Co mi to za wolność? co mi to zarząd, któremu, ty kto co dwa
 roki na dzień niedziel głowę przypawiają? który jeżeli chce być
 rym, musi się buntować przeciwko własney Konstytucyi, bo Karol
 dekonizował nie innego nie cęł, tylko rozkazy przeciwko prawu, ty kto
 ewal
 tomy związek w takimym przypadku, gdzie albo forma regu nie
 dostawia, albo gwałt odporu potrzeba.

Takie niebezpieczeństwa w terańniejszey Konstytucyi widzieć
 się daia, ze strony obojch Narodów; takich dospruż można, ze strony
 niefortunności Obywatelów. Którzy nie przekonani, że żaden Król
 wrogiem
 dogodzi nie potrafi. Dobroczynności Jego zaobra chciwość iedyną
 a zachwatori drugich, podatatori opowia wrogiem z powagą
 majesta
 tu, surowości i rygor zachęca rochudzając wolności, aby mu
 rze wigretu,
 przychylności i pobłażanie iednym oburza przeciwko
 innym drugich, a du
 ma możnych przyodzianych się tylu pooblebnymi porozami,

iak
 uatę

cała machina, głucha animacja reszty niedotkniętych partyzantów,
którzy nie mogą sami przez siebie znaleźć przedsięwzięcia i drobne
zawarcie swemu albo dworowi, albo moim, albo co jest najhydlowsze
zagraniernym - mocarstwom. Taki to jest skład wtadry Narodowej
century, która co dwa lata nie robiwszy nic Dobrego, nakładają
się o formalności sądowe, pomnożony w obywatelstwie nieśmiałość,
stawiają się Instrumentem zagraniernego przewrżenia społeczeństwa
na nowo zasypia, nie myśląc bynajmniej o tym, że nie rząd i nie rząd
da o szkodę myślenia Narodu Despotyzm, niż nieigilne Jedyn-
ostadstwo.

Tych to niegdzie zrodził, widzieliśmy tyle krótkie zapalony
Wojnę domową, przelaną krew spółbraci i skutki tego przemiany
które Ogromie nasi w czasie Dobrego nabyli rząd. Żalci nie mo-
żna się było innych spodziewać wypadków, kiedy zmierzyszy
Monarchię, nie ustanowiliśmy prawdziwej Królewskiej formy. Bo i
zastąpić mogło nieustanny rząd po śmierci ostatniego z Jagiellonów?
To pewnie Senatus Consilii. Tuż naów czas Senat był osobnym
Stanem, nie reprezentował Województwo, nie mógł sam przez się
Stanowi, ani nawet wtadzą rozkazywać był przyodzieany. Dodano
mu Ławy Poselskie, które zasługowały wtadzą stanowienia praw,
i wtadzą reprezentowania do województwa; Per tentak wielki
wolnego Narodu Zaporyt, krótko czasu owesłony porządek, nie mógł ni-
gdy wytrwać temu, który utracił, to jest nieustannemu rządowi.

Wszystkie

Wszystkie nasze prawa nie są na sobie ciekę tych przypadkowych zjor-
 dów w ich nieodolności, w próżnym ekspektacji powstawania, w berka-
 nym zaniechaniu, i tylu innych niedawnych wadach. Od niedoskonałego
 i cyfry tego Sądodawstwa zaślęliśmy w dalsze ięśre zaślępienie, a
 rozumiejąc, że wolności powszechnej ^{tytu} zaślępięć dogodźmy, im bardziej
 świadomości, wstępu Króla, całą do tego doświadczyliśmy uśmierz, i chęćmy go
 z wielką prerogatywą ogotowili, a naga, co raz niedotężniemy, a tym samym
 Nawodowi nieustannie. Spór takowy najistotniejszy przystąpił się do
 ofpatnię Narodu zgaby i najsilniejszą anarchii ratoryt fundamenta.
 Wzmagały się prerogatywy Stann Ryewelkiego, a upadły Królewskie
 Patorat na to kardę oboistnym ckiem i sademat się z pomnionym
 wolnego Narodu zasceptów, nie pomnię o tym, że najwyższa sw-
 boda nie może być obciążona bez względu, któryby niepręstannie nad nią
 ciwał iatostia. Oddamy staniowi Ryewelkiemu wryotko, przyodzieymy
 go prawą, i edynowładztwa, a nie dajmy mu twalego i nieustającego
 go rządu; najwyższe tego prerogatywy będą chimerą, zestawia Naród
 w ofpatnim nierządzie, i takowa Rpelita, takowa Cyryna, obmierznie
 Kardemu crotomu i rozsądnemu Obywatelowi. Zbyt późno dostręgli-
 my tę olowinę prandy, pomałiśmy po niewracie iak złe jest na-
 rade naroda nierządnego, mieć Króla borsilnego.

Leć kiedy to i iak odwarono się propmowi ztę nasiego rządu-
 me? Rok 75. wielki tożnięzszego smiat sobie przytazeryć te
 tak ważną materią w ouym to czasie, nad który Dzieje Narodu nie
 obropnięły

choć mniejszego przysposobienia nie mogą, kiedy lecz wstrzymać się z
mojego czasu, bo raz poświęciwszy Dobru Ojczyźnie piero, nie chciałbym
go nigdy nie przystojną gościć karze, a dopiero w tym naszym położeniu,
gdzie jedność i chęć dobre czynienia ratować nas odwrócić i jedynym usił-
niem być powinna zamierzać; W tym to czasie ustanowiliśmy Radę
Niewstałą, która się małym Replity wyobrażeniem, a odebranym
z rąk Króla tyle razem prerogatyw, któreśmy w Faktach Konwentach
uberpięty, zrobiliśmy go tylko, że tak powiem, Peresem tej Ma-
jesty, która będzie ustanowiona na samej Konventualnej Prawa, będzie
zrobiona bez woli Narodu, która się tylko niedługo przed lat kilkanaście
przysięgi, zrodem kłótni i przesładowania, otworzyła drogę pogardzie
i lekceważeniu samego Majestatu. Tę ^{magniturną} ~~proszną~~ mapę, nie mogła ni-
dy zastąpić gławy Replity. Cuius Modus, iako mu dotąd ciężała, obawia się
tej niewyższej masy, nie mogąc z niej mieć żadnego zasilenia. — Wskazując
iż Rada bez woli Narodu stanęła: bo i jeśli prawdziwie Narodowi nie
zaprzecamy wolności, wola Jego w instrukcjach zamknięta pierwszą jest wrel-
lich robot zasada. Wiemy bardzo dobrze, że Peret, przydziany tej od swego wyje-
wodziwa powagi, mówi od Obywatelstwa iako od niego wybrany, iako w ten ko-
niei Delegowany. Przepisywał sobie Prawa i wolność, lecz odmieniał prawo poli-
tyczne, a i inne w czasie ~~swobod~~ niewoli, a i inne poddawał go pod Gwarancję
nie ma nigdy ^{moją} ~~proszną~~, i jeśli mu tej wywarne Województwo nie pozwoliło,
i jeśli go ta powaga lud wolny, który mu swobod swoich powierzył nie
przydziat. Jużnie powiem, i jeśli Delegowani Postawie do reprezentowa-
nia cięta politycznego mogą zastąpić wolę całego Narodu, Rada, która i jest
tylko

tylko Subdelegowanych od Delegowanych, nie może być tym, czym potrzeba
aby była względem nieustannej Władzy Królewskiej. Tak jest w samej rzeczy.
Od momentu ustanowienia Rady zżyma się nad nią co dwa lata Maria
zna ją być gwałtem działem i nieprawym nam swego ptodow, który
nas tylko ter i humby nabawit. Powaga Majestatu, najwyższej proz
iej ustanowienie ciarpi, bo infra jest na ciele całego narodu i z nim
skutecznie rządzić, a infra z Radą nieustającą niedotężnie aptakai
wyrobi, które co dwa lata swomey podpadać krypte i uchylenie, któ-
re nie mogą nieberpięcentwa oddalić, albo dobrze propuknie zbliżyć,
któregoś próżnym i czerpn na moment skaszydeni.

Nie natym rade wolnego zaleg wiger; błagamy się i tak chcemy
ochoć sposobem dźwignienia się naszego i utwierdzenia konstytucji rządowej
ia innego niewidzę, gdyśmy już dźtego myśli, że Monarchia reputa-
zorem naszych zęsta, tylko ustanowi nieustającą kapłity w Stanach
i'woich pod jedną Króla Głową, a reftawiofey Departamentu przy
Exekucyi i wykonaniu woli Stanów najwyższej, raczaj cztą, nieu-
stającą Sejmy. Tak wielka Materya potrzebuje, abym ię dohtadniey
w Wam w następniym wyftusoryt liście.

Rady potrzebne środki do dwignienia praw obywateli i
złamanie naszego, nie należy przed. W wódr ukrywać tych widoków, które
przezwoitemi idą stopniami, powzięta zgoda i silniejsza Ogłoszenia miłości
nad nasze spodziewanie zbliżyć potrafi, jeżeli zwłoką czasu, ta najczystsza
ermięna Dni i latami naszej przeszkody nie zagrozi nam sobie pomyślnego do-
broczynienia drogi. Muszę albowiem powtarzać, że zwłoka czasu tak jest
dla nas niebezpieczna, iż od niej niechybna zależy zguba. Kiedy z jednej
strony wywołana się Naród z najeżeniem, ofiarami, a z drugiej nie
najdziej oporu w socach spółbraci należałby go ustąpić Królowi przez
niezbytne zwłoki, należałby tym samym przygotować swych swobód utratę,
należałby że go uderza się w dawnej utrzymać dependency, własnym tylko
dogadaniem ~~zatem~~ celom, a zawsze nad tym uważać, abyśmy nie przestali
być tą lichą machiną, którą obca inakże musi ogląda. Ktokolwiek
o zdaniach wolnych ludzi sądzić umie, kto się zna na samolku prawdy,
kto chce, aieby podte uleganie nie zamierzało ostrzedz o szkodliwych wy-
padkach, i jeżeli mi cięstokroć boimy się nawet zbliżyć do będkowych ustępu
rządu, ten niech lekko nie wazy przestrogi, do której ~~radu~~ radu inie w resce mo-
im nie najdziej pobudki, tylko rzetelną Ogłoszenia miłości, tylko najczystszy
są chei, aby Tagodna rewolucja potrafiła zbliżyć dobro nasze, uczynić honor
panowania i Seymoura twarzą, namow, abyśmy przez nie potrzebne
zwłoki, zgryzliwosci i ichkolwiek przedstawiania, rozwinęli umysły,
nie dali miejsca gwałtownej rewolucji, która by całą naszą odnienitą postać
prognie Twarda na Seymoura. Oboj; lubo nam się zdaje, iż w niekto

rych celach albo miłości Ojczyzny, albo chęci okarania się, do jednomyślności się zbliża; nie sąmiemy prosto, że ta cudowna jedność powodować będzie aż do końca sercami wszystkich; dla tego radziłbym najpierw te mielenie przedczytać Stanów Seymickich poddawać, dnia jednego nie trwać, od których dobro perspektywy zawisto, a te do czasu zostawiać czasowi, w których ukryta gorycz tak przyjemną zgodę wznowićby mogła. Kiedy więc Aukusa Woytko powiągnęta wgląd narodu na konstytucyjną rządową, promykatem na tych miast i i się ustratnia najszerokiejście prawa iednym pióra cięgiem dade oiar i siter i twardy kłogi Państwem Rplitey.

Nie idź proina troskliwosi myśli o bezpieczeństwie wewnętrznego narodu w ten czas, kiedy gotując catoś granicami naszym utrzymywai chcemy takli ome u Woytko. Rplita ogotocona z sit zewnętrznych obawia się tylko niebezpieczeństwa zsiada, lecz Rplita zbrojna więcej iępie ^{na surym} ~~trawia~~ musi bezpieczeństwem, bo kiedy silniejszy od niej zsiad, nie przestaje być dla niego strasnym a nie jeden szerokiwy i Kochany od Woytko Wode może być Maryjarem lub-tyllay. Komu z pamięci ujęta okropna owa wstada Samemu Majestatuowi Strapna, która tylekrotnie zbrojta Ocyryta ziemię prelamiem kłwi Braterskiej. Kto zapomniat o owych Domowych Woynach; gdzie równy przeciw równemu chciwą kłwi uobraiat rękę, gwałt równości praw i stabil narodu siter? Takowy niebezpieczeństwo iad na użidna Magistratura zaradzić nie potrafi. Nie masz tak silnych Prawa opisyż ięzy ich ruchwatosi nie przestępita. Pomniemy na to, że chociaż nas i i siay enstliwa iadnowy gorliwosi, ięziemy przeciw w narodzie zgorkonym w narodzie republiym. Latwo byto przytłumić głos Cnoty, ale trudniej podobno

podobu będzie przywrócić pierwotną ich sprężystość, i ubroć przeciw
tych pokusom, które bojaźń, podłość, chciwość, ambicja, chęć przewożenia
aż nadto zwolity silnemi. W takimże razie zbiegu nie widzę inje-
go sposobu, tylko uciąć Rplity nieprętnie czynią, będąc w stanie
każdego czasu rozkazywać, każdego czasu nad swemi prawami wolodami.
Ustanowienie nieustającego Sejmu potrafi uszyttem zaradzić nie-
przygodnościom. Sejm, mówię, takiowy będzie Dietor samego Króla
i zachowuje się w obrębach Instytucji, w niemy nie uchybi woli
swoich spółbraci, a Obywatele Krajów Rplity dopiero się użycy wolno-
mi, gdy niemi nie subdolegowany arbitralna wola, ale prosto dele-
gowanych Postoi wyroki zarządzać będą. Im oni swoją powierzoną ca-
łość, ich upoważnienia, a ratym im samym przynależny nagwinić i nie-
ustanny rząd Rplity. Żadna konwencyja czy w Warszawie czy nadzwor-
czy ustanowienia, nie potrafi uszyttem zaradzić. Sprzeczność praw-
dawora może przegromić ichich w innych okolicznościach, nowe zdarze-
nia odnawiają nowy postać. Ci którzybyśmy wybrali dawna się będą
anylepszymi, a czas zdignęły obłądy małą odłupły ~~niezgodnie~~ niecier-
pieniów, którym by niezgodnie zapobiedz było. Sądnie iępszym
jędym więc lepiej o drugich po ludzku, jak iępszym mieli być ro-
zumnemi po polsku. Niech będzie nieprętnie Rplita w Stanach
swoich reprezentująca i zawsze gotową Kardemu przynależni zar-
dzać, a tym iępszym sposobem konstytucyjny rząd napręgi iępszym nie wra-
żnie, bo tego nie imion mówić, to przynajmniej na najdługi ubarwienie
zostanie.

Kraie
2

Idąc się, iż powiedziawszy o nieustalonym Sejmie, wrył się się na-
 kło, w tymże nader do uwierzenia konstytucji regu naprzew. a co
 nie tak jest. Wielkie natychmiast stawia przed oczyma moimi wi-
 dości, którym radzić potrzeba, czego poistocnie dwignę tak wielką
 kłopoty budowę. Tę albowiem tak ważne materję, jak jest Wątek,
 Powsy i Sejm nieustalony, ciągnę za sobą nieuchronnie reformę całej pra-
 wie Rplitey, dotykając każdego w szczególności obywatela i najuboższego
 ortwiska; Bo nie dosyć jest tak wielką wystawić machine, ale nad to
 trzeba ją tak porządnie wewnątrz urządzić, żeby z niej i całej Rplitey,
 i każdemu ortwiskowi w krajach Polskich będącemu było dobre, że
 by Polak cieszył się, iż jest Polakiem, a przychodząc żądać mieć dośko-
 lwoię Ocyzng, żeby wolność nie karła subordynacyi, i żeby subordynacyi
 i niegwoliła Waw obywatelstwa, żeby podatki ubogacat się regowę
 i Ekonomia Polityczna ubogacata na wzajem wszystkich Obywateli kły-
 sy. Ten tak przyjemny regu wolnego obraz, jest dzisiaj w wielu następach, i ciele-
 odzignowy na stronę, choć te i sprawiedliwe prawa iatów naszych, dajmy sobie
 na wzajemnę rze o niczym więcej nie myślę, tylko o Rplitey. Niek odzign
 przepadnie zgryżliwa niechęć i tniecia szersziność powszechną nieufności,
 a my możemy przed siebie interes ludzkości, i interes samego stwórcy. Cienisko
 wolny tego jest dziełem, a tenisk wolny odebrał z daru tego stwórcy, i należał
 w nim wystawiając modki opędzenia istotnych razych potrzeb; idmy więc
 do kąd nas potrzeby wtarne za przewodnictwem rozumu prowadzą. Oddajmy
 naprzód samym sobie sprawiedliwość, zapomnijmy przynajmniej na
 moment

moment iedli nie można na raz, wrythich osobistych uwag, a spólnie
 z dobrym Królem werny się serce do wrogom Krolitz, którzy surżie dny
 i chwata nieśmiertelną Tnie Króla Włata, ~~umieści w przyszłości~~ błoze
 stawianstwie nieśmiertelnym pokolen Tnicnadziworych prawodawców,
 wżycy nowien, iedli Cnota i młota Ocyryny natchnęta drizierzy zury-
 zek, ierme Kardy, użycie zapewne Dobry i Takiary dotąd Krol, a more na
 pryncipal surżiliny, iż daleko większy iest zarzut iedli, niż na pryncipal
 wielki panowanie wolności, niż twarzym i nieprzyjemnym sposobem nie-
 wolnicemu doreźnie panował nardowi, iż prowadzoca wolnego ludu w
 wżycym iest razne potroiny, gdzie, niż monacha iedynostadztwa
 i zurygityny cłoty. Kogokolwiek te tak wielkie cele reserwa
 użycie potroiny, ten musi się powiniow pryncipalnie wstawy potroiny,
 ten musi mieć dufę wżycy nad monarchin i zurygityny. Ustawy
 wżycy ludie są równemi bracia, talisego familii są najprościej-
 ne pokolenia narodu, dla których stat się Dobrym nym Ocyryny i Far-
 di: Oni dich wstawia okaratsia, a more vorum i reki swojej
 przeciw a w twarte prawa, które im iest iedli, im bandier zpu-
 trebami ludności zgodne, tym większy prawodawcy okaratsia
 iedli, kiedy nie potroiny cłoty wżycy nard i ubioru na przeciw
 wewroiny i zurygityny prawodawcy.

Królowie świata! Mężni i silni w twarte wolnych Narodów
 Przywatele! Oto dla was nauka, oto iest pole dla młotow, wasza
 ambia. Oto iest przypowita droga ubiegania się o nieśmiertelną

stawę; Urywnie dobre ludności, urywnie opatrzenia. Dawać na-
ocalenie swobod wolnego narodu, a jeżeli obfitości i bogactwa, które
posiadanie bieżą wady tych, którym z rozległością opatrzenia
nie dostać się więcej tylko praca i udrę, niech ich przynajmniej
zważa z wami iedną praw. opieką, a iako są iednej natury lud-
ności, tak niech będą iednych praw "społeczności obywateli". —

Uwieniony zapędom własnego oświeca i wielkości, tak wojnego. Dział-
ialnia jest forma wolnego Księstwa, zwyczajny myśł mię do najwyż-
tniejszych obiektów, które w przed zatawii należą, nietylko się odważyć. O
urządzeniu czegoś nieśmiatę podać zdanie. Bo jeżeli z iednej strony nie
możemy wspinał się iako mówić o wolności, iako mówić o Księstwie; tedy
z drugiej strony, nie masz moim zdaniem, bojaźliwego dla serca cenie-
go materji, iako następstwa takiego, które jeżeli potrąci uwzględnia. Na-
ród ludzki przyciągnie za sobą tegożostawstwo niecierpliwych pokoleń,
jeżeli zaś w celach swoich uchyli, pomniejszy ten iwiercni w całym
narodzie. Długo narzekania i przekłeta. Ten jest los Księdza i pro-
wodnictwa, ten różni prawodawców od wyrostków świata Monar-
chów i niesłych Krwi ludzkiej raryzacji. Ci albowiem mogą być
na raz tylko okropną ziemi plagą, lecz Prawodawca źle albo do-
bre mierliwych pokoleń uwzględnić może. W tejto szeroka mego
pojarci liedy mi najodleglejsza przysztu stawia się przed oczy.
zaledwie ośmielić się mogą podać w rękę Tadeusza i Szymona
użytki Stanu przysztu Księstwa obywateli, iedynie dla tego, że pod-
winy

muszą w tak wielkich siłach Państwa kłopoty, nie mówiąc
stwierdzić sprzeczności na los Anarchii.

Prawo Towarzystwa najpierw jest niesprawiedliwizną i gwał-
tem, jeżeli przeciwieństwo Prawo natury, Prawo wieczne Stowca, na którym
opatrzeni zawist porządek. Rozróżnieniem pokrótce, jeżeli Prawa
Narodu naszego nie znajdują się w sporze z Prawami natury, a że
iżniewy pewnie, z Prawami Boskimi? Ojciec Kariego Kłótnie
Ciebie dziełem Stowca nie może od nikogo więcej zależeć, tylko od
wielu Praw Jego, tylko od takich społeczeństw i związków, które
prawom opatrzeni ich nie są przeciwnie. Zatem, więc prawdy są
stosunkiem, sprzymierzy na siebie Polacy najpierw iako ludzie, sprzymie-
my iako wolni. Obywatele, sprzymierzy nałomien iako nierówni między
sobą, bo trzeba, abyśmy się wzajemnie znali czym jesteśmy i jak sobie
nawzajem zabieramy. Długoż. Ciężkie Prawo nasycha za
całkowicie. Dobrze, lecz ~~nie~~ nierówności, lecz pośledzmy Prawo
Dawstwa nieślad, iagłuszy, ^{w nich} nie tak pewnie, głoś prawdy, głoś pra-
wiedliwości. Prawa feudalne ostabiamy porządku Minarchii len-
tą, wprowadzamy opinię nierówności umiarkowanej, ^{Dobrze} za-
stępy niewolę państwa we wszystkich obywatelskich ~~stosunkach~~
ten nieporządek i niesprawiedliwość ludzkości, nie zdotaty
nigdy ochłonię wszystkie kraje wstąpi, bo Dobrze Kłótnie, do
wa Duchownych od niesprawiedliwej Dawności. byty i są. Dobry i fady
i ludem wolnym. Wszakże Karminarz W. tento najlepszy z Kłótni
i Kłótnie, najpierw narodu naszego. Prawodawca, wydobywszy z

pod rządami przywilejów Polki, itaqwazzy ujedno politycznie iasto
 tyle Wławięcy, ubierający Rolnika przeciw swojemu Prawu, ubierają
 cyft Kontrakt Tępo z Otawicielom. Jakiś te Prawa ^{muszą} należeć noie w
 statucie pod R. 1347. v. l. 49. litt. de Cmetone, gdzie wyraźnie jest
 "i gdyby abieży poddany Dawid, i dla swojemu Pana ujedt, tedy za
 "ptawiony Mu try grzywny i Cynsz który ptawu był obowiazany,
 "wolny na zawsze zostanie. Jeżeliby zaś w Prawie Niemierliu zie-
 "sział, takowy gródny Kontraktu Drieding swój komu innemu sprzeda-
 "noie". Jndziej w tymże samym statucie, titulo: de Villanis, fol. 29. et 49.
 litt. de Cmetone, Si Culpa vero, położone są wyraźnie przynny, dla których
 rolnik Pana opuścić może, to jest: "jeżeli Pan, ^{nie wypłaci mu przynny} jeżeliby poddaną zwał, i
 "liby dla winy Pańskiej oddani byli ciężeni i z Dobrych tępieni; w takim
 razie powala tenże statut nie tylko ninemu, ale wrzypkim ze wz. i
 wyjęcie. To jest tedy prawotworczy Polki Prawa, którego potem nie-
 zliczone zgwatuty modyfikacye. Na prośno bytoby wyliczać wielo-
 kie odmiany, ~~separnego~~ Prawa. Wiemy dobrze, iż na koniec rolnik
 w dobach Szlacheckich stał się niedg Driedica, a nierozumia-
 nym ludzkości zgwatoniom, przestął być sobą przeciw wyprzestem-
 natury glosowi; Oddany na dyskrety Pana, zostawiony pod bezelner
 ięści tak mówić można, niewola, porównany z bydłtę, tornawat talie-
 go losu, na iaku uprzedzenie, zdulkacę, chciwość i Pażyę Driedica
 wystawiać go mowyty, Zaprowadzany narepcie w rze żyda, zatopiony
 w pićanpawie, nieopieczony, gnuszenie w niewoli i uędy, tyle tylko
 nęgłiny, ile Driedici Tego jest Dobry. Jeżeli przym, to nęgładny
 postane

o stanie Poddaństwa naszego miasteczka możemy, co to jest wol-
ności Polaka: bo ktoś mi powiedział, żeby ostrożnie znać i kocha-
ć ^{ich} Przewodniczących ~~miasteczka~~, żebyśmy się na gwałt i bierpawia
zinną indifferencyą spoglądał na niewolę. Wierzę sobie w to utra-
tę utracenia? Znać to aż nadto dobrze i (niedługo) gospodarze,
należą do dobrych ludzi i przyjaciół; i nie rozumiemy żeby tak
brzesna była w Polsce niewola jak obecnie najdużej w poroż-
nych Kawałach; bo ~~nie ma~~ mimo Królów i duchowne Dobra
w których wolności ludu żadnym nie jest naruszone Prawem
namy niecierone Obywatelów włości, mamy całe Przewodniczą, gdzie
olnik za Kontraktem posiada ziemię, nabywa ię przez zaku-
pienstwo, i umówiony czynsz opłaca lub powinności odrabia.
Tego więc Dobrych Dziedziców postępu, zastanowimy się proste
nad Dobrocią Przewodnictwa Karimiorra i nad nieprawością
winnych ustaw.

[illegible]

and also

ludzkość w najuboższym rolniku! Niech się aby raz na tym po-
 zna, że cały jego skaradeł i sbytki są darem nędzy ~~zapytany~~ ^{właściwie} ~~zapytany~~ ^{zapytany}.
 Niechże cały jego wspaniałość, ubogię ludu świetnie potem; tento
 Krowany pot z łami i ciępkami zmieszany, włożył tak wielką
 różnicę kandydacy, obudził zachwateł Stanów, równy prawie za-
 nomnieli. na koniec i iestelmy podobnej natury, ludzie i równy
 podlegli nędzy. Tento ich uciążliwych ~~tych~~ ^{tych} ~~tych~~ ^{tych} podobno z wyzka
 słowem na nawał napr. plagi, poddać nas wotydlu wemu upo-
 łoniu i dependencji obcy zatak wielkie upodlenie, które na-
 wa ludzka w naszem powozi prawodawstwo. Nie wielkich
 w nas stum ten domaga się ofiar. Nie potrzebuje On groźne-
 w Gminowładztwa, ięda tylko sprawiedliwości naturalnej
 ięda sprawiedliwości Cywilnej. Oddajmy mu to, co smy mu
 wziętośważko wdarli, wremesmy prawo Bożkie i ludzkości
 kwatili, trzist oddajmy mu wolność i jego osoby i jego ręk
 lud ten ten pracowity, lud ięwizy nas i dajmy zyzność
 tosiom naszym podwoi schoty, i rereze mywizprawny się do
 iemi ubogaci nierównie całą propechność, powiękły nasre do-
 tatki, kochaj będzie Cywilny, i znać ię za prawdziwe sioz
 rąbom którey niorym się dżizay od bydła - nie rożni. -
 Nierówniey Jędca, żeby stawa moia były tylko prwiny.
 zui a i apatem. Mam z daru opatrności moię wotung zięniej
 zui a i apatem.

nada Kontrakt, iak go tylko raz opise, powinien go wies-
 nie w dostawa zachować, i gdyby w orymolawick nad do-
 browolny opis chiał obiegier volnika; w ten czas niech bydzie
 obowiązana Lwowszczyzna Krajowa rozgłosi między nim
 a dziedzicem i pokrzywdzonemu uczynie sprawiedliwość. Je-
 żeli nawzajem Rolnik nie chciałby w orymolawick dokonywać
 Kontraktu, i pokrzywdzi Pana w Cynfry, roboć nie, lub
 przyniesieniu powierzzonego sobie gruntu, w ten czas Pan z ta-
 kowych warunków pierwszych tego byłby Jedziq, a w samych
 tylko przypadkach srogiego obeycia niechby ustanowiono
 Łądy Refendaryskie po powiatach lub Województwach, i na
 ten koniec niech by był nowy urząd z trzechletnim powołaniem.
 A iako sprzeciwia się prawu Natury żeby Oycie ⁵³ z syna wolności
 rozryt, tak należałoby ostrzedzieć Kontrakty obowiązujące Oj-
 ców nie wkładaty iasna na Synów, i w zachodzących przypadkach
 gruntowej wosfiesielcy, Synowie powinni by się stać o nowy
 Kontrakt czyli Kupilecie Dziedziców: bo uwaraię stan dzie-
 siejszy Rolnictwa naprego, nie radziłbym Dziedzicom, aieby
 uicorne Kontrakty z volnikami czynili, gdyż i mata dzisiaj lu-
 dności i nie doskońale iefere w wielu Krajach volnictwo pro-
 krywdziłoby na przyszłość prawo dziedziców, i bogate ich dochody.
 Treba się albowiem spodziewać, czego mnie dozwadzać przyszło.

ze kilka morgów w ręku wolnych i indyferentnych wspaniałych i wspaniałych
znaczą, jak włości nieumiejętnymi i niewolniczymi przewracane są ka-
mi. Przeto więc Prawodawstwo, te dwie rzeczy najistotniejszy obwar-
rować powinno: Wolność Osoby rolnika i własności gruntowej. Dwie
Dziedza. Pierwszy powinien być panem swoich ról, bo tak natu-
ra przeznaczyła; drugi powinien być właścicielem gruntu, bo wła-
sność gruntowa jest pod opieką tych samych praw natury co i wła-
sność osoby. Potrzeby wzajemne zbliżają do siebie te dwa gatun-
ki ludzi, a przy równych prawach, które pod jedną kapturą
zostaną ^{niezmiennie} wypłynę z samej natury interesów, to rozsądne
umiarkowanie, które sprawi, że rolnik będzie na równie potrze-
bowat dziedzica, że dziedzic będzie menażerem rolnika i musi
być względem niego sprawiedliwy. Nie radziobyśmy, aieby
wieloletnie Instancje obudziły w tym pracowitym stanie skła-
ności do kłótni i pismactwa, ^{niechcąc} ~~niechcąc~~ rosnąć; aieby Re-
spondary Powiatowe rozsądziły sprawy nie tylko Dóbr 12 lo-
steckich, ale nawet Królewskich i Duchownych. Lecz i o ich
Właściwość, jako najwyższemu przez sprawiedliwych w Krainie
niepełnym Sędziemu zdawato się zostawić appellacyę do Respon-
daryi Królewskiej, i czylibym nawrócił powrotem Prawa Respon-
daryi Litewskiej, pomnożył Kadenacyę, i obmyślił niekończącą się dy-
formę; Czem już nie mówić by, gdybyśmy nie roztwarzali materję sądom.

W każdym społeczeństwie i w każdym narodzie ieden jest podział ludzi, iż tak
 pierwszym, naturalny, bo z potrzeby twarzystwa użytkujący; drugi warunkowy
 czyli z konieczności pochodzący. Utworzący Obywatelstwo ialegoholuisek Kraju
 w podziale naturalnym, możemy ich w trójakim umieszczyć rzędzie, którym
 w pierwszym wszystkich właścicieli gruntowych czyli Działow, którym to-
 żę sity swoje na wydobycie ziemi z podniekiernością korzystem własno-
 ści osobistej i suchomej nabyli do nas Działictwa, albo przez spadek lub
 kupno do niego przysli. Byłoby zbyt obfitym materiały dowodzić sprawie-
 dliwości naturalnej, iależ maig ludzie do własności gruntowej, byt-
 by niepotrzebny, bo o tej podobno iaden z właścicieli nie wątpi. Dla-
 wa Policie najlepiej wyjaśnić tę prawdę, kiedy własności gruntowej narzuty
 Prawem Ziemi. I tak ieden jest u nas mówić: jestem tym albo owym
ziemi Działowem, co mówić: ta lub owa część prawem Ziemi posiadam
 Igd też poroty u nas i Sady Ziemiśkie różniące się od innych Magistratur,
 w których Działowce owadłką własności gruntowej i wierzytła Transakcyje
 rozprawiać się powinni. W drugim rzędzie można potrzyć wielką część
 ludzi, którym nie maig własności gruntowej, maig zupełne prawo
 własności osobistej i suchomej. Takimi są rolnicy, bo którym
 własności gruntowa bardzoby mało znaczyła, gdyby dorocy uprawy
 Działow nie miał użytkownikowych ról, które mu właściwna na-
 stęga potrzeba, a dla której musi optać albo wolne prace tych
 którym się niedostata własności gruntowej, albo co jest rzadziej
 chudego, albo tyle z własnej ziemi wzięli, żeby rolnik podziękować

—
cy

y ię obrabiał ~~z~~ ięgo gruntom, miał z nich użycie
 i nadgrodził sobie wszystkie tereny. Ięta; lecz w tym równie na-
 turalnym rzędzie nie można wszystkich umieścić ludzi. Sama spo-
 łączona potrzeba rozdzielić ich musi; i tak tylko ziemia dobroczynną rolę
 uprawioną przez nadgrodzi obfitością, przez ięgo wypadki nawa potrzeb
 trzeciego a równie naturalnego rzędu ludzi, którzy zupełnie odda-
 ły ^{mod} ~~ziemi~~ ^{rownie} są dla nich potrzebni; i równie dogadają utrzymu-
 opatrności wywołują, że każdy człowiek w porę swego cięła chleba
 przywać musi. Są to kupcy i Kramiści. Opatrzność morię
 udziela im każdy części ziemi obfitością niektórych produktów, chle-
 ba przez potrzebę wszystkich ludzi iednym na świecie uczynić narz-
 dem; i tak jest w samej natury. Nie maż kraj, któryby we wszyst-
 kie reprodukuje życie ludzkiem potrzebie był opatrny; lecz na-
 wraiem nie maż kraj, któremby wieloletnich reprodukcy gatunków
 nad potrzebę nie zbywało. Kupiectwo naćarto rozgłosu w ten mi-
 ne równości, a zamieniające zbywające nad użycie iednego kraju pro-
 dukta na te których w Ojczyźnie swojej nie nabyć, doharat
 tego, że np. Polak przydziawa się wetną Angielską i Jedwabien
 Chińską, siewietnie droższą Kupceem i Kamienion i obadwa
 Indach używanym, kosztuie smaczniejszego napoju z odległych spro-
 wadzonego krajów, i tym podobnych nie tylko potrzebie ale i zbyt-
 keni stuzących produktów; gdy tym czasem opatrności ięgi tego
 chleba odległe a nie użycie Narody. Kupiectwo, morię, tego
 wywołuje

117
w spótności ~~ludzi~~ ^{podpisał pod} doharato i wreszcie reprezentacji ręk ludzkiej i
konsumpcji przygotowana ~~zobacz~~ naturalnych wyzyskanych rzeczy, z racjonal-
nym potrzebą przyzwyczajenia nudać cenę, a wolność handlu ~~nie~~ ^{nie} ~~tylko~~ ^{tylko} dozwol-
stwa rzeczy, ale nadto jest najwidoczniejszym, iż tak pewien opatrności na-
mierzem.

Rozum człowieka wplywa zupełnie w przeważeniu jego, prowadzi do
satisfakcji potrzeb, do utrzenia życia, a pracowitego człowieka mianem
państwa, koronuje wygodą. Czym prężę, byłby człowiek, i symby są różni od
reszty zwierząt, gdyby wrytym pracom i zabiegom jego nie przewodził.
rouem? Jemu winni są ludzie udoskonalenie rolnictwa przez wynalezienie
tych potrzebnych narzędzi, jemu handel przynosi musi obfite zyski, które
najdnie w zamianie jednej na drugą reprodukcji, jemu przemysłstwo leżące
i wodne niezaprzeczone podanych sposobem przeprowadzenia wielkich ciżżeń
rów, tak i miasto splawiania onych nekami lub miedzią. Kremiosta przes-
biące surową reprodukcję natychmiastowych wrytówi ludzkiemu
mocy podwajać naukę, ~~zwiększając~~ ^{większając} w przeważeniu ciżżenia, a tak
nie młodsze rouem modyfikacje złączone z pracowitą człowieka ręką
nie tylko pierwsze satisfakcyjne potrzeby, nie tylko wygodne i przyjemne
spewnić życie, ale nadto do tak wielkiej posturę obfitości, iż i a pra-
wie zbytciem narwać możemy, iż uwaga nad nią stosowana dowie-
dostatek wielu. Data nam wyobrażenie zbytku i niedzi; lecz męto nie
rozumiećmy, żeby dobroczynna opatrność obdarzury nas tak wielkim darem,
którego skutkiem nigdy dosyć wydrwać się nie można, chociaż naszego nie-
mocy.

siergaja. Tęto owszem dręto, iż najpotężniejsza ręka nie się widzi
 cunawicą nad pracą każdego człowieka. Nie jest nędzne, kto jest opatr-
 ny w sile do pracy zdolne, kto za pomocą rozumu równych sobie i ^{pot}
~~złom~~ własnym ułży potrafi. W wyjątku naturalnym najsierzejściu
 jest próżniak, który nie poddaje się wywołowi Opatrzności, chociaż na cu-
 dych obrotach pracy i żyje z zarobku drugiego ręki.

Ten tak naturalny obwar pokazuje nam ludzi w trzecim nędzie,
 pletony i nirodzajnym narywam, dla tego, iż nie przystępują do repro-
 dukcji. Krajowy, żyje smutny przez kapieństwo i niemosty; dowodzi ożywienie
 i jeżeli za głosem natury i rozumu idzie chcemy, jeżeli prawodawstwo
 nakazuje od praw i fundamentalnych zacząć ustąpienie, należy nam-
 najbardziej o tym pamiętać, że jesteśmy ludźmi, i że w którychkolwiek
 z tych trzech reguł umieścić nas opatrzność, upewniamy sobie winniemy na
 wrażliwość własności obojętnej i własności wspólnej. Na nią się albowiem
 nie przyda myśleć o kłopotach, jeżeli któryśkolwiek stan w despotycznym
 zornieniu iarnie. Wyrzucamy innych Narodzi Królom, iż żaden z nich nie
 jest tak sprawiedliwy, ażeby się nie przywoływał i nie naturalnej zniekt wta-
 dzy, którą mu premordata w ręce; my tego Królom naszym wyrzuci-
 nie możemy. Ich dobroczynna ludelność doprowadziła nas do stanu wot-
 nosi; lecz zniecierpliwi na sobie tak hydlawy zarzut, że będzie niegoda
 nowani, przeciw oraciu własnego serca zapierający ię przed infami
 narodu naszego kłopotami boi jeżeli z natury naszej i z własnej naszej
 wrocy wypływa taki słabotny podział ludzi, i takich uwieraliśmy
 w trójsup

w tróistym rzędzie, to jest: Liempkim, volniym i niemodreaynym, jeżeli za zmieśnieniem i znieśnieniem któregokolwiek z tych trzech rządów nastąpiłoby musiał omyślisz najrozdnieyszego narodu upadek i całej społecności przewroćenie; i alimże sercem chciałobyśmy przystąpić do ustanowienia politycznego rządu, którego warunki od Konwencji zależą, gdy wprawdzie nie oddamy wszystkim ludziom tego, do czego nas głoś natury, głoś ludzkości powołga?

Nie dosyć ~~jest~~ dać uściśnić ~~niemodreaynym~~ ^{volniym} ~~jest~~ obywateliem: obywateliem, że po wtaszcicielach gruntowych jest najszlachetniejszego narodu cześcia, trzeba też samo dać uściśnić wszystkim innym ludziom, których opatrność w pierwszych dwóch nieumieściła rządach, uatę tedy nie nagusilniejszego obracając baerzon, aieby w żadnym z nich nie było próżniactwa. Nie oglądając się więc na wszystkie kondycje, które mi nas Konwencya porzuci, ustanowimy raz prawa w samym tylko ludzkości względzie: Pierwsze uobierając się wtasności oświecenia obywatela, Drugie uobierając się wtasności jego ruchomę, trzecie uobierając się wtasności jego gruntową; a gdy już wprzód podał śladki ocalszenia volnikem, zastanowimy się nieco także nad ludźmi względnie niemodreaynym umiścionem.

W tym widoku stanę przed oczyma wszystkich miasta naprzeciw ich Obywatele: Jakikolwiek one są, nie mówię ani o ich uprzedmiotach, ani o ich wygodach; szukam tylko w nich ludzi, którzy oddać wszystkim sprawiedliwej naturalnej podług różnicy naturalnych rządów, miasta powinny być uawierane w dwóistym względzie: raz jako magazyny

garpy potrzeb rolniczych i dziedzin. Strzeguch; drugi raz. jako siedli-
 ska rzemioł. To dwa warunek cele, dla których ludzie przy ^{rolni} ~~gromadzie~~
 nie umieszczeni do Miast zgromadzić się powinni, oświadczając nam wskazywać, że
 Miasta tylko tylko powinni mieć ziemi, ile ich potrzeba do zamieszkania. Na
 Kzemięstnika i Kupca; lecz ziemia uprawy potrzebuje i do reprodukcji
 przygotowanej powinna mieć swego ^{swobodnego} właściciela, powinna być wolnością nie
 Mięsioran. Nie utrzymać ich żeby te naturalne nędy tak ściśle do jednego
 na każde obiekty przynagły ludzi, żeby im zabronić wolnego z jednych
 do drugich przejść. Żadne tego nie dokazuje Prawodawstwo. Jedne tylko
 Spółczność wymusza losy ludzi, i często bardzo najbogatszego i najdumniejszego
 jego otwórcę pokolenia gniebie w niedostatku, zapomnieniu i nędzy, a zli-
 by zarzuconych i nie znaczących podnosi do bogactw, stawia na nierz-
 mowy i chwaty. Te to są dzieła wyuzdania i poniżenia; drugi, których do-
 tęp wynika, jest tylko są znające: ani rozum zdolny jest kiedykolwiek utrzymać
 równowagę między losami ludzkiemi. Pastuchy i rolnicy przeszli nie raz do klasz-
 ków, do szpitali, do klasztorów, do pałaców, a najpiękniejsze rodziny okryte bogactwami i powo-
 gą i edgnowadztwem wróciły się do pluga, często bardzo kłopotliwy i młoty na niewolę
 i ciężką zamienioną pracę. Nie mówię, pręto o ludziach, ale mówię, o natu-
 ralnych nędzach, na które są podzieleni, a które potrzeba w społeczeństwie wskazywać.
 W tym to tak ważnym celu sprowadzamy na Miasta, a także w nich naj-
 ściślej smutną przyczynę zaniedbanego handlu i zarzuconych rzemioł. Mie-
 szanin niczym się dotąd od rolnika nie różni, gniebie on w polu, ^{awdany} ~~nie~~ z
 nim podany jest piśmiotw, pod które Żydzi całą podbili rolę. Już się
 w tym widoku uważane Miasta mogą być magazynami potrzeb Rolnika
 i właściciela Rolniczego? Z tego ~~nie~~ przyczyny oświadczając dopowiedz można
 dla czego nędy obłąka Wsze i Miasta nasze. Bo-rolnik nędy nędy w nich
 przygotowany

przygotowaną samostawę na swe zaprawie, nie najdnie potrzeb, nie najdnie
 środków, któreby przez jego obfitość i wygodę, nadgródziły, któreby
 dowcipowi jego dopomogły, albo go silniey zastrężyły. Mógłbyż pr-
 zyrostwo wydobyc z niego, liczy Miasta nasza nie sturą mu do handlu
 wewnętrznego, ale tylko na krowawy jego zarobek stawiają w piśmistrze
 i dta: Mieszczaństwo równie jak i Chłop opędza swoje potrzeby własną
 reprodukcją, a nie mając podostallu nemięst, nieb i rolnika wystawia
 na kosztowną opłatę najlichszych narzędzi z obcego sprowadzonych
 Krajów, bez których najuboższy obyć się nie może. Nie mówię ja-
 ku o kilku wielkich Miastach, których to rozległości dążyć byleby
 bandro mieć liczymy, lecz mówię o tych, które przestawny być dobre-
 mi wsiami, nie będą nigdy miastem. Roszne prawo-
 dawstwo ubierający wstąpił osobisty i rachony wszystkich
 ludzi, powinno się seio utrudniać urzędniom miast, narzucenie
 ich licby i miysca, żeby naprawdę dowiedzieć ich odgryli się zupeł-
 nie od klasy rolniczej, żeby powołanie ^{nie licba} ~~zbyt~~ Miast, nie przepła-
 cił ich wzrostowi, żeby potrzebie potrzebne onych dogadato potrzebom
 rolnictwa, ^{ikupieństwa} żeby nałonie, żadne Miasto nie utrzymywało to tonie swo-
 im późniaków. Względem na te różne warunki zbliżyć dopiero lu-
 dzi do naturalnych rzędów, obudzić handel wewnętrzny, rolniczy
 nemięsta, staną się netelną dla rolników wygodą i zaraznie dopome-
 gą handlowi zewnętrnemu.

Nie sama Teorya śmielita mię mówi, prawnie rolnictwo mają-
 ściom i zagoronym miastem, lecz ta będzie wydobytą z cegły i
 prawdziwą

prawdy i żożet chyba żadnym sposobem nie może, lecz widoczne do-
 świadczenie i uwaga nad Miastami, które wtajemniczone nie mają
 roli, każdego berstennego przekona, że ile wie dobrym gospodarstwem
 tyle miasta przemysłem i rolnictwem kwitną. Najskuteczniej może
 urzostowi handlu i rolnictwa zaradzić, kiedy na łowach i rybnym sięgnie
 przystąpić do Konstytucji rolniczej przepisany czas, w przeciągu któ-
 rego Miśczenie byłoby obowiązani prawa swoje sprzedali czyli to dzie-
 dycjom, czy wtajemniczonym i odpowiednim z pewnymi stosunkami warunkami
 żeby naprawdę nie namnożyło się drobnych dziedziectw, o czym później mo-
 wie być: prawdopodobnie, wygłaszane pod Miastami wioski nie były przesła-
 ne dla miejskiej propinacji; żeby potrzeba, gdzie są Miasteczka
 Krolowskie lub Duchowne, nie powstała nowa natura dziedziectwa
 od pierwotnej i szlachetnej różnie. Nakazem powiadam przy dobrym
 Miastu urządzenie nie wypadnie utrzymać wszystkich przy prawach
 Miejscu, żeby reszta takich wiejskich Miasteczek przy-
 wozna została do liczby wiosek pod nazwą: Wsi Targowych.

Jeżeli Prawodawstwo nasze podany ode mnie sposób urzędu
 Miasta Polskie, otwory dopiero dobitą ~~stary~~ ^{urządzenie} dopiero do ~~parcji~~ ^{urządzenie} klas
 niemożny materii, do pomocy ludności, czyli Rolnictwa, włościan rolnictwa
 i skłiny się do tego między ludźmi porządku, który organizuje Prawa twa-
 rzylić w Kamie. Lecz nie na tym iść dalej. Przecież albowiem po-
 rządek datym większy samemu wtajemniczeniu gruntownemu: bo tolice ~~do~~
 dzielnej ~~zostanie~~ ziemi kółtarniczym będzie dnieć wary wnie-
 sione niż we wsi, a jeżeli kiedy przyjdzie kłócić do ustanowienia
 i nego

rodzaj podatków gatunku, któryby się na czystej własności zasadał
utrzymanie, porównaj dopiero, jakby wielkie z podatków utrać wypływały
pięty. Wszakże gdy się nie co o potrzebnych dla klasy nierodzących
namienito prawach, nie należy zapomnieć, iż cała ziemia, która naj-
duje się w granicach Państwa Rzymskiego pod prawami własności gruntowej
czyli iż posiadają Dwieście były właściciele dorywotni, powinni
być w pewnej jednorodności miare, co już nie wypływa z natu-
ralnego podziału ludzi, którymi dotąd uważali, że z tych warun-
ków i konwencji, których Konstytucja rodzi się wymagać.
O tem w następnym Liście mówię być, uprzedzić powołania
aby i tu również upobie zdanie swoje do czasu, a wieści są, że
wskazywaniem postępując nie dojdę aż do nieustającego seymu,
jaki następujące uwagi nie usprawiedliwią potrzeby rozowa-
nia mego, które za pierwszym rzucenia okiem, zdaje się iż
był daleko od pierwszotnego zborytu. —

C
stale
iudic
bi
zatym
mna
pnie
jow
z idny
ktore
baw
ktadw
niemy
niey
dwig
mystw
ry
dione
twa
we
wiel
in
m

Czuli obywateli, którzy pierwsi wstąpili do gruntuwa i wzięli sobie
 stule. Którzyś do ziemi, i wola, że tak powiem, gniardo dla tego polkobi;
 Ludzie, którzy nie są dostatek w polsku opatrności sama tylko wstąpiła do
 by i wstąpiła sukoma, nie maia tak iuistych z jedynym miysiem a
 zatym i zjedyn. Opyrzny, zwigłkow. Pz oni razylkien, który i mper
 mnaia, uzygod, ida tam, gdzie rząd sprawiedliwy i tegodny nie nastę
 pnie. uerich Opolu, uerich sukomy maia, tak, ani na ich opinię. Ta
 prawda, daie się widzie, nie tylko w codziennym emigracyi ludzi
 z jedynych do drugich krajów, ale nawet w emigracyi cetych Nawłor
 które niebądź przywigrane do ziemi, to wieciwom lub postestwom
 bawie się zwigłty. Nie trzeba mi więc na ich poprawie swracai się do mpy
 ktadów, ale raczej przystapi do potrzebnych wniosków i z nich wydobyć
 niemylny maksymy, względem własności gruntuwcy i obywateli iuile do
 niej przywigranych.

Jeżeli pierwsze źródła zwigłków politycznych, a nade uszytów
 zwigłków Kplitey odłogi cheomy, przynai winniemy, że to wówne iowa
 system złyty się przez umowę kilku wtanicieli gruntuwcy, któ
 rzy koptem rok wydobywcy uził ziemie z podnieuryciem, i mpy
 diane kopta wtamozu sukomey i mpy diane iity, to to największe bejpa
 tiva własności Opolitey, stali się, wawami dziedniami ^{nowymi} ~~ziemi~~, które niekt
 do owego nasa z podobnych źródeł i mpyzmu nie był panem. Talerzy
 wigłok wolnych społeczeństw, jeżeli w poygłach krewięcego się wsta
 u ludzkiego nie rałodnie był prawdziwy, tedy pierwsze zepsucie,
 idy imiaty prociak chiał być, pacy drugiego, i poydny, gdy się odwa
 nyl.

jest wydmę chleb. który był własnością innego, zaprzęta zaprzęgiem, porzą-
 kowe społeczeństwo prawa, a iłżając ludzi ku niewoli, poddało ich w
 ręce zdobywców i silnej swawolnych prożniaków kupy. Ta jest praw-
 dowa genealogia sławnych naszych rozbójników i przelewców krwi ludz-
 kiej, przed którym spokojny rolnik i właściciel gruntu ukrył się mu-
 siał, a kochał się wstąpić na ziemię i nie chęć jego ostatecznie stał się
 niewolnikiem zachwatego wydmę, który sobie przywłaszczył panowanie
 i nad jego osobą i nad jego ziemią; lecz pokrzyżowano mu i ostatecznie do-
 zwolił nad sobą przewodzić? i jeśli faktycznie państwo ma prawo przy-
 stępować w nas będąc gdzieś naturalnej prawdy? jeśli rozum ~~bród~~
 opóźniać się będzie dla lichy bojaźni równie na całej krawędzi ludzkiej
 rucię prawdy światła? jeśli na koniec właściciele gruntów, zapyta-
 ni w sprawie daniowych nie zwrócili się przeciw sobie jedynie i tacy
 i tych które innym rządom ludzi winni? Właściciele gruntów! wy jeste-
 ście prawem całej ziemi Panami! Was opatrna ręka przewidziała
 żywioł i słyszał wasyście ludzkie pokolenia! Wy poddać się wie-
 tym i nieodmownym jej wyroków uprzedzić prożniaków chęć
 albo na samowolnych ziemi dawać, albo na krwawym obstarci łowiedzi
 wam rodną ludzką winien iż mu ziemia do wszystkich użytków
 potrzeb! wy przeszli dalsze wreszcie stworzyć i siły roumu i wzle-
 ciego są źródłem wygod i bogactw! Wy ^{niezłoty} ~~niezłoty~~ Właściciele wszystkich
 ludzi rządu dalsze najlepiej poznać iak artekt iłżaka potrzebować
 masi, i iak mu iak nawzajem pomocny! W tej iłżkiej ziemi, którą owa
 brzoza zachwata dotąd diawolnych pokoleń, wrócić się do pierwotnej
 a zdobytych z natury praw wam iłżkowych, poznajcie się na tym,

że iako dwoje własności gruntów wapienych składają się z jednej i pr-
 ążej Polscy catości, tak nawzajem Majestat regu jest wapien ogol-
 ną własnością, jest wapien najpiękniejszą potrzebą. Wszak zniknie z oczu
 wszystkich bojarstwa masa, która cięła bardzo fatalną swą opi-
 nią, a idąc za głosem naturalnej potrzeby, za wyrokiem najpiękniejs-
 opatrności, poddać się Panomani Prawa, wście się sami do reg-
 demia tej ziemi, która się z dwojgiem wapien składają własności!
 o Was jedynie i o wapien i die swobody! Wszakże inne naturalne
 regu ludzi, które Polska ziemia za swoje ich iym mogą być na
 moment niesprawiedliwości ofiarą; lecz ta będzie trożby wywodzić
 ich do niecierki: opuszczenia Krajów, w którychby ich uwolnienie
 nie wolno było zarywać owoców pracy rąk swoich! Nie bandy
 niejusty, nawet jak niewola. Ułaska przed nią odwrócić lite-
 ry usporobioną ręce swoje do pracy, umiast opatrności i siłom
 swoim zaufać; lecz wy litasniecie gruntowi, wy, w których regu
 ta wolna ziemia podzielona została, nad wami i wapieni pokole-
 niom cięć mać! wy oiey, takim zarządzeniu pamiętaj, wy
 iey catości i mogą przestępować winnicie! Bo kardą niewola, kardą
 ułaski wszystkich innych do ciebie, was i wapien pokolenia wieczne
 dotykają będzie niesprawiedliwości naturalna względem innych reg-
 dem ludzi, to jest: Prawo aber, pięćdziesiąt własności ofiarą i ruchu
 ma kardę, wapien niezgodny jest interesem, gdyi wszystkie bojarstwa
 które reprodukcja coroczna w nierównych modyfikacjach Polken-
 sumygi przypuszcza, są wapien dziedziectwem, wapien własnością!

atole
 22

127
Atoli bogactwa ^{wasze} nie będą inaczej nawiązane, tylko w miarę potrzeby
ludzie, nigdy by do tak wyrobien wartości raczej nie mogli, gdyby
nie uchybili tym prawom i tym świętym natury zwyczajom, które
zachodzą między wami a innego rodzaju ludźmi. Ten prawdy radem
z właścicieli gruntowych nie może nie być, bo jest nadto proste, bo
się prawie codziennie stwierdza doświadczeniem. Kupiec przyjdzie za
współ zyskiem, Kremlenik za wygodą, wieśniak za swobodą, a
czy za wolnością. Uchodzą kupiec umiennie z zębem i swym przemysłem
i swoje bogactwa, Kremlenik i wieśniak swą dowcipność i swoje
rzecz: aratyrę opuszcza i stać i niesprawiedliwy dla siebie Opatrz-
ność wyniesie z niego to wszystko, co go cenniejszym niż bogactwem i
niezyskiem u niego potrafi; lecz właściciel gruntowy, utraciwszy
Opatrzność swoją, wypada natychmiast z najwyższego rzędu ludzi,
a stać się wygnaniem musi u niego offiary i atcy swojej dy-
stencji, do iakiego wolnym i niepoziomym przychodzi Kschien, albo
jeżeli się nie odobrze na heroizm opuszczenia swego Opatrzności, Owa-
ga, musi być pod tym niewolnikiem i dwiema kłopotliwymi iakim,
ialie na który nieprawda usprawiedliwa się.

Tego więc wypada, iż przyzwygodzony rzęd Kschien z samych tylko
właścicieli gruntowych składać się powinien. Niech będzie najbo-
gatszy w ruchomy majątek i milionami pieniędzy obciążony cto-
wiek, nie godzi się go przyprowadzić ani do Obrad ani do Rzędu Kschien,
jeżeli nie jest właścicielem gruntowym. Dla takiego, dopóki jest
swoboda i wolność, dopóki jest roztawać pod opieką prawa wolnego
namdca

Takowy Obywatel skądinąd uszytym i innym cytoternosi regu-
 iale sty dla siebie samego, a gołym prosekchnosi" powinien być wy-
 granicem z granie bytety. Mianem domowy jest najniebezpie-
 czniejszym na (notę Obywatelską i dten. Kto sam dla siebie sty-
 być potrafi, takim sposobem koniu innemu, atym bandy, prosek-
 chności może być Dobrym, qui tibi nequam, mi bonus? Dla regu-
^{murone}
 prawo tak najniebezpieczniej zachowane być powinien, uzięty nad zwy-
 czajne przypadki, iahie są naprzed; iahieby kto przez plagę wie-
 nowanym zostat, to jest przez nieurodny, ratowy wód, ogień, Wzry-
 powiatore i tym podobne nie uszliwosi; natomiast sty i Dobry ro-
 wnie jest wystawiony. Posture, iahieby kto przez miłość ludz-
 kosi lub Ocyzny przyszedł do ubóstwa np. przez dobroczynności
 wyświadczone i zapomaganie potrzebnych, robia publiczne fun-
 dacje, toż kłopotu swoje na zaprowadzenie nowych gatunków
 reprodukcji, albo kumpstów lub namiast, poświęcając majątek
 swój na obronę Ocyzny, takowe władze ^{heaviness} przykładać podnoszą
 ludzi uzięty nad prospolity rząd ich powinności, wynoszą osaz
 nad obowiązek ^{tego} prawu, czynią dobroziejami ludzkości, ^{użyteczności} i do-
 sładowania pobudzają. Wstrzelie gdyby kto bogactwa swoje
 przemysłu i otasnej reprodukcji poświęcał handlowi, przez zata-
 pienie lub inne przypadki, przez niecelność sturników, przez zben-
 kutowanie kumpenii, lub tych z któremi miał styczność, De
 ubóstwa przyszedł. Naresze Wzrystnie nieuzgodnione darcenia, w któ-
 rychby nie był dowiedziony zbyt, rozpusta, ^{pijanstwu} zulesztwo, krowdalen-
 dzie lub widome ston, ~~pijanstwu~~ powinny uzięty wódmę odwrócić

od ugrania: precione zej tym warunkom skutki poddawani maiz
wypnawia nie tylko wtasciela gruntowych, ale nawet ludze w jakim
kolwiek Rezie Obywatelstwa naidniezych sie. Chęć upewnien trwatej
wolnem radnei, nalezy cato porspechnosi od zarazy i zaspieria
zaftmii. Będa uszywy Dobremi wyglodem spotecnoli, ioreli wprnod będa
Dobremi wyglodem siebie samych, ioreli nierad nie uprtaui ich naty-
le nie corpicermych pokus, idem sz podlegi ci uslyszu, ktory obfito-
ci zrodzeni y upychwani mainowawosiu iz, ~~przechwiliby~~ zostai
przy rownazy figurze, okratowci i wygodnie. Wprowadzeni do lekcie-
go zarywania Darta opatrnosti, nie umieia iz nigdy w ubosprie-
malosci, nie umieia wroci widom swoy obfitorci; drogę ofierg-
daci, prauy i potu, a wagnaz udawai to, cynu ~~uprtaui~~ nie woz-
ay nie sz obudziay co sercu swoim nayhydliszy chciwosi, obra-
caia sorum na to, aby z cudzey rzei mogli wotepnoli. Ciggnaz Oni
mer swaz nieretelnosi do vniay nappurciwicy drugich rebrane
Kuzatli, albo iz pradaia w Dependency nieberpicermey mory.
Zgoda staspy sie atomi ludami, nie iest w ich rzku wiczy byt
Dobremi Obywatelami. Iste zaradliwe Citentzi, ktore idu nazy-
chley od politycznego szplitey ciata odcinai nalezy, izby nie nie-
cutay nie zarazy porspechnosi. —

Druza maxyma z ludzay nad wtarnosciy gruntowy wydobyta wskazuje nam
ze kiedy wtada nędza samy tello ^{iz} wtasciela ~~gruntowych~~ nalezy, kiedy z
potreb manapolitycznego wyptywa ~~aby~~ byta pewna miarka gruntu w tej uwa-
zana proporcji ~~aby~~ w iey obreback miara wyizwienie mognaymniey kille fami-
liy

tych ludzi w rękach rolników lub innych umieszczonych, przed niebezpieczeństwem
mniejszego niż własności gruntowej taka, która by zawierała w sobie 7/8.
Włók Ordynaryjnych. Obręb ziemi w tej kwocie przez ludzi uprawia-
nej i posiadanej nazywamy włok. Nad tę ilość nie mniejszego być nie powinna
no co się tyczy Włochoy, z których właściciel gruntu jako Obywatel może się
mieścić w rękach tych, którymby przynależała Władza nad i Obiad. Nie
może to wyrażać braku sprawiedliwości naturalnej, bo mniejsza własność
gruntuwa będzie dobrą własnością i pod opieką swobod perspektywicz rozstanie
i zachowa postępowanie w prawie politycznym wagę, żeby zbyt z wolne ^{talenty} bogat-
sze, ~~ostatni~~ i do Właścicieli nie stawiali się instrumentami przewagi
bogactw i możnych. Nie maż porówniejszego w społeczeńści Obywateli
nad bogatego, jeżeli mu prawo odbierze sposobność zbudzenia Cypryznie
przez podniechę ambicji. Dwie ostateczności fizyczne: zbytne bogactwo
i zbytne ubóstwo rozdziel między ludźmi dwie ostateczności moralne i
społeczności zbyt niebezpieczne, jakie są ambiaga i chciwość. W kółkach
te dwie pasyże najwięcej uwagi mieć należy; nie można razobiec nie
równości fortun i majątków ludzi, tak jak nie można dokazać, aby ich
ich rok i rozum były między sobą równe. Dostredujemy raz ten nierówności
naturalny, trudno się dziwić dysproporcji fortun, które jak ^{kilku wieloletnich}
lasy posiadane prawem z jednego wypływu z rzędu, to jest z własności
spółdzielstwa człowieka czyli z siły ~~Włochy~~ ^{Włochy} roku jego, dostaje się spadkobier-
w w wieloletniej rze i wieloletnim podpadającym odmianom. Jakże więc za-
powiedz niebezpiecznej ambiagi majątków, nie przeszkadzając ich Quotli-
wemu Obywatelstwu? Oto usunąć z przed ich oczu, ale tylko o dopoli-
ticznego prawa, ^{potwierdzone} ~~interakcji~~ abozisk, aby raczej pośrednictwem
ator

132
 głoś bogatego, nie był w party głosami tych, którzy nie mający wy-
 nymającego poświęcenia o samej tylko udrze opędzenie troskliwie chętnie
 i nieraznie przedaig daniel swoje ludzom bogatym, a tym sposobem
 robiz między sobą przewagę, staig się często sędziwo i pomyślnie
 go niebezpieczeństwa składowi narodził. Nie trzeba tylko raz, poruszyć
 ugie ambicji możnych, nie trzeba tylko racie emulacy między ma-
 żejami, będzie się ona narzucać napowiad interesem publicznym, pitem
 punktem honoru, Dalej potrzeba postawienia na swoim, a narodzić
 się na ranie: przesładowanie Partyzantów, albo na proste
 chęci kraju niebezpieczeństwa. W każdej swiate części narodzić
 bogatego i ubożego, lecz w udrze wolnym, w udrze wolnym i wa-
 wryotlich, albo przynajmniej większej części liaby obojętne
 nie decyduje, ~~ale~~ ^{nie} się chwieć dysponować do tego porumieję sto-
 nia, aby ten który potrzebuje ^{interwencji} ~~interwencji~~ i porumienia z rąk drugie-
 go nie zasiadał w radzie, ani wolował na kandydatów do niej, iakieg-
 olwiek ona natury będzie, bo potrzeba codzienną exystency, albo bynaj-
 go nadal bytu przygotowana do udrze w której rostać, nie jest zbyt
 niebezpieczną pokusą dla ubożego ołowiska, i iedliży go ta pokusa
 nalała wolnym od natęgu piciuństwa, wspaniałym i zupełnie zgodnym
 wola opatrności; tedy sam niedostatek poświęcenia, mada znajomości
 interesom na których pomyślna ratery całego, potrafi go uwrznie nie-
 wolnikiem cudzego dania, a nawet do lety przynęty osłownym, że nie
 umie poznać co dobre, a co ^{te} ~~dobre~~ dla przynęty być może. Pobudki
 które narodziły w ustomowieniu Gminowładztwa w Rplyżu, i teży
 dyne pochodzą przynęty, że Prawodawcy nie umieli odróżnić praw
 i opatrności

wtasności slobistey i suchomey od praw wolney nędzy. Wskazali Oni, że
 wolności ludzku tym iedynie sposobem ubezpieczoną zostanie, kiedy Gospo-
 dztwo wptywai będzie do nędzy, równo z najbogatszym. Obywatele. Okropne
 skutki takiego wprowadzenia wprowadzaty zawsze niedługo i przemoc, rozpa-
 daty wojny domowe i kłótnie się samostadnym. Lecz różniemy ty-
 wolności człowieka od wolności nędzy, upewniamy wtasności slobistey
 wtasności suchomey i wtasności gruntow ^{własności} kadey, niech byż uszyły pro-
 piek wolney nędzy, niech ten rząd nie gwałci wolności naturalney
 a uszyłyśmy więcej. Dobra dla ludzkości, niż gdybyśmy z ubogich i uz-
 wigających się zdjąć chcieli rząd prosty, machine.

Nie wiem jakin state się przypadkiem że w niektórych splotach
 kłopotów napadliśmy tak liorne słuchty i familie nadrobnych ziem o-
 dzone orostach, że ich nędra przystępna do maigleu równych cebo-
 gatyh i potrzeb, ktadzie w smutnocyfym nie równie nędzy nad bardzo
 wielu rolników, którzy ~~wtasności~~ wtasności gruntow obabiacz ziem.
 Czy może, pomoże wprowadzić machine takiego człowieka i takiego grun-
 tu wtasności? Ten ico poniżony rozmowa powinien satę troskli-
 wości o liche wyżywienie, a dowcip obracać się musi do polepszenia bytu
 i statuwienia najbliżey, uszkadzaych go potrzeb. Co za korzyśda sta-
 nie się tak ubogiemu i słabemu? Zostawiamy przy zupełney
 wolności more wrywai się i rozumu na upodobnie siebie z pod niedo-
 skutku i uosstwa, more, stopniami idąc, przypde do większego me-
 iastu, pomnoży swój wtasności gruntow przynajmniej do 7. wstak
 a w ten czas, gdy już o swoim chlebie wyżywi się potrafi i przy-
 stoyaa dzieciom edukacy, dadz adota, wnydnie do liachy tych, którzy
 wtadze nędzy shtadnie będą.

Bogdan

Bogaci i moi w kredyt Obywatole! iereli mi tu. rosnąco natu-
 ralnej i obywatelskiej postępowawośćwie da lotu na stanem
 ubogiej szlachty ierca wopie, iereli nateknie dobra im uerynie
 chacie, nie postępując sobie tym, co dotąd, sposoben, nie robie ich
 instrumentami wopie przewagi, nie robie sobie koryci z ich nie-
 wieciami i piśmiotwa! lez otworzywszy dla nich lotu w re-
 ce, ostodniowy ich nędy i razilowsy niedostatek, stancie się Ry-
 cam i ich dzieci! stancie się dade im Gubiamy, podaycie spose-
 by wydobyć się z teraźniejszego stanu, a w ten czas dopiero u-
 wielbiać będą najwyższą opatrność, i was bogutemi mieć chca-
 ta, w ten czas powiem, że Kochacie obywatelską równość, że was od-
 niey nie odstępować niedostatek i nędy, w której to Pawnył i
 równych wam i aion zagrebanych widziomy. Bogacie Kważy!
 spogrypiacie nate stanowne relikwie wielkich Bohaty ier i Otrai-
 ców ierzomy. Opatrzności postawiarsy ich w nędy nie data
^{im} ~~zginę~~ zginę, dla tej podobno przyczyny, abyście spoglądając na równość
 nie zapominali o tym, że pobolenia wopie podobnemu uledz ma-
 ga łosowi, i że niewdziakarka z równą tatwobą, najherdziej
 ier dmy poniżyć moie, że wywyższenie wopie iest zbyt onyranym
 nym dey dzieci, nie mogze być w ocy tylko podleniu lub
 nieoswieconemu. Nie rozumieymy żeby szlachta dziś w Mar-
 wia, Podlasie i Ziemi Lubelskiej zdrobniała, iaby ta tótwa
 dzięki opadłej stopy dotąd ierze majątnym czynić wda-
 ier celni

iuiciom, od niespamiętanych czasów rownego Dziś i temu Donau-
 tu losu. A to ile nadgrodeni Bohaterowie; jest to dawne Narodu
 naszego Wojsko, które porządkiem (noty młodzi Ojczyzny, umiały być
 mężne w niedostatku i ubóstwie, a kiedy ich wodzowie olbrzymi chw-
 ta i nadgrodami w Narodzie, znaczne Podlasia i Ułwainy posiedli Me-
 py, ci, którzy nawią stawać pracowali, ci którzy dla Ojczyzny życia
 i krwi nie oszczędzali, stali się wtasicielami ^{drobnych} Wiosek i zato-
 żyli majątki w powiatkach znacznej futury. Węgrzy się w Archi-
 wach Demin wapię, ~~zabawia~~ ^{zabawiały, zofii enny,} w Koniepolce, Wiprowiecy, Ka-
 linewsy, Potany, Olszany, Lubomirscy, na Wotyniu, Podolu i ukrai-
 walcem nadawali Złotniestom, a tatwo nabywanie jencalogien
 z drobniatych Dziś i lubo Szlachetnych Jmion. Zagrzywe w Dawa-
 wape, postarzenie i ich niepergiline nienadu naszego offiary Szulanci
 Smolenscy i Czerniechowsy, opuszczały swe bogate włości wobec reym-
 dane niewolę, na drobniowych Włokach ziemi miesić się musie-
 li, a nacięty iślad ubóstwa i nędzy, tysiące młodzi i obro-
 ców włości, nie trudno wam ~~też~~ tego trzymać się wnieśli
 o Szlachcie Podlaskiej, Lubowolskiej i Marowickiej, a kiedy Dzi-
 ś i Ojczyzna napa do przynależnej wraca się, remiż jej tej
 (noblowsy i doświadczony krwi na jej nie wryj Obronę. Niech
 będą i tak byli dawni Złotniestom, niech ich żywo i nadgrada-
 cato proskretno, niech się na nich Składają bogacie wystawo-
 izym na Wojsko podatkiem, będą dosyć szeregiliwemu, gdy per-

71 136
da, w ślady Ogów swoich, gdy będą dobre od Rylcy płatni, a lito-
womukolwiek z nich litofinera dopiero opatrnosz, że ucinem iro
gami do miernego przydzie maigleu, i przynajmniej siedm setek
ziemi dziedziocy zdotu, w ten czas do stanu najem perspektu
w Uładziwego nalezy powinen.

Leer w coż się obowi szlachci nie maigcy wstapnoei gruntu
wey, a posiadaczy znaczne Kapitaly? Odpowiadam: i odpowiesz
moia treść jest względem przyszłego czasu niedymy. Wzruszenie
kapia, ialeby wywaleni od sumy dobrovolny podatek, któryby Ka-
pitalow nie uchywat, albo ich रुपетnie zachwy nie uzmowa zat,
Nie jest miysze mniej o podatkach; jeżeli ta cokolwiek o nich
nadmienię, to tym iedynie celem, abym sprowadził lierby, o sob mogg-
nych w przyszłym politycznym Rylcy Uładzie do klasy najemey
naley. Obywatel np. moggy dowiedzi Autentyruemi Transakcyami
że tyle posiada kapitalow, iż od nich ber uigiliwohi रुपетnie
moie pięset złt. podatku, niechby naley do Seymi Kowych
Obwad pod następującymi warunkami: Najpierw, gdy dowiedzie się
takowe Kapitaly przynajmniej od lat 6 posiada: przeto
że w posiadaniu onych nie zachodzi iaden ulowyt reverse, lito-
nymby się dowodziło, że ta Summa jest tylko od maigtniey przy-
na ten koniec przyrona, ażeby popisuicy się z nią obywatel
mogł zaprowadzić danie woze moriem Parbyzantowi, Ten wa-
runek zachowany być powinien i względem Dziedziow, a gdy

by

139
by liwy i owiedzi no zostali, że moiuy Obywatel ucywiał z
uży. Wsi za Kewerem, lub poicyt Kapitału pod taliemi wa-
runkami; tedy summa i Dobra talenie Kadukowi podpada
pewinny, a obiedwie strony, jakkolwiek Transakcyę spisywają, bę-
dą sekwetne, bądź autentyczne, do miereci ab activitate od sydlone
bądź pewinny, względem czego nie przesłaję na dokumentach
Probatio juratoria spozrozawą bądź nie pewinno, a gdy Ziemi-
ści, jako przyzwolę Forum sprawy talenie na onyż zholurei
dalecyy rozprawy pewinny.

Niech mię iednak nikt o Kentradyley wta. miere nie
przepa. Kwestem albowiem, iż każdy Obywatel nie maiguy wta-
sney ziemi, pewinno bądź oddalony od Wzdu Kpłter; tak
waj samych ty lko wtascicielow gruntowych wta. Kłajcie umies-
u pę odwarim się przypuścić do niej Kapitalistow, mogaych z
Dobry woli optacai 500. Złt. podatku? Lecz tak signoley miere. Pł-
maare: Kapitały lubo są znatury swojej Dobra ruchome, i przez się
dne prawo Dobrami statemi bądź nie mogą; iednakowoz są zna-
kami nietylko reprezentuigiemni wartosi reprezentuigi, ale nad to
wartosi. Doh. Ziemskich. Warunek następnuy: Demnie Prawa dwa
wskazuię poigthi: Miania Doh. Kapitalistow woli do optacania podatku
i uborpicora Cyphaluy widoem Kapitałow obywatelkich przyneyminny
na lat Sesi. Nęto iako wtadra rządowa nęwielosakie dricli są Kłajcy,
tak równie można uborpicory Konstytucyą rządowi słuwlucy emi-
grantom

[illegible]

139
funkcyi swojej, jakiegoby nabyla lub spadkoway nie zwyniać o pro-
szęć Dulcaygo do przyszłego porządania Kopyńskich w Kopyńskich Dzia-
łach swoim dać pokazać. Toż wazne przyrzeczenie powoławate
veronowaniem swoim, i to przed sądem kadebrak nieumyślnego odziedzic-
a przez iadną wykładnię Kopyńskich zachować reguły; ten iępie przyrzecze-
wawunek, ażeby syn iakośkolwiek bogatego Ojca, poty nie miał głoś-
nie Seymiku, pokiby mu Ojciec pewney reguły ziemie nie wydzierzył, i to-
rowney do uszy, przed sądem ode mnie prawidła. Zaopie albowiem
Wtasnowi gruntowa i miarowa ię porządania, powinna być i
najpieniej. Prawodawstwa naszego wykładnie.

Z tego przyrzeczenia jednego razie Kopyńskich ię prawidła
sądzilibym razie ażeby sprawiedliwym, ażeby w reguły, Kopyńskich
stytungu razie powołaty porządek Prawem Ziemskim Wtasnowi g-
towa, czyli to są Kopyńskie, czyli Communitates miały głoś-
w tych respective województwach, gdzie przypiekiwaia Kopyńskie lub
Communitates, np. Wdany znawce u nas posiadające Maigthi, Aka-
demie, Szpitale i inne Zgromadzenia Duchowne, które nie mogą
opobiscie same proz siebie, przez swoich reprezentantów na Seym-
kach wstawiać i decydować powinny. Toż mówię o Kopyńskich posia-
dających albo dziedziczny fortunek, albo Dobry Duchowne, bo ja-
ko ich ich potężne w pierwszym czy w drugim uwarunkow-
dzie są pod Dobrocięstwami Prawa Ziemskiego, tak nie w-
sumiem dla czego odniana dżelni, potrzebna u Kłachetna i
wystruga, wystruga ich z pod prawa piewnego, a bardzież, razie
i en wir prawem do Bratelskich usunąć ię głoś-
Dziady

oddziaty, iakże z natury swojej niesprawiedliwe, tak musi mieć
 pierze twory wyprawy. Oddzielnym duchownych od świeckich warunków
 studiów, zrobilibyśmy ich oddzielnym stanem, nie pomniże na to, że takim
 oddzielnym ciałem obywateli poddać pod sekwencję i zastanę
 obcy mój, że pominięcie stanów na opinię zasadnie zaufać
 władza mój i ulżyć iakowas niedzielnym mój drugiej profesji,
 lea iedni Duchem iedności i równości iednym pryncipi, prowadzić
 być wględem wszystkich ludzi równie sprawiedliwemu, a raty
 porównać być wględem duchownych sprawiedliwemu, choć zaś
 iedną wględem nich zachować sprawiedliwemu, dwa tyłko mamy
 iedni: albo idzie zaprowadzić naturalny umiędzy komunista-
 i duchownych w klasie rydowej, iedni wstąpić gwarantować porządek
 i to w propozycję wprawy przywrócić warunków, albo dopuścić żeby
 zupełnie osobny stan formowali, iak jest w jasnym wolnych klas
 duch, i osobny mieli pług. Pierwszy wiodok jest prosty, naturalny
 i upewniający wględy iedności ludzi, drugi byłby tylko naśladowni-
 cy wytyczający z konwencji, lea u niedostatkach pierwszego
 nieuchronnie potrzebny. Nie rozstrząsam ię z wyliczeniem przyczyn
 którebyśmy dopiero w ordraf przytoczył, gdyby prowadzić
 nasze uchybiło porządku naturalnego wględem wtascicielów grun-
 tów iakimi są Xigia. Ktośkolwiek jednak zastanowi ię ze-
 dzie i przygotować kilka zarządających w Senacie Biskupów
 doznać liroby. Cnotliwych a oświeconych Xigia, któśkolwiek

bor
 —

Cech uprzedzenia sądzić umie, że nie w kraju ani Kolora sukni: ro-
 zum i młodość. Dobra pomyślnego miejsca się uzyska, ten musi pro-
 znać, że nie należy mimo piękni tak znaczącyby ludzi, którzy i
 Dukaży wyją i rangę i sumnieniami całej pomyślności
 i szkodliwych religii prawideł nie może kryć obory tuem.
 Duch i religii nadto mody, w uwolnionych widokach, aby ulnowanych pro-
 cis Duchowienstwa liedyholwisk dokazał samyż, i cede li-
 tatynowa filozofia zapłała cygizholwisk głowę na prawo tej
 tak lierney profosygi ludzi; tedy rozum nieuprzedzony wzięty
 najdnie nieberpięcenstwa w rucionej na ^{Duchowienstwu} ~~iną~~ węgundzie, w jego
 niepoprawie, w jego ^{zamiarbanu} ~~zamiarbanu~~. Alez wracając się do tego iedy-
 nie, com przedsięwzięt dla dobra publicznego radzie, toistwa-
 sam się do uprzedzenia liorby i gatunków tych ludzi, którzy po-
 sadaię wstąpił gruntowy przewodem ^{zamiarbanu} ~~zamiarbanu~~ składai mają-
 klasy rządowej. Jakże więc potrzyć między niemi różnicę w do-
 wadzie rządowej? Mowimy dotąd o pierwszych ich zasadach, bo
 mowimy tylko o Opbach, więc do tego iedyne stopnię się wryg-
 da, powinniśmy potrzyć różnicę, kto może być do rządu wybranym
 a kto może podaię się do rządu Opoby wybierać?

Namienito się uprzedzić, że wstąpienie gruntowi, mający więcej niż
 7. Wotok ziemi mogą wybierać i być wybranymi do rządu, a zatem
 małoletni, ^{tylko} ~~nie~~ mający 7. Wotok gruntu, same ~~tylko~~ ^{tylko} podaię Kapita-
 łowcy, et Communitates przez samych reprezentantów mogą wybierać, lecz
 wybranymi być nie mogą.

Guarita

(Zwarta matryma) jest pewne porządanie wstąpi-
 ciu gruntowey. Chęć albowiem oddać rząd urzędu dziedzi-
 ców trzeba się wprzód zapewnić o prawym ich dziedzictwa posiadaniu.
 Przy takim warunku na sprawiedliwość naturalną zasadzony urzędu
 jest troskliwou^{ie} prowadzący ^{ich} ~~zatrudnia~~ ^{prawników} ~~prawników~~ ^{prawników}, niż prawo
 uleczenia do klasy. rządowej, i jeżeli z natury rzeczy wypadła, aby
 by ci zatrudnili się całością: rządowi kłopotu z których porządku
 wstąpienia pewnie ma Ogoryz myślitada się całości, tedy nierównie
 bardziej zatrudnić się należy tym, aby wspólnie posiadanie
 iemi było prawe i gruntowało się na sprawiedliwości naturalnej.

Dwa proste warunki odzwierciedla zupełnie taki warunek cło-
 ani. Pownosi granie każdej włości: pewność i jej posiadania.
 Ustalenie do posiadania narodził się skutecznie odzwierciedla, należy
 wykonanie przynajmniej ile jest w mocy Prowadzactwa, którym prawo
 i jej całą poszczególną zaradzi lubię. Na ten koniec powinien być
 ustanowiony Trybunał Decyzyjny w każdej z trzech prowincji eu-
 ropowa potestatem scrutiny altissimi Domini, któryby przesługu-
 ją z Województwa do Województwa, z Powiatów do Powiatów, dw-
 gę i sposobem sądowym udzieli sięgę niewygodnych dziedzi-
 ców i niewygodnych kłopotów wsi granie. Trybunał takiowy z ludźmi
 prawymi i oświeconymi którzy powinni przysposobić każdego d-
 dzica do sprawiedliwości i urzędu i wstąpienia gruntowey, a jeżeli
 się okazała być adeg, powinien ię przysłać temu, komu pra-
 wem spadku lub nabycia należy, a odczuci na ranie tego, kto ię
 dotę

dotąd niepranie posiada. Jeśli albowiem za sprawiedliwość naturalną, jak chcemy, nie możemy Prusom Przechytni upoważniać uprzedstwa cudzej własności, gdyż prawo spadku przysługujące do naturalnej sprawiedliwości, jest bardzo ważnym i prawie jedynym spotężnieniem ludzkiej dobroci i szlachetności. Gdy i tak pisać, nie rozumiemy, jak Pan, żebyśmy swym własnym i szlachetnym interesem. Spokojnie wyznać miernego majętku, i nie szukać zepsowania fortuny miłej w posagu Wababeki. Lecz chęć zabierania ziemianstwa a nieobracania sprawiedliwości naturalną mi tak ważną rzeczą. Że i jednak w niespamiętanej odległości przypatrzyć się sąsiedzi; przede prawo posiadania własności gruntowej przewidziane mieć uprawnienie do normalnego od stawnej i takiej reguła naszego opłaty. Jak uprzedzonym unioni Korony z Litwą, gdzie uspychli przywileje i kopytce utwierdzone zostały. Co się mówi o dźwigni dźwigni to się rozumieć powinniśmy o granicach Kardecy własności. Trybunał nasz, powinien obwieszczyć uspychli dźwigni, żeby zgodnie między sobą utwierdzi granice, żeby między sobą między sąsiadami ale nad to wieś i jedna od drugiej przez jednego posiadania dźwigni ca w całej swej obywateli rozgraniczona była. Gdyby zaś sąsiedzi zgodnie między sobą rozgraniczyć się nie chcieli, wtedy zatem sam upiór zmarły Kardecy. Do Skarbu publicznego podlegali powinni, a że podług dokumentów rozgraniczyć ich powinni. Z tych dwóch reguła najwyższego robot utwierdzący się dźwigni, zapisać prawa własności Kardecy. prawa własności dźwigni, i dodaniem prawa własności Kardecy. taxy; druga własności granic z zrobieniem do

Monat

skonatej Mapy zupełnie to pograńczonej nie tylko w do odmiany¹⁴⁴
wieloletnich ptożen, iako to rek, błot, gor, łoż, ale nawet gąsien-
licz ziem, ię ptożen tak powierzeniowych, iak iuwogronnych. Ko-
sumion, ię ięcieli by takich ważna robota powierzoną byta iuwier-
sumieństwem, sprawiedliwym i pibnym, mogłaby być uśkutecznić na
najpóźniej w trzech latach; Lecz iakieby z nich nie wynikały korzy-
ści? Karidy swojej własności i ię granie były pewny. Wierli-
czne dżisiny i trudne do piewyżania Archiwa w dwóch tyłkożan-
kużyby się Dohumentach, i w dwóch naderby ię moria byto Kig-
gach, Projekt przyszłego podatlowania naderby swe prawdziwe
i niewątpliwe źródła, Ekonomii polityczna i operacye woi-
ne miałyby o co opierać poyteczne dla Krąji zamiany, których dżis-
niłt rozsądny podawać nie imie dla tego iedynie żeby się na lekkon-
myślne niewyżawit rozonowanie, albo tatorzym uwiadziwy
podobienstwem, iedney prowincyi nie ulżył, drugiej nie uispuł.
Dwie reerone dżigi dla piewozu crafów przyszły k piewinny by
był w każdym Grodzie stżone nie tylko respective swych Pa-
wiałów i Wojewodstw, ale respective całego Krąji. Pwinny by
był oddane do Metryk Heronnych i Lett. Do Kamniskich, Kłuckich
i Weyssenay; dla czego? Oto naprawdę żeby ich wielość upewniła
berpięciostwo piewo wieloletnim przypadkiem ognia, Kładzie-
zy i Wrejen; żeby piewo Ekonomii polityczna i rząd Wey-
shenay uispuł rek poytey potrzeby Krąji. Kładitłym ażeby tak
ważne Dżedła na par gani nie spżsane były. Odtąd zaś uispuł
berpięciostwa

bezpieczeństwa: Kredytu przystępnego to najwyższej ostrożności na dłu-
 miei potrzeba, ażeby w przyszłości Kancelaryj Wypiszy Transakcyj i
 całego roku na wzajem sobie przysługę ^{albo} nie tylko w gwałtownych ~~nie~~
~~spetnie~~ Wojewodatu, ~~albo~~ ^{imponowalnym} do Miast Obcygu narodów. Ta myśl sa-
 mo w potrzeba nie ma być leka warona, Należy Kardynałowi przy-
 czepę w pewności swego Kredytu, w pewności Summ przysługujących, w up-
 wach potencjonalności i w bezpieczeństwa otaczających Transakcyj, Należy
 ekonomia polityczna w Cyklu Kapitału, a każdy i sposobu się
 do rydła Krajowego, jeżeli rzeczy, nie będzie ślepo śdzielił o całym
 Istotnie Krajowych Interesów. Nie mówię o perspektywach ofiarce-
 niu ortowi, który się urząd publicznym podjąć, bo to rad nie
 rad prawi wstąpieniu doświadczeniu przysięgi muszę, ale chodzi pro-
 by zasięgnąć potrzebę znajomości Interesów Krajowych, które doświ-
 gotniej Kardynałowi odnowić należy? Więcej prawd tym in-
 tem skuteczniej zabierają się niegodowi i rozróżnieniu partykularnych,
 gdy w przyszłości Kancelaryj będą w stanie Kardynała Elżbiety i
 takich jego majątków przetrwać.

Wzrost ostatnia maksyma jest, ażeby wszelka własność gruntowa była
 posiadana przez szeregowych Obywateli i pod żadnym pretekstem nie na-
 żyć się wstąpić na najwyższej Władzy. W tym wielokrotnie stawiać pro-
 bierma memie w przyszłości. Wolew, który pod nazwiskiem Starosty
 i ekonomii zostających, Nie jest miejsce mówić o dochodach
 publicznym, na których potrzeby ogólne i skarstwa majestatu Na-
 rowego obciążać powinny; lecz potężny i równie między władzą opietu-

145

146
 ięcają się potrzebami narodu pomyślnymi, a między sobą się górnio
 są, każdy tę naturalną sprawiedliwość myślną, że ziemia dla każdego
 musi na dołone własności, a wstąpiła opiekunka całego narodu po-
 winna mieć stawiającą dachów, w skutkach z jutrą cyfry, w polu, w
 reprodukcji, i tak iedynego króla, króla bogactwa. Faktory były
 mianem Krawców i własności gruntowej, i porządanie onej
 przez państwa we wszystkich prawie krajach Księstwach na-
 tworzyło bardzo wiele przypuszczeń własności gruntowej; woz-
 mieli oni, że takowa własność z dozwolonego królów nadania
 pochodząca nie ma żadnej naturalnej przyczyny, i zasada się tu
 na dołone woli Monarchów, których nie tylko dziedzicami Tronu
 ale nad to, ~~absolutni~~ absolutni dziedzicami ^{gruntu} utrzymy-
 wani mieli, twierdząc przeto że Dobra Ziemskie będą po większej
 części darem Ich nadania, ~~rozumiejąc~~ są tylko prawą własnością pa-
 łaczkowską w dozwolonym ziemi, wszystkie zaś wewnętrzne czy bo-
 gactwa i samorodne płody ad bona regalia odnoszą; lecz ci faktory pra-
 wa naturalnego metafizyczny, nigdy się podobno nad tym nie zastanawiali, czy
 była ziemia, nim ostatek potrył na nią pracowitą ręką, uwiedzeni wro-
 pami i premiami zdobywców, same tylko przywileje królów mają, ca res-
 tualne szeregielnych dziedzictw prawdziwe; lecz wszystkie te opowiadanie
 o dziedzictwach sądzących nich mi się godzi zapytać, czy znać Human-
 iuszyn na Ukrainie? czy wiedzą, że gdy była Kaniwskiemu nada-
 na, wartatu tylko 30000. Co więc ~~to~~ obfurne i bogate dziedzic-
 twa do tak wysołicy podniosło jutrą? Odpowiadam, reka ludzka,
 które kofra na wydobycie z podziemia ^{nowin} nie wyroczoności ~~nowin~~
 do ziemia niczym nie jest względem prawdziwych między ludźmi bo-
 gactw

gaitu, póki tróme sity obfity i kósta nie zabuwią u niego, że tak
pewnie Driedictwa cyli Praw własności dotych obfitych dóbr
które starożyte potrzebom ludzkim cyli są do życia i dożyciu
i znanowemu w konsumpcji. Preto nie w przywilejach szu-
kać nam przynależny spawiedliwosci naturalnej do driedictwa
gruntowego przywileżony, bo te cyli obfitych supponuje gwał-
towniejszy konus takowej własności, wziętych pokoleni pociąg-
nych uprawioną ziemią, albo też zupełnie nieuczciwą i żadnego upo-
trzeżenia nie przynależny, póki są w rękach ludzka. Do reprodukcji
nie usposobi i póki są prawdziwoczo nie nadają się do życia.

W drisiejszych Europie Towarzystwach widzimy oczywiście
że uprzywileżenie i przemoc zagłuszyły pierwotne prawo własno-
ści gruntowej, i że dlatego nie możemy, żeby ichkolwiek bądź Drie-
dictwo miało mieć większy znaczenie niż ten, który ma w rękach
nadanie. Należy więc ieden od drugiego własności gruntowej nie więcej
mierzni tylko opłaca tożnie kósta na wydobycie ziemi z pod pierw-
otnej nieuczciwości i gwałtowności praca w rękach nie została, tam ^{nieuczciwo-}
ści nieuczciwa, trzeba ją ożywić z lasów i zarośli, trzeba orawa-
ć z pod panowania niechłopskiego ludzkiego i zwierza, trzeba o-
żywić z błota, trzeba ją uprawiać i przynosić do reprodukcji ^{nasion}, trzeba ją
dawać ludzki i wieloletniego gatunku zwierzętami pastwić i wygrodzić
stajami. Wszystkie te warunki nie mogą się obyć bez znacznych
kóstów, które do życia należy wstąpić driedictwa naturalne i zyskać
się z takich ^{procent} pieniężnych od tychże nakładów na wydobycie z pod nieucz-
ciwości gruntu. Na objaśnienie tej prawdy, niech sobie każdy wy-
stawi przed sobą nie w reprodukcji nasion i byta, która ^{była} ~~była~~

oslegte toismich na nia zalitadnych koptow maigie rachunki, nie tak
tatu pod wyjasnieniem prapadu miekhanie; lea reprodukcy ichy,
heiwiek koptami m. zelara. Chocze mied 2 tego ziemie jst du jst
te, iak znacnie wyzej na zalitad porozumow toje muriny. Naj-
duie w dobrach moich sude, na co m. sie przyda iereli nie spro-
wadze umiestaych do tego obiektu budzi, iereli nie wystawie piecw
i fyrucek, iereli nie uigay wystawiajce do tej fabryki ierdy, ier-
li ię koptowem nie wesprę groblami. Wnytho to sy porozumow
mohady, ~~prosa~~ ktorzych iereli nie uerynie, ielara mied nie bjez
zatem toze kopta reprodukcy zelara, nabywam nowego dzie-
dzina do reprodukcy w wozynach ziemie umieproney, slyd
wyptyna, i nie rade przywilej, ale porozumow wyptathy oryng mie
dobrym dziezicem i wlasnie ciem gruntowym wszelkiego gatunku
reprodukcji, tlewa nieoryn i slyd, iak tytho procentem pierwistho
nych moich koptow.

Tym wyrothkim ze wstaposi gruntowem nielotko potrzebuie
zalicz od wyrothku wyptathy, ale nui te oryto powtarzamy i coroczny
prosto sudy kray barze iet nieogdny, gdy znainay oryso ziemie
pod dozwoznie tytho podduie prawu, talie sa u nas starostwa
przechodze 2 raki do raki za przywilejami krolow, ktosemi
nie zadowolnia sie zadnem zgrozadzeniem, ale tytho szeregolna i zloka
wyptka z nich pastykucarne rytki. Loisne przykrogi koptowick
porozumow naliczay utworzly wstapowch Dobrach ciorany re-
produkcji, korzysta wiec z niego kandy prawidliwie ory nie spra-
wiedliwie kausiq dostate powiadai tamie z szafunka krolow
Dobrodziejstw

Dorozienstwo; lecz pamiętać trzeba, że wtapności gruntuwa potrzeba-
 ie było wotarym i wotarym Kopion, widziemy oerywicie, jak
 znaczna część Polki z tej jedynie przyczyny stała się obywatelką
 królestwa oddali królestwa dorozienstwu posiadaniu. Ta-
 lemy poproszono mała jest ^{baroko} Holandii, w jakiej sytuacji posmiem
 i wotary ^{zostawi} królestwa. Wyśkłada wotary i obok, nie odktadając z niego tej części,
 która koniecznie do trwałego utrzymania i pomnożenia Jutra jest
 potrzebna. Czemu? bo do siebie posiadanie, a więc i bez najmniejszego Dorozu
 nie rachuje go nigdy, aby z ryneków przystępnych, sobie tylko nadanych nie
 pewnemu i niernaciememu następcy uczynił ofiarę. Nie trzeba w tym mater-
 ially nie pisać. Kto zna stan Królestwa ~~z~~ w całej Polsce, ten wie, o
 nich pomyśli. Biskupa dogłada Kapituła, i jako prawnicze dziedzicze.
 Wzrostło również od Biskupa naczelnym dogładającym arystokratów. Beneficyjów,
 przepięknie detwigem i detwigem upekuwając. Biskup, do sprawy nawet gra-
 niowej ma przypisy Doroz Kapituły, a królestwa oddane ~~raz~~ przez De-
 alnego Dworkanina, słupowane war. w bilharst dat nie znać nigdy
 kto jest ich dziedzicem i kto doroz. i prawnie graniczne mają prawo
 dodawanych Kommissarzy na szczyt, lecz im nigdy prawnie nie
 Alzytanie wtapnieć, odprę talumego wtapniecia w Polsce nie ma-
 Nie jest nim Król, bo On w Pałtach Konwentach obowiązują
 się rozdawać talumie Dobra bene meritis. Ten który je posiada
 jest tylko ^{dorozienstwu} ~~prawnym~~ dziedzicem, a z tym i tak jest Doroz Kró-
 lestwa taki ten sam Dobra tego gatunku. Wotary i na-
 rożna i nudy i w nich też są one niebezpieczną tytułową, i tak
 wotary nabytą w legalnej nie woli Chłopów. Los ziem Królestwa

[illegible]

Dobra rzecz nas porządki. Nie powinna nas od tego odstępować odległa
przyszłość. Wawo! auctus nie ma przed oczami przyszłości tylko po-
treb. Jeżeli z jednej strony zaciudnia się losem wulkanów, zaciudnia-
ją przewidziano i los Ziemi, którą przyszli następcy nasi porządki mają.
Wtawo! spruntowa w tej chwili obywateli uzięta jest widzący Za-
sadę przyszłego regu; jeżeli chcemy zrobić majestat regu, nie re-
woltę być uzięta. Wtawo! armijch i storon; Dni jest pawa uzięta
zrobi. Litonia. Niebo sprawa wolności naszy. Dobry wół be-
dzi miał za ratelną powiechę zostawi na potomne sprawy państwa
nie wolnego regu; lecz gdy tak przydane uchybimy pury, g. z ta
godna rewolucja. przed tego jego państwem i na tawo! niezgodnym. Se-
mie nie uzięta skutku, woznie odstęgam, że pomyślnie nie będa
w naszy mozy ani reforma regu ani uzięta wolna głębia, jeżeli
regu Bori, uzięta, te tak przydane uzięta do berkwolwia odłogi chcemy.
Ite tyżay Wozsha nie tylko nam nie uzięta, ale bandicy iofure
zafłkodzi. Wozshayam o tym Wozsha, a jeżeli pomyślnie pomyślnie
wiedzenia, na jaki kolwiek zastawom uzięta, tedy pomyślnie uzięta, że
nielekomyjół nie tak potrzebny pomyślnie uzięta uzięta, Małk
sey tawo się pomyślnie iofure do nasu pod mozy zastawom uzięta
zafłkodzi.

Na tym koniec listu diuizory i mi w przyszłym do uzięta.
Stanów pomyślnie uzięta, w którym o Seymickach i Sejmick
Necastawom daley mozy uzięta.

Mówi się dotąd o ludziach w względzie naturalnym warunków, mówią się o wolności ich. Odbierają ich majątku sucho mego i sta- tego, o karach się, że chcieliby im wszystkim przynależną wolności i ber- zentów wjatek, chociaż najdłuż się spoteczności, nie może jednak wypadła, ażeby w Księstwach wszystkich regy Lódzi składowi mogły Majestat regy który oczywiście do samych tylko właścicieli gruntowych zdo- uć należy; i dlatego trzeba było wprowadzić pienną, niektóre warne maxymy do poprawy regy następującego względem utapozycji grun- towej, niżbyśmy śmieli się przystąpić bliżej do rozstrzygnięcia całej Kon- stytucyjnej regy, czyli do względów warunkowych, pod któremi wpa- szał byśmy ludzi jako Obywateli Państwa, a jeżeli chociażby już namieniliśmy o szlachcie ubogiej, i tych którzy nie posiadają, 5 Dół Ziemi, to dla tym większego okazania, że względem natu- ralnym, któremu każde Prawodawstwo, najpierwej zadaje regy, win- no, w niniejszym nie jest przeciwny żadnemu względowi z konweni- uchożącemu, byle tylko takie wa konweniencyi tylko warunki z regy, Prawa naturalnego wyjątkowo zrodzi, inuacy nie mogą, nikogo w spoteczności obowiązywać, bo ^{"nie są sprawiedliwe"} się najdłuż w sposób i wiernym Stwor- eni rozporządzenia, bo są najniebezpieczniej szkodliwym niesprawiedliwosci rodzaju ludzkiego.

Chego ustawić nową regy nie budowę, nie należy bynajmniej pogardzić dawnym materiałem, który nie może być, że się sta- ra prostą maszyną. Koniżne Prawodawstwo wzięty zaku- mien Probiek: sprawiedliwość naturalną, bardzo wiele dobrego, w przystępną regy Reformie oczywiście potrafi, jeżeli niechże Państwo
pitne

wiejskie, więcej mówić, często bardzo miła i dobra toż placu
miejskiego przechodził państwa i jest lub morgi gruntu wiejskiego
nie tylko z przymyślnych kół na zabudowanie, które są
stwierdzić tylko naftę, lecz najbardziej z przymyślnych dochodu
które właściciele byli Działowcy dawnych placów przymyślnych
i sążnistej promiennicy kupców lub remienników, których Twaron
lub wieloletniego rodzaju złożyła.

Przed ludźmi, którzy myślnie rozprawy ^{wali} ^{"długo"} nie jest ^{przebiegiem}
są, że nie widownia. Żadnej nowej reprodukcji zatrudnia
się tylko chęć zamiany lub przeobrażenia swych ziem bogactw
Maże albożem Sufity zwyczaj z potrzebami dwóch pionierskich regionów
to jest właścicieli i rolników, ma oraz swoją naturalną część w
Kensunpegi całej reprodukcji krajowej. Władza się na niego dła-
dnie, i władza się na niego rolniki i ichli Działowcy i na procent-
nie rolników kół, przez które ziemie do reprodukcji muszą być
ichli rolniki i na zadziwieniu od Działowcy ziemie, z których albo
mu występną wyptaca, albo w państwie futury, dni ugodzone
odrabia; tedy kupcy i remienniki, wyzyskując swoje nabytki
w podjętych kółach na handel lub remienniki. Dla obciążenia
prawdy, przypuścimy reprodukcję i całej i kraju wyrównującą sta-
nowioną i milicję. Bogactwo to wydobyte z ziem rolników
zależy musi iść w Kensunpegi i wprostich naturalnych regionów ludzi,
lecz w jakiejże proporcji? Oto sama natura i potrzeba ludzka widoc-
zna i obarcie. Zapomniemy natomiast, iż gospodarstwo nasze zmie-
rało się w większej części dochody rolnicze z dochodami właścicieli, byt
by choć przez stęgi dowodzić, że państwo na wyzyskanie od rolni-
ków

la za naciągnięciem gruntu, jest tym samym? co strata cypla wzięta
 od cyfrownika. Wzobraźmy sobie przez rachunek tak właśnie,
 odwrócić prawdę, wemy przypuszczenia i inne i do wiecia koi dę
 łatwie; pozwolmy namonczas, że talowu kray, który ma 5. milio-
 now szacunku z swej reprodukcji iaty jest osadzony na cyfrowach
 Coi więc Cyfrownik właścicielowi gruntu oddać powinien? Oto
 talowu strata, która by była prawdziwie cypla, czyli odwrócenie,
 od kółców cyfrowych. ^{które} w pewnym czasie mieliśmy protokół
 naley: up. 5. milionów ogólnego dochodu nie innego nie znaczą, tylko
 5. orgu, któremi wpryście naturalne reguły i podzielić się muszą.
 I tak pierwsza z tych orgu musi zostać w rękach rolnika, na od-
 rowienie nowej reprodukcji; druga na rozwój wieści, tre-
 wa na utrzymanie w rolnym porządku i odnowienie sprzętu go-
 spodarskiego, oraz na zaspokojenie tych wszystkich potrzeb, któremi
 rolnikowi wspiera rolnictwo, któremi się rolnik wygadzie-
 wa i tym podobnych. Coi mu więc nad istotne potrzeby zo-
 stać? Oto dwie orgu, które jako strata cypla, nieprzeznaczają
 iąca dla nowego reprodukcji jest prawdziwym dochodem
 dla rolnika i procentem z rolnych kosztów na uspokojenie ziemi
 do wydawania cyfrowej reprodukcji. Leż pytanie mi: kto, więc
 rolnik tym sposobem najwyższy kosztować będzie? bynajmniej
 odpowiadam. Zostaje się przy nim trzy orgu ogólnego doch-
 du. Wronioży z nich jedną ziemi, jako najciężniejszą wa-
 runek przyrody reprodukcji, nie zostaje mu więcej tylko dwie
 równe orgu. Jakże więc ludnie w trzecim orgu umieszczenie
 przydadzą do spawadkowego podziału tych ziem darów, któremi

Kandy otwiera i żywiec się musi? Potrzeba wzajemna równy
 między wrywkami ^{określenie} przysięgi. Zwizrek albo wierny, który naj-
 wyżej stworca uczynił między otwiera i ziemią, na tym
 zależy, że ziemia nie nie jest warta bez ręki ludzkiej, że seba
 ludzka nie mogłaby całej przysięgi, a przy wziętych przysięgach
 się da ziemi. Tęto stanowi opatrzenie wyrok ziemskiemu i spore
 otydrony otwiera, że w porcie ciota swego Kasmu się musi chleba.
 iereli w piśmie umiary i ostrożność, ino arai go moż na iaho Oy-
 ciosnie i najtężdniejsze obajcie, którego przysięgi stworca prze-
 znaenie otwiera, zamknęł w jego wstąpieniu i dach i obroceniu
 ich do pracy ohoł ziemi. Narywie puto obstaie wyrywanie
 kupra i wyrywanie. Kremsznika? obaomy.

Prekto się wyry, iż lubo iohy iohy Kaje. talerz obfite wpe-
 une reprodukcji gatunki, że ie abymia nad potrzeby rozożney Kon-
 sumpcji; iednakow nie maż takiego kraju którego zupetnie we
 wry, tw obfite wał, i który by nie potrzebował zasilić ino od ino.
 ioh prz abymia ieden reprodukcji gatunek, na ten, którego
 w swoim kraju nie mażcie. Tamowa talowa narywa się handter
 a prawnicy ohoł ino otwiera narywa się kupce. Handel
 zaś iereli zamienia abymia reprodukcji iednego kraju na repro-
 dukcy drugiego narywa się rozożnony, iereli robi talowa zamianę
 z prawnicy do ino ino iednego kraju narywa się rozożnony.
 Czy w pierwszym czy w drugim względzie umiary kupier, co
 proby robi. Oto dągać potrzeba wstąpienia i rolnika iereli
 re do niego abymia reprodukcji, którego mu wstąpienia dale zia-
 mia, a dale w zamianę talowa, której potrzebuje. Lier gołb
 kupier

kupiec samy tylko prostą zamianę jednej na drugą reprodukcji uży-
 wia, czyżby był to na cynkowy obłęd? Musi tu sobie porachować i pro-
 cent od swoich kapitałów, których na ten koniec użył, i sprawność swo-
 ich trudów, które podjął i wyrył na które się wystawił. Handel al-
 bawion wydobyt z istoty otowiska potrzebę za pomocą rozumu
 ludzkiego tyle wynalazł w zamianie reprodukcji środków, iż prze-
 nie, ziemia cała na wielorakie narody i nasy podzieleną, jedyną
 dając się być narodem. Nie wygodna ^{„za grana”} jedyny reprodukcji na drugą
 doprowadziła ludzi do powszechnej zgody na przyjęcie znaków
 którychby repelił; sprawność potrzebnych narzędzi zastąpiły rzeczy.
 Takie są pieniądze. Wiele ich kto posiada, nie posiadawicielej
 tylko tyle, ile one same wartości rzeczy potrzebne ludzkiej istocie.
 Ten więc, który takie oszczędności maga obrotu na talizmanie pe-
 rowy wsi Działactwa, użył ich na zakupienie reprodukcji od kon-
 sumpcji i bywa iż sprzedawca, równo potrzebny za podobne obrotu
 znaki, nabył za nich talizman, którego bliżsi iemu rolnik lub właściciel
 potrzebował bezcie, nie więcej nic innego, tylko własny majątek
 swoim zastąpił. Kłopot i tego a którego kupił, i tego którego
 sprzedał. Co więc miał więcej kupic i sprzedawca, to wydał kupiec
 którego miał ponieść. Kłopot i sprzedawca i kupic i sprzedawca
 ponieść nawet te wszystkie niebezpieczeństwa w transakcjach
 ludzkich i wodnych które miał ponieść właściciel lub rolnik, to-
 le nie jego wydatki potrzebują procentu, pod ięte prace wymagają na-
 grody. Stąd się więc namies i właściciel i rolnik, a co więcej
 dotąd mówi o kupcu, to się rozumie i o rzemieślniku. Nie
 pracił one ziemi dawać pracę sobie ludzkiej wydobycie, czyżby je

większy części nieurządzone, gdyby ich znówu, tak jak sama szkoła na
wieloletnie części w nowobudowy da karczunkę nie przygotowała.
Zobaczmy na rolika praca wyprawadła np. Ziarno do siewu
ratownik potrzebne, lecz aby go to ziarno użyć, potrzeba
iżbyre powtarzanej pracy w robieniu chleba i tyle gatuallu po
24 wienia. Istotny dąstok wiele potrzebne iudalicy dogadka
gdy rocznie wada. Owier, gdy zabrad obfite weknyżona,
ale ta wolna byłaby na mało przydatna, gdyby nie było ręk, któ-
re z niej uleko utkać potrzebują. Toż morze o pierliżonych reproduk-
cji dawać, racowną gospodarkę przygotowanych ręk, a wronie do-
ga i maso koftowną remienniką praca do użycia iżbygo użyciu
iżbyżnych. Poideynore remiennik lub wielka fabryka w takim u-
waru się wygłodzi, jak np. poideynore ołoto, niemi gospodarkę pro-
tawę rolika atropizacja, albo wielka diorawa pro meizbney
kapitałist utrzymywana. Wszakże: najuboższego remiennika i
najbogatszą fabrykę biorąc na uwagę, najniemy w niej, toż same
zabładowe, powtarzane i wosowe kofta, iakichśm w rolnictwie
dotręgli. Mamy on wielki wrostat kremieffniery iżby w samej
wrony porządku iżby zabładowe? poprawa: utrzymywanie
iżbyżnego remiennika iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego, aże-
lupienie swowego materiału który się ma przeobrazić w ręk, re-
miennik iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego; Toż by więc kofta narodzi-
nie i utrzymanie iakiegośkolwiek remiennika lub fabryki daie temu pra-
wo do iżbyżnego ręk, reprodukcyi iżbyżnego. Istotnie iżbyżnego
mimo gruntowny lubo daie iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego
i w samej wrony iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego iżbyżnego
iżbyżnego, że z nich iżbyżnego remiennika iżbyżnego karczunkę odzie-
ra

va rzec swoj naturalny: bo wrytbie intraty na wziez proze,
 dochodzą? O to na ~~zakupienie~~ ^{zakupienie} wyprzecie i odzież gatunka,
 i w takim wzgledzie, choćby się abytok właściciela do nagary
 tego poruntk wykwintu, nie potrafi porządku opatrności zapraci.
 dochod tego niema musi w ogólnej wyprzecie, a każdy przynależny
 sobie rzędy z niego odbiera; żołnik za żywność, kupiec za towary,
 rzemieślnik za rękodzieła, a wreszcie za pracę i kudy swoje. Toż
 samo uważać możemy i wzgledem żołnika. Posiadając On trzy dzie-
 siąte dochodu z ziemi wyprzeczzonego, ^{porządek} odda, i odpowiedni, iedną
 ziemi iedną swemu własnemu wyprzeczeniu zostawi, a iedną mu-
 siat oddać rzemieślnikowi i kupcowi za wieloletnie potrzeby i
 wyprzecie żołnierem nieuchronne. Dla tego żołnika niebyło;
 więc znówu dacie się być przeważa klasy niedwójnej, gdyż ta
 stata się wiciale właściciela dwóch części całej reprodukcji, biorąc
 iedną od właścicieli gruntowych, drugą od żołników? bynajmniej,
 odpowiadam. Obrot ten prawdziwie naturalny i prawdziwie od
 opatrności wzgledem, zapewne nas obtręca, że nie może bogactwa
 tylko w rze ludzkiej, do reprodukcyj obrotowej. Ludzie więc się
 niejednemu od siebie umiarkowaniu, w proste robie z tym podwoy-
 nym reprodukcyj zyskiem? O to na iedną potowic przyjąć i wy-
 godnie obpać muszą, drugą oddać na zakupienie nowych materya-
 łów do fabryki lub rzemiosła, iedną iednego fundatka, na utrzymanie
 ich założeń wyprzecie. Tak 5. milionów wartości ^{reprodukcji} ~~lub~~ po odtrą-
 ceniu iednej części, którą ja odrodzić narywan, zmniejszyć się
 tylko do liorby otwartej; przecież w wyprzecie pokaraty nam na-
 prawd liorby, ~~z~~ ^z bogactwa kasy, a trzech lubi reszta dwoma
 milionami

militarni, a gdy remiśłnik i kupiec ten sam prawnik pisać
które wykład od volnitych za towary wroci mu nadad musi
za rymoni, przysła w samicy tyłko zokulangi liodny miedzi
bez inuerey, dzieie się w Kencunpicy, która musi obpać naratol-
ny reprodukcy liobie. Ctery miedzi miedzi prawnicy te
wartosci reprodukcy, nagła i wrota Kencunpicy, potkane nam
zycatki 5. tyłko milionów, wrota adae się, iż jeden milion ro-
tane sfery dem, a w samicy rezy nie podlegaże tak nagły kon-
sumpcji, wpać tyłko na czas w rgle remiśłników i kupców,
tanie zaliczany z lamach na przetazanie wydatków przez które
a dobrym lub poprawio upi stanie utrymnie się volnictwa.

Atę ten rachunek dla tego się myśli, aby okazać
że ludzie w Kapi nieodragney umieszczeni, nie tyłko nie są
ubogiem, ale nawet adae się być nieś od innych wędrow-
ni bogatstwie przez porządanie reprodukcy, która nie tak
nagły podpada konsumpcji; a miedzi gdy ich widziemy w całym
społecznosci zwiżelnie nieuchronnie potrzebnych, na prawy wte-
rzyć rgle obywateli, i z nich bogactwo ciążące, i nare-
nie gdy na nich przegranie, i na rozdzielnych wdispozi-
guantowej miedzi, cheze prawdziwie tego wolny równie i tego
rodzaju wtażności guantowej reprodukcy wroci, nie nator, o stanie
miedzi zapominai tym banticy, gdy i porydek naturalny
i ten ten zrobi niejako porządek w miedzi potrzebami
wtażniada a volnitych, gdy nadto prawa i Kencunpicy wro-
da nalezego chiata go mieć talion. Ming wpy wroci te

1724

prawy, naturalnego metazykles, epigynum, bliżej na siebie
 Polacy, w tym zakresie widoku, żebyśmy sprawiedliwie urozumieli, nie domla-
 daci oddali, żeby zwizali jednych z drugimi nie oddalaty ortawicki i
 naturalnej wolności, a warunki rządowe, aby tylko do czasu, między wpyt-
 liami stady i ożnice. Wierosze, tenak, niewola (tłopow, blackchick)
 litosa iak iak hupliwa i nierozgadna, nielepiny, to powinnai moze
 przez uwagę, nad wsiami Duchowem i Kłobuckiem, minigowy,
 mówię ty, niewola, niemaż ortawicka w Polce, Wierosze, prawe
 przepiadzato, myjsia do wtarności gruntowej i posiadania wney
 tak prawem, Lempim iak prawem, minigim. Miasta nasze
 i. rozumiem a Miastach uprzywilejowanych, iakie są, Potemne Wo-
 iawdau: Powiatu, bo repus tego rozwiła dade nie moge i w
 układzie swoim: Prawach sąto, Dłonate, Rybicki, nierownie po-
 Dobniegoze da dawnego Rygmu, nie nasza Rybicki, ktorego dotąd w
 starym widriny nieludzie, Miasta, mówię takowe, maig swój cenat
 i swoje Lany, maig swój udielny, i miel, maig swój publi-
 cny dochod i rozpor, maig swój z wtady naszyj, zwizali ma-
 appellange do Apperony, a swicie nawet przez Departament Polny
 Poim brakuie iakby, nie miaty być same przez się reprezentantami
 iakby lub doicdnay ze Janem Ryerskim lub do Główny, żeby uroz-
 nie purytaty reprezentantów? Lecz tożymaig się naturalnego rządu
 ludzi purytatu, radet bym, iakby Wierosze w antaw, Janem Główny
 dla surph reprezentantów mieli iakby, a Miasta Główny, bo lubo to
 dwa, ii bliżej do czasu powinnai, tam, rządowi zupełnie wolności po-
 lepię, iednakowoz, obiekt naturalny, różny i warunki w rządzie odin-

[illegible]

wolności, przypisania ludzi do stanu niewolniczego, Bengatywa
 jedna z najpotrzebniejszych i prawdziwie ludzkich! Ten sam
 człowiek, który zachodzi w względzie naturalnym między
 ludźmi w odrębie wolnym i nierodzonym umiarkowaniem, jest w pra-
 wodzie i Miałach naturalnych, i przypisania jedne do drugiej ludzi
 klasy pro wawankami, ichi sąsiedni konwencya wdrzy mogła. Już
 więc wolnik odusławiony wolności są swoich, nie może żadnej klasy
 ludzi zarzucić bo ten prawo. Włści tym samym wskazuje, iż przy-
 stawanie i prawa potrafi w każdym naturalnym ludzi nie może zostać
 umiarkowanym, byle tylko zachować swoje tegoż Prawa wawanki.
 Wolny rolnik może być Miszraninem, a zatem, może posiadać
 własności gruntową niewolną, Miszranina za pomocą tych samych
 Praw może posiadać własności gruntową większą, niż prawo ziem-
 nie, prawem Zupnie Lomfina. Tawie się każdy ten prawdy, do czego
 w Przywilejach Miasta Kwakuwa tylko konstytucjami stwierdzonych,
 i trwałe w gachuapi bezgach z obremi bardzo wiele pryncy-
 palnych Miast przez konstytucje porównanych widzimy, i jeżeli nie
 wpyłkie do tej sprawniejszej wolności, przypisane zostały, przy-
 jęcie i rozum i sprawiedliwość nakazuje. Przeciwnie obywateli
 Włści nie znają dobre sąch własnych Interesów, przeszkadza im
 nieograniczonemu prawu posiadania wszystkich własności grun-
 towej. W tym to prawie zamknięte jest niezmiernie bogactwo, które
 tego dotyka, i mato bte zna, a któremu mniej i więcej imie dowie-
 rza. Nie dość na tym, widzimy że najuboższy rolnik, za pomocą
 prawa i dobrego sądu, za bardzo mały poprawia już ofiarowanych i ex-
 kuzowanych

lewniuch się. Wam w kraju naszym. Dopydźcie sobie szczerliwie rysans przez
 siebie czy w waszych następach. Jakiemu do tego litościwa dopomocie apu-
 browi? Do wtępnosci guntowej mierzliwej i do wtępnosci guntowej
 zimplicy; lecz zostają jeszcze przed oczyma tego uprzedzającego wa-
 runki, do których przyrzuciliście bezustannie dopydźcie nie potrafi.
 Jest to Słachectwo, Ten najczenniejszy klejnot, na który Obywa-
 tel Polki z równą i tak i na wolności swoją spogląda z radością
 obywateli pierwsi w Europie stawiają się szlachta, i szlachta. i szlachta
 go bawia z niematem doświadczenia trudności. Ten tak kładzie dla
 najbogatszego warunek, nie jest równym doświadczenia i Talentu, bo
 i temu rojąne zaradki prowadzą, a kiedy i obywateli młodych
 fermentu i ciał młodych i Indygenaty, Kewiorna Zalmieru.
 Cnota i talent Nauzyciela spokojny ma przygotować do porzucenia
 tego tak szanownego klejnotu. Nie mówię ja o bydlimym Sła-
 chectwie szafunka, i takiego się dopuszcza Szymon za napisem cześć;
 Takowe do Słachectwa przysięgę więcej przynosi ochoty niż
 ozdoby, więcej zastęguje na uwagę niż na szanunku, a to Sła-
 chectwie, które się należy obywateli ranami na swą Ojczyznę i
 nierowni, wstawionemu dwu, szczerliwemu potęrkami, ochro-
 ny ludzi od śmierci i więzi, który potęrką bojarów, ucieka-
 by lub przekupstwem nie skart swego prywatnie, któremu pier-
 wej z dawna dawno opatrzności doświadcza się duple Słachectwa,
 niż przysięgą do ludzi. Taki jest wart być Słachcicem, i takie-
 go Prawo naje zapewnienia, kiedy nakazuje, a kiedy powołuje od
 Hetmanów ex carta Belli do Słachectwa przysięgę

mi

[illegible]

86 10
byłby taki utalentowany, żeby mógł się nam odwieść.
To dwa najpiękniejsze myśli do ślacheckiej umiarkowania, nad
które nie rozgłoszają się w żadnym innym nie najdłuższym prawdziwym
tworze. Ślacheckie Soli i ozdoby tym w orzechowcu
nad uszytymi i nie uszytymi perłami. Dziś namyślić, że
nie na tej wolnej ziemi nie namnoży się tak wiele różnic, jak
ani ludzich, i nie tylko ślacheckie (nie i talentowi zawawiane ca-
le) i takie różnice, które nie najdłuższym między ludźmi w odziele
i naturalnym; Leś uszytymi i nie uszytymi, Baroni, Grafowie, Margrabiowie
i szlachta, Milordowie, Sanie, Grandie, i nie tylko w całym naszym prawdziwym
nie nieznajemy, ale są dla niego zupełnie obec. Tytuły szlachty, Margra-
biowie i Grafowie, które są między nami i naszymi szlachciami, są albo obec
albo nieprawym obec, ponieważ szlachciami, które tylko namodliwieniu prawdzi-
wym wolności i prawdziwego odwieścia, żeby się zważyło, aby nimi zupełnie
zgodzić. Ziemia wolna tak obecni tworami zaspięć się nie może
nie walczyć ten odwieści wolnym powietrzu, który nie może być tytułów bła-
żony. Niech się to nie dłuży odczuci. Długość roku swego, ziemia
wolna nie powinna mieć więcej ordob, tylko równo, tylko cicho. Ślache-
ckim, które powsta lub talent nad się.

Stygnę do tego mnie prostą animacją, iż się Polacy ustają z obec-
wobecni służy, i jeżeli mi wolno może i tak kilka do namu po-
wiedzieć, proszę go, i na miłość wolności szlachciami, aby wprze-
dząć, że się swie i obywateli i szlachty opinii, aby się zważyło, że nie pol-
skich tytułów, które są w orzechowcu, żeby namyślić wolności
prawdę do nieprawości. Tak prośba ze strony obywateli i szlachty
va
c

ra, a tak koniecznie ze strony Sędzi, musi być wzmianka ubermoralności
 winyśmy wytykali do władzy dawnej politycznej i jurystycznej reg-
 du. Już w dobie macedonia nie jednego ambicji uniwersalnego Duchem
 aż nad to zaiste cenna. Tymczasem i zgasłym się z upiśnią moimę,
 który dawałby sobie do złahektwa Polnego tytuł niemieckiego króla,
 miał samie arcy senat Polki był oddany przedziernemu Janowi, a
 wiadanie z uwienieniem Majoratu dla królewskiego króla. Lubie wolności
 Angielskiej aćbom nigdy niornieści niornowoci w Stanach, i wolał by
 niornoci. Już wlonachy iak niornowoci w Kpety. Odległym wzmian-
 chowci ten tak rhodling zaniad, autowatego ktady wregdzie Kety
 linow, który smie wprowadzić nowe warunki niornowoci, co ioreli
 drisim przez zbytnią wielość, Senat rożnie napędzianym był musi, te
 dy mniępa styż nieprzyzwroci, iak gzyby blaszkiego i przedziernie Kora-
 ct porządanie. Smieć wytykać inne ludy Stany i tyle na nich wreszcie u-
 wodlenia, żeby ^{stanie} zyskać charakter, wrodzeniu nie (nowe), a iak nie
 latendur winę. Lecz zwracam myśl zbyt wreszcie. Dotego przy-
 stępung obżęć, a przedsięwzięcia naturalnych iak użmi do
 użęć z konwencyi wytykających, pokarawu, za co mi uale-
 je ożwien i iego otapno, uwaridgo w Stanach. Kpety pol-
 jia, pokarawu, co iest wtaićiel w Stanie naturalnym, a co iest
 ożwien mniębi lub Ziemię wprawic Politycznym, przedziern-
 um naboru, co iest nieprania a co zlachui, przystajemy iak bli-
 je do zamierzonego a przydanego celu, dieft do waga zezwolnyci
 i ożwien Drogę robu: obżęć materya natęgnięć, zezwolnyci.

Właśnie dwójść gatunków wstawił w następujący, rząd drugiego
kardyna województwa, o którym najpierw mówić będzie, na dwadzie-
ściemy klasy; w pierwszej uwzględniłem dziedziców ziemskich i dwor-
ków stanu szlacheckiego, w drugiej dziedziców miejskich, i prowi-
dzą, wolnego rzędu miastem naszym sturzący, tak wpieniędzy jak
i w drugiej uwzględniłem ^{wolny} rząd, nie mieścił my go nigdy z ewolucją na-
turalną ludzi, gdyż te ~~warunki~~ warunki, o których wspomnieliśmy, dla te-
go się miały przyjąć, i się wzmian o sobie obojga rubryki
na koniec tym wszystkim uwzględniam, których zarządcy pramoc
lub niewolniczą przegranych stanów dopuszczają się zwykle.

Czasi Ziemi, które dół wojewodztwami narywamy, albo w cięgu
 historyi wieloletnich poprzedzających odmiannym i narywkim; iedyne zedne
 nie dawali się stawa reformować, iofawmy im ter same ^{imienn} ~~reformy~~
 które nawet w dawnym i teraźniejszym Związku są nieobowiązkowe,
 a do nieogólnego ~~regulu~~, a potrzebne do ogólnego regulu; ~~leż~~ zastrzeżenie
 naszym się najprzód i nad ich miarą i nad ich liczbą.

Co do miary, radi, bym, aby" były równe w swej rozległości,
i równe u podziela na Powiaty. Zbytnia obfiterość jednego w niewodotwa
lub zbytne rozdobicie ziem, albo Powiatów pierwszy jest myślny
nierówności sądownej i przemocy w wotowaniu. Miermy np. jakichol
wielk Powiat w Powinaj, Kietowicki i wermi Kistwo Marwickie,
największy nietylkoang dysproporcja między rozległością Powiatu, a
~~między~~ rozległością Kietowa Marwickiego, między ludnością i symmle
mianem jednego Powiatu, a tą, którą widzieć można w niedotych Mato-
polskich i wrogich wielkopolskich Powiatach lub województwach,
nawet

do zrywania przynusi, ale nad to wielosobie z rozprzeczności jej wyda
 będzie bogactwem i do konsumpcji przysposobi. Treba iabyśmy już
 raz nęty nierawodny przystali prawdę: że najwysza opatrności cho-
 nus we spółterowni utrzyma, racunek wszystkich ziemi. Dawał tak
 ściele z regu ludzka zwiżrta, iż iż bez pierznie narwać możemy
 bliwrem od tal. i drugiego ~~nie~~ kłamba, i bez tego kłambu chobyśmy
 najwzwyż jej ~~bioty~~ obywateli porządali, nie tyllu iądanych be-
 gactw mieć nie dotamy, ale osiem w nęty i aboswie rozprawie
 musimy. Z matą więc siońca, którą piosa uwaga, nad gatem
 kami Ziemi, uowiodatwa wpytanie do iedney moriomy, przypo-
 wadzić miary, a to uprzedstoy, łatwo potym wciw uerynie
~~potrzebny~~ między Powiatami rozdziel i wciw w korden wo-
 iendatwie naj upanowie.

Przypisujemy np. taką ziemi obywateli w jakej się najdnie
 dzieiny wojewodztwa Krasowskie z Powiatem Wiskichim
 albo Ziemią Wiskichim wzięt. Takowa Ziemi obywateli
 niech stary za przedział dla wpytanie iach Powinny na
 Wojewodztwa, a każde Wojewodztwo niech się tyllu na ertay dzie-
 li Powiaty. Powiat Kady, niech ma iedno Miasto Głowne i lu-
 petnie wolne, i których siednie powinno być iedney Obrad Wo-
 jewodztwa, a kapitalne stolice Obrad miyłki. Obrady Woj-
 wodztwa narzwać będziemy Seymnikami, iale do tego narzpowne
 iotyche najpierwicy mówić należy: -

~~Tu~~ tyllu gatuńki Seymników w Szwajc narzpow należy mu-
 żna: Główny i zospodarowski; Główny iedne są Ordynaryjne, dru-
 gie Extraordinaryjne. Ordynaryjne, które przypada peryodycznie
 albo dla Główny Deputatów, albo dla Główny Postów; Extraordinary-
ne

[illegible]

et passivam, iako też uram activam tantum maioris, et potius
podajęcego się Kandydata obci sechę, wici powinni: iedni wpy-
sy wstanie będzie anachim z go unanimitate obvali; iedli wglę-
~~sta~~ stawa, to w takim przypadku Markatell i interim W-
schowani osoby posachim i liarę ich requisit, a gdy się wgl-
ihu oharic, mai będzie z pluralitate iest obvang; iedliż, zas nicht
niewstat, Kandydat sam się prukona z do izdany funhigi ny-
brany nicht ist. Corci zachodzi unanimitas na wybranie lub
anachim Osoby od funhigi, tam iur izdany, nicht maß Kneßte
bez gizieby byta pluralitas, a uillu naizdany z KenKusventu
tady między iednym a drugim, lub między Killu, naizdany Kari-
dego Obywatela powinny idz vota skewtne, a w ten szu
orod Kotu Urod uillu mai byd wyftawione dwa Warsny; iedn
lectionis, dwugi nullitates, i wyftk mai z prawo wotowania vor
ai nalery znaki koloru Czarnego i biatego. Pozwoly zad du-
guciu, Powiaty podteg Kiejftu na Ragach podjilane, do won
dwania przystapie mai, bydaz osprezeni i dopukowani mez art svet
Usporow i zktorych kurdy a uornu Powiatu znaki do woto-
townia podaj iz znaki biaty vorunie iz za vota ymy ymy
izaje, to ist votum lectionis, a znaki oravny za votum odvuer-
izaje, to ist Rejectionis. Gdy Kardy a Obywateli, prystapi do
zwyj namowionych Warsny; do Warsny lectionis, ioty znaki
ianu mai porobai bydaz cy biaty cy svony, a dwugi do Wars-
ny Nullitates, izby dopuk nicht moizna byd, cy wotowal na
obwanie cy na odvucenie Kandydata. Do skowonny woto-
wanie Markatell a interima Usporow przechwicie vota lec-
tionis.

176.
 Działactwa i pęty, nasyconione nierzeczydochoy, a ludzkie liedy
 między ludzkość nigdy nie wspominała o sobie i kraju i pęty na nich
 nie może. Sprawy maistni nasi bogactwa, w nich w sobie i chcieli, ich
 wieli milionów nalicze i premiary ^{trawili} i kapryzy, przebiega-
 ła się zapawa, że projekt mój unieby rozruteń i ich kłopotem,
 i tawa i pamię bytaby ~~zapawa~~ i zgodniy i slachetnym ambie-
 ty perukomom, gdyby ich nie byli godni. ~~Wzrost~~ Wpalię gdyby
 do obnym ruinem duple, uwoz podnieł, chcieli, unieby byli po sta-
 ni, unieby narod upodlony i zstał; lecz gdzie nie było i li che
 kapryzy, wszystkie premiary i perukomom kłopotem, gdzie zby-
 tek upadłom do przychodu nie to nie, gdzie obtemi do batka-
 ni zretelne do kraju i ludzkość ^{przynajmniej} nie zarządza; tam nasyconione
 bogactwa od podłogi i ułamek mnożu niktogo ochrone nie do ta-
 ia, bo ieden tylko róg dobry w talowym i rtawickim maistnego
^{stawa} położeniu, iż bydlę more wspominać i nie pod ięty.

Wnioskowi Wojewody tak wiele z sobą niesącej przydatności nie
rozważa do skutku. przywiedzionym być może. Minie wiek, a kioś cię
nie będzie, iale są dotąd przybytkami. Szymków; żeby więc porządkowi
Szymkowania niedostatek Donów Wojewódzkich nie był na przeszkodzie;
stosując się do twarnej sprawy, należy, takowy do wote
wania podać projekt:

24. Tymże odprawiali się muszę w Koszyc, gdzie Powiaty
porządkowego i otoczonego Ktoś Urzędników mieć nie mogą wieści,
wiec przy pomocy do wotowania głośniego, słyszałem wotowały na
Kandydata mają się udzielić na prawą stronę, a Obywateli przeciwni
Jeluzi mają się udzielić na lewą. Tym sposobem powołani pr.

stawa głośnie, nagłośniony, berliński, berliński na cieniu,
 lub druga ^{paragrafta} strona, a gdyby na głośnie Wotach, przestanie
 chiano, wotowanie Schvetue tym samym paragrafem odbyć się po-
 winno, i tak się użyczy mówito, z tą tylko różnicą, żeby użyczy głośnie
 wie na jedną rebrami stronę, po użyciu do waroniu wotach na
 drugą stronę przechodzić i nie mieć racji więcej z wotowaniem. W
 się utatui Seliya: ~~Senat~~ Senatu zagłoszającego, Kustathandymikowoy
 podających się do Seliya kandydatów, nikt z nich nie powinien
 być posłanym Seliya i ichi. Seliya są w materii słowami. Postan
 wotowaniu Obywatelowi głos ^{wolny} tamowania ^{nie} będzie, ani raczej albo projekt
 do Instytucji prowadzić albo do podanego przymieria się.

Pytanie o Instytucjach Symbiotycznych, które są Postan na
 Seliya wybranych dawaj i użyczy, chociażby, a ichi kandydatów nad ichi waro-
 nią użyciu się użyczy. Jeżeli kandydat był Seliya, i tak kandydat Seliya
 i pewnego nie użyczyła nigdy wolnego, a tym bardziej nie użyczy
 użyczy powagi maieftatu ordynacji użyczy Obywateliu tyłko przez
 Seliya, na które dół bawo mat. Seliya bawenia. Postawie z wojen-
 wodztwa wybrani ~~nie mogą~~ i ~~nie~~ powinni swoje użyczy użyczy się wa-
 by. Seliya om obywateli wotowaniem wojenstwa, i nad te nie użyczy
 użyczy, przwalai ~~nie mogą~~ ^{nie}. Roumici albo wotem, że Seliya i tak kandydat
 Seliya od Wojenstwa obrany, Seliya i tak kandydat maieftatu absolutnego i
 Seliya, nie tyłko ~~nie~~ swego Wojenstwa, ale też całego K. K. Kraju
 i tak to jedno, co w samym źródle, przeludni użyczy użyczy biu-
 wolności, i poddać się pod absolutną kandydat i tak kandydat
 Seliya wotem z tego użyczy użyczy, że i tak kandydat Seliya
 użyczy był użyczy od użyczy użyczy, że Seliya kandydat Seliya
 Seliya

nie dla każdego Postu; w Królestwie lat sześć wcale trafiać się może między
 tonych, uniwersał królewski nie obejmuje; przewidziona Postem Instrukcyi
 nie przewidziana. Z racji omyłek Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 bieżą, potrzebne Sędziów Sędziów do wieloletnich Jurysdykcji i Sędziów in
 prima et ultima Instancja, jeżeli bierze drugi gatunek Sędziów
 Sędziów, to jest Sędziów Deputatów, które periodycznie corok
 przypadać musi, potrzeba ażeby w ten sam czas, dzień i ten sam
 owego po obraniu Deputatów na Trybunał był na zaudowaniu
 dla Sędziów Sędziów, na których jeden przynajmniej do-
 jeździć mając, ię przewidzieć, ażeby Sędziów z robot Sędziów
 w tych Sędziów odbierać będzie nowe od Województwa zlecę-
 nia, które nowe zawzięte być powinno Instrukcyi Sędziów periz-
 kacji, poprawie; i odmienne; i to jest, w się ostrożnego względu na
 owego zaudowaniu nad postępkami Postów na Sędziów w Sędziów.
 Lecz ponieważ, nad zaudowaniem Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 lepszy potrzeba przysądzenia lub pomniejszenia Instrukcyi Sędziów
 cum Województwo uwiadomione być może albo przez Uniwer-
 sat Króla Sędziów, albo przez Relucyę Sędziów Sędziów lub Postu Sędziów
 na Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 wypadek praworęcznego zastanowienia się w Sędziów, albo w Sędziów.
 Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 na pod nazwą Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 być mogą dla zarządzenia nagłych i nieprzewidzianym okoli-
 cznościom.

Sędziów w ten sposób chce się tłumaczyć: na podstawie Sędziów Sędziów
 ogólnego Sędziów Województwa zarządzać i Sędziów Sędziów Sędziów
 toż ogólnego lub wolnego Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów
 Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów Sędziów

ani w Stolicy ani w Prowincjach, iereli feudalne Przywileje u-
dzielity nam szlachcie więcej prerogatyw niż ie mają Wandzko-
nichom poddane, iereli pianny szlachcie raz w rok mógł być łowczy
na Sympku, a Półet raz we dwa lata pasować się musiał z wła-
dnym sumieniem, niedostępnym Praw i niedostępnym orędu;
nie ludźmy się więcej i niedowagamy świętego Rządu Jmienia
tak niedostępnemu i niesfornemu wolności użyciu; ale nawracie-
my się przemyślemy o nieuchwonnej potrzebie twardego Rządu i
podziwianiu i zewyższemu przez szlachecką Władzę,
umiejący się uciec zaborczych przeciwno smutnym wypad-
kom, które Rząd Krymski o złą przynosi. Rząd przez
swoich Reprezentantów w Stolicy zamknięta gdyż nie miała
żadnego związku z Rządem po Prowincjach rozciągającym albo w bro-
dziejowem, gdyż rząd ogólny całego Królestwa, nie był złączony z
rządem każdego Województwa szczególnym; takowa Rząd wie-
dzący przynależność byłaby nadto szkodliwa, w drugich zbyt
nieodpowiednia. W podobnych iale się dotąd trafiało szlachcie
gdyby się o poprawę konstytucji rządowej podanie ię pod-
obie Gwarantów, wosławienie Dobra państwa, następnie
nawet, wstąpił. Ożcie prerogatyw Majestatu, i tym podobne,
nad ogólny w Stolicy naderżany się a nie mający sprawie-
dliwego humoru w ograniczeniu władzy Półpracy Ju-
stycyami w wolności odwołania z tego Rządu i niepryżycia
takiego. Istniały, któreby wyrażny Województwa i Rządu po-
wołana nie była, iest naraby strasny i niecierpny, iereli

go rząd królewski Województwa szerególny morderował nie będzie.
 Przeciwnie zaś R^{pa} wstąpiła zamknięta, gdyby nie miała niej-
 wykryć i ogólnej władzy nad rządem Województwa, byłaby i
 niedotężną; i Anaschisa równie jak i Dzielopawataby wry-
 kie rządu sprzeczny, i ichliby nawróciło w tym, cokolwiek in-
 Prawem wszytkie Województwa niepodlegaty jedynowładney
 rządu władzy, i ichliby, mówię, w tym wszytkim, co należy do
 Obrony wolności i granic R^{pa}, Województwa na rozkaz rządu
 lub na samą potrzebę dyktos nie były gotowe. Przypuszcza albo
 wiem takowy przypadek, żeby umieszczyć szerególny: Ambigaj
 Wódz chciał kiedykolwiek wryć Wójtkę na miejsce R^{pa}, i aby-
 by sobie dał rade pod Ow czas rządu Nieustajny, gdyby R^{pa}
 w jednej Stolicy zamknięta nie miała szerególnego w Woje-
 wodztwach rządu i potrzebnej siły? Upadek Królestwa na-
 widoczniej nas o tej przewidywa prawdzie, upadła R^{pa} Kró-
 lewa, po cetero iey władza zamknięta była w murach jednego Mie-
 sta; wszytkie R^{pa} podległe Królestwu spogładaty na jedno Nio-
 sta jak na swego legalnego Despotę, w którego rękach nie tylko
 Prawdomora władza, nie tylko rząd ogólny, ale nad to najdro-
 bniejsza szerególność wszytkich innych Miast i Prowinacji ty-
 orczy, storiły była. Takowa wolność i takowa R^{pa} ol-
 gny mieć musi Koniec; dosyć jest na nią jeden Zuchwaty
 Wódz, aby ię zbrojnym otępił Wójtkiem ię ię sobie podbił
 i do postępienia przymusił; Leci R^{pa}, ktoraby rządy ogólny
 my całego Królestwa szerególnym królewski Województwa szerególny

Wzajemna zwiazata nadem iaciety iedynolowick, iaki wy naturalnie
budali do unadku przysly mogta, tey z tej strony pewnie
nie bedzie twarosci, i z iadem Obywatel panowania cheiny
wspie sie sobie nie zdota; bo iadnym sposobem iedno-
stwie meicy sarem. tyle zwiazkow między nadem ogólnym
tego kraju, a między narególnym tyle wojewodztw, a gdy-
by się ofmicił napadać na wojewodztwa; Szym Nieuftaicz-
y tery sity wysplich wojewodztw przeciw gwaltowne-
mu unipatorowi, ugiwa iedynolowicki kary i ministrami iey
iysowania wysplich iedynolowicki Obywatelow; na wzajem, ied-
ynolowicki zuchwalosi nastapić cheata na powagę nadu ogóln-
ego i w samy stolicy sity miecza umbiacy. Dajdzie ufi-
tuata; wyspliche wojewodztwa, ktorymby nie bralo i na
zadni narególnym, i na sitych przysplich konfederacy-
i spólnie, potrafityby scalić tę nagwizpę w stolicy sta-
ze, ktora się z orzastem wojewodztwa iedota, a ktora moze
tyle zwiazkow nawse po wojewodztwach bytaby silna
i czynna.

Te uwagi powiazany mnie do obperniupiego zastu-
powienia się nad nadem wojewodztw narególnym, o ktorym
koniecznie w przed mówii nalezy, nim do utwienia Szym
Nieuftaiczego przysly.

P.S. Darniek tu w Wam, ki wolli aus nieporuolić i narysto przysly
ai listu tego, iedli by się w nim omitył lub nieczytelności narydawata, wysplich
orum tego potrafi ^{poprawion} i potrafi.

quest
wrote
left
how
love
import
inde
see
good
long
made
this
color
the
in,
my
few
water
killing
got
du
hot

183
Kawza może sunsetnie uchilić. 183 5.
183
List Cyt. Z dnia 2. 9. 1830. Listopad.

Namieniony w poprzednim Liście, o mieyscu, o Osobach i Ru-
gach Sejmikowych, namieniony o Sejmikach Głównych, sposobie
wznowienia głównego i sejmownego, o Justycyach, o władzy odwołania
Sępa i wystania innego na jego mieysce, doliżący zleżka Sejm-
ków Relacyjnych, nie mamy w przydać Dotych wszystkich Sejm-
ków, które przygodzie lub ekwadyrny nie składane bywają dla
wybrania Deputata lub innych urzędników, gdyż sposób co do Główny
i eden raz po był powinien zachowany, a co do regów i edney
nie ustronie Sejmiki reguty trzymać się należy: że Obywateł
pod Proseper lub kendermaty rostać na kardy Sejmiku odda-
lonym ab. ciwitate. był powinien. Przytępnie więc bież do
regu szerebnego, przytępnie do uważy nad Sejmikiem Gospodar-
stwu i do uylszenia potrzebny do kardy Wojewodztwie Urzę-
dów, Niech mi wolno będzie w tym mieyscu mimo jussu urzę-
dów i nieurzędne tytuły, te li che regu feudalnego zabyc-
li, i niech nawzajem wolno będzie o takich tyłko mówić, które
uylęgnęły moźna z natury i potrzeby regu, Regu kardy wo-
jewodztwa szerebnego, uwarimy iako bliższy dorez nad Oby-
watelami w Wojewodztwie zamieszkalymi. Wreszcie Potrzeby
których dostregamy w regu ogólnym biory sowy jworystet z szere-
bnego, z ty tyłko różnicy, iż regu Wojewodztwa szerebnego, dostę-
da interesów Obywatelskich in Prima Instantia et ex cruce przy-
hodzących; Regu zaś ogólny dostęda ich in Ultima Instantia

2
z szerególnym względem i na osobę rządu i na osobę rządzonej.
Rozbierzmy bliżej część szerególnego rządu i wrymmy zadany ka-
dey tego potrzebie. Ponieważ Województwo uważa się jako in-
winny przez wolnych zamieszkańców ludzi, mających swoje obra-
dy dla wyboru Urzędników i wewnętrzne gospodarstwo, przeto
wynalazły w tych dwóch obiektach liczą Urzędników każdego Wo-
jewództwa prywatnych, mówić będziemy o szerególności o każdym
Urzędzie tym pogodziem, żebyśmy zaczęli od Urzędów Powiat-
owych, co Urzędów całego Województwa przyjąć mogli.

Kiedy Powiat mieć powinien swoje Ziemstwo złożone z 4^{ch}
sędziów i jednego Pisarza. Ci wszyscy Urzędnicy będą umi-
Decisivo, a najdawniejszy z nich wyborem będzie miał Tytuł Pre-
zesa Sędziów Ziemskich, Urząd takiowy Półroczni być po-
winn i wcale nie straci, bo w Urzędzie wolnym Władza Sędzów
do żywotności posiadania najbardziej do zachowania zbliża,
odawierania od względem na równość, śmiela do zemsty, a wyta-
wnie sobie, że bez sądu obchodzić się nie można, czym Sędzi-
go albo przez interpowany względem wyzpych, albo po-
gawiznym niższymi. Ci Sędziowie, w ciągu 5^{ci} letniego cza-
su tak odmieniać się powinni, aby wrok iednym stopniem
wzajem porówna się, każdy przez rok ieden był Presems. Wy-
pada więc iż w rok Złoty Pisarza nowego być musi, a
Pisarz przeto roorny postąpi na urząd Sędziego, inni Sędzi-
wie stopniem iednym wzajem się porówna, każdy zaś co Pre-
sowa

84 185 "10 rok"
softwa dopiedły z urzędu swego, zyski powinien. Tę Liemph
do Officium Executivum niech ma Sini Subdelegatów, którzy
pluralitate Tę in pleno wybierani będą, Regent zaś Kan-
cellary Liemphicy z wdolnością nominowania Susceptantów i za
których on odpowiadać powinien i z obowiązkiem bezpre-
stannego przy Archivum miekhania, na Sejmikach obierany
być ma. Tę takowy w steternym Powiecie Miesze 4.
razy do roku sprawy Obywatelskie wszelkiego gatunku
worsz zaś powinien poty pości zupełnie rejestr nieodlagdany
12. C. Dabich

Radzyc w tym miejscu uchylenie Sędziów Grodzkich sta-
winieniem ich po krótkim namienieniu, co jest w prawdziwym u-
swiome znaczeniu Starosty i Sędziów? Starosta nie wzię-
cy nie znać wględem Dobra Księwstwach, tylko co Ekonomia
lub Podstarości wględem Dobra Salackich. Jeżeli
miał w regzie lub posiadaniu miasta albo Zamek zwa-
no go Starostą Grodzkim od ogrodzenia Miasta czy Zame-
ku, który Grodem narywano; jeżeli miał w dowro Włas-
narywano go starostą tej lub owej Dzierżawy, Pierwszy
Starosta powinien być rozstrząsać sprawy tego Mi-
steczka lub Grodu i przyległych jego szlache, które mu król
w dóbr oddał; Drugi powinien rozstrząsać sprawy przypad-
kowe, które się trafiły mogły w Miasteczku lub Zamku;
czas jednak Trzymający Ekonomii Księwstwach służby pre-
mienić w najwyższej wiecej Urzędy, dodać Prowagi, a ^{podległy} ^{prze-}
aniedbane

zaniebanie po wielu Województwach Sądów Ziemijskich
 zrobił bardzo ~~porządku~~ straszną Magistraturę i dy-
 tnia, od nominacji, Królewskiej zawisły. Zwyczajny niegdyś
 Królewski szereg szlachecki starosty się do dywotnia. Jego wła-
 ścielom zdat na Szych Subalternów wstąpił Sądowa, utra-
 czył Sąd od Jego własnej zawisły woli, i stąd ^{ar} zamyśliemy
 porzucej Podstarostów Sędziów i Posazew Grodzkich, z li-
 czym Regentów, Vices-Regentów i Gerentów, Subdelegatów, Bur-
 grabów, tłumem. Lecz czyliż takowy i tych porządkach swoich
 nie prawa nieznaną, a przez niedostatek Sędziów Ziemijskich
 po wielu Województwach do znacznej porzucionej porzuci-
 zgodny jest z duchem wolnego Królestwa? Wskazy ^{mały} prosta Jego
 porządku, ale zastanówmy się nad tym, do czego myślimy.
 Władza Starosty ^{od roku 1347} aż do roku 1775. zabierała on Przywileju
 Królewskiego. Władza ta w Opole Starosty jest dywotnia,
 Powaga Jego rozciąga się do nominowania Sędziów dywot-
 nicz, rozciąga się zaś w sprawach ~~w sprawach~~ najwielka-
 tniejszej bo Osobistych. Na coż więc są takowy utrzymy-
 wac dla widocznego z Sądem Ziemijskim sporu? na co
 dwój wstąpił między Starostą a Ziemijskim? wpaść ten
 Sąd który jest dobry do rozstrzygnięcia spraw pochodzących
 z Dziedzictwa i wieczystych Transakcji, nie może być uży-
 do rozstrzygnięcia spraw Facti, Injuriarum et Simplicis obli-

[illegible]

Widzę Urzędy Referendarskie w G. Dawie ^{Polskim} ~~należą~~ ^{wraz z} dawnejsze, urzędy dla występowania Skarg Rządu Państwa ustano-
wione, a od Doniesienia Królowi tych Skarg nazwisko ma-
jące, Władzę Sądenia Spraw Wsi uprzywilejowanych zapo-
wiedzi; czemużby więc po wszystkich Powiatach nie ustanowić
Sędziów Referendarskich, które właściwie zastąpiłyby potrzebę
Sądu Quercelavum? Niech do takich urzędów udają się Kari-
dy wieśniackie z Dóbr Duchownych, z Dóbr ~~nasz~~ ~~szlacheckich~~
które dotychczas Królewskimi zowią, z Dóbr na-
wet szlacheckich. Do takiego Sądu gminien być wybra-
ny Referendarz um voto decisivo, i Pisarz um voto con-
sultivo; Sąd zaś swoje albo w Domu wstąpić, albo we
Wsi; ^{delibery} ~~gdy~~ ^{gdy} ~~u~~ ^u ~~na~~ ^{na} ~~potrzebę~~ ^{potrzebę} ~~na~~ ^{na} ~~gminie~~ ^{gminie} ~~zajęcia~~ ^{zajęcia}, rozstrzygać będzie
Wszystkich sprawach Supplika lub Skarga ustna powinna
bądź wianca za Pólew, Cisarz Dekreta wydawać ma bez za-
danej opłaty; lepiej, albowiem Mi narzucić i takę roszczenie Penjy
niż

187
oraz lud nieduży na dzierżawę Prawnictwa najwłaściwiej u-
stawiać. Ponieważ zaś sprawy tego gatunku sągólniej zgo-
spodarkowa pochodzą będyj miedzi dawać się potrzeba wybierai
na Urząd Korespondencki Ławnicki przynajmniej co lat 30. do
klegi i z gospodarstwa dobrego zależeć mającego. Ten Urząd lat
5, jak się o Sędziach Ziemijskich mówi, trwać będzie.

Nad wyliczone dopiero Magistratury Powiatowe, jest nie-
uchronnie potrzebny Sąd Cywilno-Wojskowy, w tym zwłaszcza
czasie, gdzie dla pomnożenia Sąd Krasnowy, Wojsko w znacz-
niejszej powiększone będzie. Kampamenty Wojska Regularnego
i Kopisy Wojewodztwa dość często odprawiać się muszą, dając
należyte uwagę na tyle przypadków w przechodzie i Konsystency
Wojsku, w rekrutowaniu, w furazowaniu i innych ^{związanych} ~~przypadkach~~
myśli konieczne ^{otym} należy, ażeby Stan Cywilny, ażeby Wice i
Miasta bliższy mieć mogły sprawiedliwość, zastępcę od mijska
i ciwosia dajęcia Krasnowy. Na ten koniec powinien być
w każdym Powiecie Sąd Cywilno-Wojskowy, do którego dwóch
Sędziów na Sejmikach obrać należy, a jednego Krasnowy
z pomocą Officerów wyznaczyć ~~posiadacz~~. Nie rozstrząsa-
jąc z wyłączeniem obowiązków tego Sądu; podane są już
w tej mierze myśli, które sądzić prawem się stają.

Namieniliśmy w powyższych listach o Kopisach Wojewod-
zkich i Powiatowych; należy teraz przystąpić do jak najdokładniejsz
pracy wyłączenia tej tak ważnej materji. Pomimo liczby regu-
larnego wojska, która o rzędu ogólnego należy być, nie po-
winno

winni właściciele gruntów czyli "Dziendzie Dobr i Kłachta"
 zapominają o tym, że licząc włościan, które posiadają, albo są dotąd
 wstępując stam Kierstkiego, albo nig kiedykolwiek były.
 W tej wzię przyczynę, porównując do Statutu Karniejskiego Wło-
 sz do Konstytucji 1764. napomniemy, study w Prawie Krajowym
 o Okazywaniu czyli Popisach, co których nie tylko Świeccy
 i Duchowni Posesyceni, ale nawet Gminacy, podług Statutu
 Zygmunta 12. są obowiązane. Temu Prawu chcąc stworzyć
 uległość, powinni być uchwalone Popisy w proporcji miary
 posiadanej Ziemi, tak dalece, że kto ma 1/2 Włok Ziemi po-
 winien sam w osobie swojej stawić na Popis Powiatowy; kto
 ma tyle dwóch gruntów powinien sam i z drugiem ortekiem
 na Popis przybyć, i tak rachując w tej proporcji liczbę włok
 posiadanych, znagodzić liczbę ludzi na Popis stawiać ich
 mających, Czyli zaś kto sam przez siebie, czy przez wyznaczonych
 ludzi na Popis stawia, nie jest elementarniejszego badania,
 do Popisu tylko uważając "obserwację" Posesycji, i podług niej
 liczba Osób zapisanych być ma. Czyli Czywateł zamiesz-
 kał w jednym lub drugim Województwie, czyli sam ofe-
 bisie w jednym się okazał? nie przekładając bynajmniej,
 żeby nie miał dostawiać tyle ludzi, ile "obserwacja" Posesycji
 tego wymagać będzie. Le jednako Pomiar Posesycji na przykro,
 nie może tak prosto nastąpić, jakbyśmy zrozumieli, pręto takową
 proporcję z liczby dymów utrzymywać teraz należało, z tą nara-
 dą również, że z gruntów Dorskich, t.j. z Dziendziecowa
 powinien być dostawiony szatańskich z Modernizmem Konnym

⁸
a) Z gruntów Gramatki w talicy samej ^{proponują} ~~inowizacji~~ liście
powinien być dostawiony Czerwick do Piechoty z Modrum-
nem piekarnem. Popis ludzi tak Konnych jako i Piechoty do
~~Wojackiego~~ nalerii będzie, który najwyżej pyn nad Popisami
w Powiecie byłby Urzędnikiem. On powinien ^{czymś} ~~miej~~ Rejestr
obywatelstwa; wiele który portygi lierby w tok Dostawit sur-
gowych, lierbę Kemi, Jzwentair broni i Lederwerk, a czer-
kany portygi przepisany miary i gatuńtu na Popis ^{mały} Stawie-
ny ~~provision~~. Rotmistrzów i Chorążych lierby naznaczyć nie
można, gdyż to zaleryi będzie do wielości Główn Kardecy Po-
wiatu. Każde 100. Konni mieć powinno swego Rotmistra,
Chorążego i Namiesnika. Wszakże zaś co do porządku, lubo
dynami i Musztry stosować się zupełnie ma do Regulaminu
Kawalerji Narodowej przepisanege. - Co się zaś tyce Popisów
Piechotnych, to uwarunkowa ^{potrzeba} ~~się~~ jak np. jeden Batalion, w
którym gdy nie możemy determinować lierby, nie możemy ora-
naznaczyć urzędników czyli Officerów, a zatem, iakośmy Kaw-
lerję Popisową odeptali do Regulaminu o Kawalerji Narodowej,
tak równie i Piechotę Popisową do tych samych dyscyplin
Warunków, o Regumie jedynie, że Officerowie Popisów Piecho-
tnych w lierbie Urzędników mieścić się powinni. U Jesieni
po zasiewach ożenić, a na wiosnę po zasiewach Wiosnia-
mych; Popisy Kardecy Powiatu z Musztry; potrzebne Ma-
newanie odbywać się ^{mały} ~~powinno~~ najmniey przez Niedzielowe
Luby zaś ludzie wprowadzić do Musztry tym zwatniey w na-
głym R.P.ty przypadeku ustami być mogli, Popisy urządzać
w wioskach.

Miastuizę z krainy Województwa z czterech Powiatów skł. 101 15.
 w Województwie Powiatów co dwa lata razem tyczy się
 i przynajmniej przez dwie Niedziele stule Obiektów obywateli
 w blizkości Kampanie Wojaka regularnego dla obywateli
 nie są między sobą, a Władza Najwyższa Wojaka takowe
 Województwa obywateli co dwa lata przez Delegowanych listów
 wai powinna.

Spoglądając na niżej wymieniony porządek rozpisanych na przyszłość
 Województwa i Powiatów a na był wielką próżnych Urzędników
 licząc, nie mogę ich uwolnić, abym i tej materji choć ślisk
 nie dotknął. Coż więcej niewiem jak mogą zaistnieć dla
 ich wolności obywateli Ambicja, jak ich nie wzięli tyż (ze-
 mikiem, Miernikiem, Starostą, Podstarostą, Krayem, Pion-
 orem, Kuchmistrem? jak ich nie zastanowi, że to nie znaw-
 ce w kłopoty tytuły są tylko niewolników obywateli; i jeśli ich uwol-
 niamy ich występują każdemu Despotie wim; są Profes-
 ami i wsi Partylularnych, i jeśli ich przystępujemy do zmiast
 i Zarobków w społeczeństwie ludzkim potrzebnych np. Ciesni
 żeby potrawy obnosić; Mierzni, żeby szable opawiać, Starosty
 żeby doglądać Polowania i Piasni, Podstarosty i Pionierzy, że-
 by doglądać Pionierzy i Kuchni, Krayory żeby suknie Krój
 i robić, Kuchmistrz, żeby iść gotować, Koniuszy żeby stajni
 pilnować. Dojchiz, o mamieme umysłami ludzi wotadai będzie?
 Czegoż mamy poszukiwać z rozrytków fatygującej opinii? Będą
 Urzędnikami, lecz Urzędy nasze niech ich zasparzą na rzetelnej
 a szlachetnej wybitności społecznej potrzebnej, i talu ia najpręd-
 sia

2 grante (from which is taken same as *propagandi* ¹⁸⁹
the same ~~propagandi~~ *Prociatu raditbymi*. ¹⁹⁰

1. Aby w Karczmie Pólskiej był Rezerwuar Drogowy, do którego
główniejsze drogi naprawy drogowej: mostów; w tym mieście
z Superintendentem nad Drogami w Wołoszynie ciążym i
~~zastępcą~~ Historiografem i Drogowcem z wyznaczonym przez Kommissary
Karczmę na robienie drogi Karczm, ^{umieszczenia} ~~zastępcę~~ Inspektora Mosto-
wego i Drogowego przed Karczmą ulicę wiodącą i inne do tego sa-
gające się obowiązki, któreby Kommissary Karczmą przebrana
wielużnie pełnił.

L. Rewizor Portowy dosyć bycie miał zatrudnienia, między
winnie dopilnować brzości reki splawnych, ażeby od dnu i la-
fów wyrzuczone były, między ^{samoje} dyszerencia irak splawnych, bicia tar-
rebieńia i tuz. jawnie dozrizej, niannicy i tego, u illu Kaimisysa. Karbowca
względem ^{do} wódnych zaleci.

3^{ty} Podwojewodzy, zatrudni się dozwolen waga, miał on kłom ni-
szi Numbow na cety kraj postanowionych, ażeby były wperg-
dzie iadnalewa, przepregai talre bycie purgatu, ochodostwa i
wrgody po lawermach i wryothicki Domick zajerdnym z zu-
petną woinobią ukawania przestępów w pewnych stopniach
a w większej wagi przypadkach zebowigzliem doniesienia ^{onych} do
kłom nijszi.

Ata Dyrektor Państwa miał powinien dorać nad starymi.
w Porcie najniższymi się, do którego, iedliby Porządkowie
kogo korywów chcieli, albo nawzajem do korywów. ułory w ten
byli, o sprawiedliwości iedli się należy. — W tłumie niezliczonych
Sądowictwa, nie mamy w całym kraju takich ^{starych i nowych} ~~sędziów~~
leżących

192
100 11.

Miarkując iż każde Województwo z czterech Powiatów składa się
na 100 11. przypadkiem zaradzić i pisać. Prejedyżajmy na
Początek lub popasujmy w kasarmie wypiędzi lutywów i szlachę
gdzie się w takim razie udać? Powinni być od tego Powia-
towi Urzędnicy, mający władzę zaradczą i rozstrzygać w każdym
przypadku. Tacy niech będą Podwojewódzkie i Dyktatorowie
do których należy mieć uścisnąć się po sprawiedliwości należy.
Nie jest to wolność, której rościć bezkarnym, dlatego że się
obowiązkiem czyni kary. Takiego stanowiska nie musiał i spierze
korbyć się swojego dzikostu; komuś ten urząd idąc się być
niepotrzebny, lub wolności przeciwny. Wolności albowiem na-
tym idąc się należy, abyśmy czynili Podług Prawa, aby Pra-
wo nad nami panowało.

Sto. Urząd Karbunka nie zawsze ^{bywa} jest czynny, lecz w przy-
padku Wojewódzkiego Ruchenia widocznie jest potrzebny. Nie można
się albowiem obejść bez kosztu kupując Wojsko Polowe, mu-
szą być na ten koniec Powiatowe Składowe; Karbunk jest pod
obowiazkiem ¹⁰⁰ ~~Podwojewódzkiego~~ i ~~Rektorem~~ Powiatu; dlatego takiego Urzę-
du lekko sobie ważyć nie należy, powinien go zawsze posiadać
Człowiek mający ^{być w stanie} ~~możący~~ i fortuny swojej odpowiedzialności; nad to
można wyposażyć w zamiarze potrzeb Powiatowych i albowiem Składowe
litereby dla dobrego gospodarstwa, każdy w szczególności Powiat
powinien mieć i utrzymywać np. Aschurawa Wiosek od pogorzelisk, a
Aschurawa brzoła od powodzi, Aschurawa i Rathem Wodnych
od zatopień, i tym podobnych, byle tylko idąc się takowej Aschurawa-
ji pewnym procent od rocznego nocy zastępowany podległ

Międzykrajem i kade Województwo z artewek Powiatów składai się
 będzie; liczbą Urzędników Powiatowych znuenie się powiększy, i zapewne
 dogodzi tym wszystkim, którzy nie chcą być bez urzędu, a którzy po-
 siadają. Urzędy prawodawcze czynne, od których powoli od tej chwili
 rządowcy; za których się dziś tak gwałtownie ubiegają. Piastowanie Urzę-
 du Powiatowego będzie pierwszym w Rply stopniem, Piastowa-
 nie Urzędu Wojewódzkiego, będzie drugim. Ten by kto może przypie-
 do posiadania Urzędów Wojewódzkich, kto posiadał Powiatowe,
 ten do Urzędów szlacheckich i Litewskich, kto posiadał Wojewódz-
 ki, ten do Senatu i Ministerstwa, kto posiadał Urzędy Królewskie
 i Litewskie. Takowe promocyj stopnie w Rply najściślej zachow-
 wane być powinny, bo nie tylko utrzymują sprawiedliwą miarę
 obywatelami równości, ale nad to służą za wzmacnienie i udosko-
 nalenie dla tych, którzy stopniami idąc, stangli na szczyty
 Królestwa. Nie natym prawda ^{wjść} zabierze równość, żeby ubogi, ciotwiek
 pisał się do tych dostojników, którym z małego ku wydatku nie
 potrafi; lecz aby bogaty przez rozumną do wypierzych mek-
 ciat stopnie, od których doskonała ciotu zależy, bo w Rply,
 bo w istocie dla siebie samego i dla wolnego ludu, nie masz
 wzmaczonego stopnia i podtego obowiązku. Potężny wry wry
 za fundament, że z liczbą Urzędników Powiatowych następnie
 promocyja, ze Urzędników Wojewódzkich ^{"Zastanowimy się"} i ich ^{Wojewódz-}
 twa szeregów potrzeba wyciąg. —

Uwaga

Uważając że każde Województwo powinno mieć swoje Otrady, które albo Szymikami Glebozycznymi, i Relacycznymi, albo Gospodarzami nazywamy, w pierwszym przeto miejscu klęskę nalerii Urzędy do Etwa potrzebne, Zagaianie Szymikow przynależny do tego Senatorów. Zostawiam Jh przy tej Wersgatywie, lecz o Sonacie i Senatorach osobno mówić będę. Przed Szymikami nalerii do Marszałka, i Urzędy takowy, iale jest dotąd w Litwie, sadziłbym wszę- dzie ustanowie dożywotni. Wzrostu albowiem Urzędy Krędowne im- sturey są posiadane, tym bardziej i Ofobę i Urzędy uoskonalaia; ponieważ ias Urzędy sadowe były są wam i Krędom cyflic od Krę- da otygane cyflic bandw o zachwatau przynawiaia i najlepsze pniaż sowa. Sprawiedliwość jest to święte i szanowne Bostwo z którym opowiesz się ludzie, niekiedy wiernego mu poszano- wania i boiaźni uchybiać mogą, lecz Urzędy bez Władcy sad- umieray, iestli prawowita wystuga potrzebiąca wprawdy i zagniewu, która są przez czas i nawyhlenie nabywa. Przeto sa i generalny reguty co wszystkich Powiatowych, Wojewódzkich i Kręwnych Urzędow do wszystkich Magistratur sadowniczych i Krędownych ustano- wie trzeba, że Urzędy bez sadownictwa powinny być dożywotnie, a Urzędy sadownicze powinny być doczasne. Do tego prawi- dła stowię Urzędy Marszałka Wojewódzkiego sadzę go usta- nowić dożywotnim. Naday ważnemi przynawami nieporząd- ku i rozruchów Szymikowych, klęskę nalerii przynawiaia i na- iadę iestli Szymik trwate obieranie Marszałkowi. Na tym
tak

tak wainym Urzędzie intyga sadza dogodnego sobie cztwika
ktory nie będa z nim opowiany, albo będa przez nieumieję-
tność, albo przez niedbatłość, albo przez podłe uleganie. Dozwol-
nie urzędu takowy posiadający, więcej mieć będzie przewagi, więcej
wprawy, mniej podłości.

Główna A. i. i. i. i. i. czyli będzie socna czy na Karze Szymil-
ożona? rzecz jest obojętną; sadzić bym atoli Urząd A. i. i. i. i.
mynajmniej na rok kwaty, gdyżby sama Główna A. i. i. i. i.
nie była bez porządku, oświadczyć co dowodów, którychby nie
miał kto odbierać.

Urząd Podkomorzy, idąc za tym samym regułą, nie może być
dozwolni, bo jest Ja. i. i. i. i.. Obierany na Sejmikach Podko-
morzy powinien mieć Do. i. i. i. i. Or. i. i. i. i. K. i. i. i. i. St. i. i. i. i.
P. i. i. i. i. i jednego P. i. i. i. i. A. i. i. i. i. G. i. i. i. i.. Urząd Podkomor-
zy i K. i. i. i. i.; równie G. i. i. i. i. St. i. i. i. i. A. i. i. i. i. P. i. i. i. i.; z czego
prerogatyw umiejętności po Urzędzie St. i. i. i. i. wymaga, pręto mogą
być tylko wary potwierdzani na swoich Urzędach, wiele wary
podobai się będzie całemu Województwu, Unanimitate vel plu-
ralitate.

Lubo między Urzędami Powiatowymi naznaczymy Urzędy
Kewizosin Drogowych, Portowych, Urząd Podwojewódzkiego i
Skarbnika, z tych atoli rwovalich Powiatu Fun. i. i. i. i. dwa
tylko województwie wypadają Urzędy, to jest Superintendent
Porządku, i Superintendent Skarbu. Superintendent Porząd-
ku będzie na Ru. i. i. i. i. Drogowych, Portowych i na
Podwojewódzkiego

Podwojewódzemi. Superintendent. Markbourn. mroczni, bydlu nad
 Markbournami w obiektach, dla których ten Urząd po Powiatach
 byłby ustanowiony, i nad wszystkimi Oficjalistami Komisarzy
 Markbourn, gdyby w przyszłym Układzie zawarło się kPa, aby
 Główny wszystkich Publicznych Dochodów i blizy onych Dóbr Wo-
 jewództwom powierzyć Wieloletnie, przypadki w Konnym i
 szerszym. Zdarzenie Markbourn powinnyby nas zachęcić do większej
 ostrożności i dozoru nad Oficjalistami. Nic może być lepszy
 dozór jak tego, który jest własnym porządkowym interesem. W
 województwie Markbourn składa publiczne Podatki, czyli one są przy-
 dem Konnym np. z Dóbr, czyli szerszym np. z Celt.
 Czemużby kPa ustanowić nie miała, aby Markbourn Woje-
 wództwo samo przez się wybierało publiczny podatek, i same przez
 się nad całym tego czasu. Wybrani na ten Konie z Woje-
 wództwa musieliby być najlepszymi i najpietniejszymi, gdyż
 Prawo oborczy, że powierzaże Markbourn Województwu dozór, ukła-
 da zaraz obowiązki odpowiadania nacale Województwo za wszyst-
 kie szkie. Dochodzenie zawodu na linholwicki materio by wo-
 jewództwa, a Komisarzy Markbourn niktogo z osoby, tylko całe
 Województwo miałoby w odpowiedzi. To myśli z wieloletnich
 kPa pobudek: najprzód, że w ich uskutecznienu z mielszy-
 by są koszt na opłatę Oficjalistów: powtore, ludzie potrze-
 bniży są na tej wyprawie, natężliby ich w domu, gdzie są naj-
 lepiej znani, i gdzie sągajacy najbliżej nad nimi mieliby
 oko; potrebie, Markbourn Województwo znatoby dokładnie własne
 bogactwo

242 Dobry Krosnowskich nad nawiązaniem starostwa gromadzkiego
 198
 103 17.
 kognitwo, którego wielkość, mimo różne inne względy, z podatków i
 Cech publicznego bawda jasnie porówna być może; nadzwyczajne
 zaś powołanie tej kognitwie bogażni, z okazyj powiększenia liźby
 Woyłke najskuteczniej tym ^{spółwzrostem} ~~zwiększeniem~~ zwiększoną zostanie:
 bo gdyby Woyłko albo jego, zbuntowali się przeciw Woyłce
 chciat, gdyby był kto tak zuchwały, żeby go przedsiębrał na
 ułku Woyłce lub na upadek wolności, wieść bradło zarys; na
 kładby wrywać Srebrnym karcie Woiewodztwa Dwójty
 przez jeden w Popiech, drugi w dozwol publicznego Dachu-
 Du. Przez Popiech karcie Woiewodztwa urbowi by się przeciw
 Urupatorowi, a przez osobny Skarb Dóbr ustaliłby zuchwał
 jego przedsięwzięcia. Wtali albowiem olsofymym przypadkiem,
 wryłby Woiewodztwa mogłyby natychmiast przeciw zuch-
 000000 z kognitwy Skarbu zwiżek i wysużyć to bo-
 gactwa Narodowego zwrócić, którego by ^{niepowinno} ~~niepowinno~~ Urupator
 na zawoicwanie Woyłce potrzebował; i dla tej to przyczyny
 nagrozi liwiey utrzymywania sadzi, żeby Skarbu i Dóbr
 Podatków Publicznych, immediate od woiewodztwa zaliczać,
 żeby waty dwuybieraniem i ratowaniem pieniędzy były iak
 nuygostre. W Woiewodztwie niepowinno kandydantów
 sposobu zapobiegawcze. Ztemu niż kary, przez wolny na
 ty maxymie zasadać się powinien. Zapobiegadze albowiem
 preceptowa, przez hadziemy ztemu w samym jego porządku
 a datując się kawał przeciw wyzyskowi, wystawiamy pre-
 etpne albo na rozpraw, albo na rachwalici, wystawiamy się
 tym

198.
199.
Zym silniej, im ~~raz~~ rozprze napieciej ~~urzędowi~~ piżremy
kary. Z tychto powodów żądać dodać dozw. kłópy Saaluy
Porathu Karcemu Wojewodztwa, radę Urzędu Superintendenta
Kucharskiego albo Skarbnego Woiewodzkiego. Obowiązki tego
Urzędu dokładniej, iż wytyśzera, gdy przyjdzie mięsza mowić
o Komisji Kucharskiej; tu tylko namienić iż potrzeba
tego dla ogólnego wyrachowania Urzędów Woiewodzkiego.

W porządku urzędów Woiewodzkiego, piątym kładę Rektora
wa wryśtlich Szkoł w Woiewodztwie będzących. Urząd ten
z obiectu swego szanowny, i prawdziwie potrzebny nie wy-
maga drugiego tłumaczenia. Już iż naród opierat z potrze-
bą i obowiązkami Prokuratorów, i Rektorów. Rozumien, że
nie ma Obywatela, któryby nie był, ile go los potomstwa
zatrudnić powinien, któryby nie szanował potrzebnego w
szkolnictwie - a przynajmniej dla Namazyi ołów powołania.
Quem Dū odve ac.

Nadziwz wyliczonych Urzędów Powiatowych i Woie-
wodzkiego, nie może nie być więcej dodatek do reguła szerególnego całego
Woiewodztwa, w regule Dziedziectwa Szlacheckiego; lecz w każdym Wo-
iewodztwie być powinno i w samej rzeczy jest Mładsz Killa,
a czasem i Kilkanaście uprzedkożowanych wolności, względ-
nych się prawdziwie do tego ducha Kłty; coż urzę i temi Mł-
stami urzęmi należy. Zostawiać ich w tej obiętwości względem
Rządu? przecież prętnoż górnai nad ludem do reguły wolności
której nie my skłoniemy. nie wygłodzić żadnego na
Urzędów

292 Dobry Włoszyskich nad namiśliem Starobów, a o madzila

Asystolunę, kamulcia? nie zwigzac stanu ze stanem? nie z tego lu-
dzi a ludzmi? właśnie jest miejsce, abym troskliwemu o wolność Na-
rodowi pretoryś nieuchronną potrzebę wydużnienia z podlegi indyfferen-
cyi stanu mięskiego, i nim przystąpić do urzeczowania się przez zurg-
zli z postronem Mocarstwami; radzę najpierw przywrócić dot-
ychczasowi przed namy zwizek ze stanem mięskim. Nie mięsu
ze obywatelny wywar, lub ze próżne uwidzenie tego tak iwarnego zwigza-
ku; przybędę w nim krocie rąk mójnych, przybędę krocie serc got-
liwych, względem kłóty. Ojczyzna nasza i ożym. Dotąd nie jest tyl-
ko Austerya wygodna lub niygodna podlegi zdarzeń i ślepego
trawu. Smiate radę moie wystawia moie, niniejsze grimo
na widokach niechże w tych zwolapora materiyach, które osobiste
interes przeciw wstawnym nalarz. syreniom, bez mówić o
stanu mięskim, abg do rzędu tak niezogólnego iale i ogólnego
nalarz, iście nastąpi na próbachne uprzedzenie atego ślacheście-
go stanu, przywróć w braw na przeciw moimowstadiem, i tym użyt-
kim, którym przysięgamy do nadoz Stanu, nie dla tego obawiając
się nowości ze iście sta, albo ze iście dobra poznaci nie mogą, ale dla tego,
ze każda nowość była dla nich fatalna. Cui i ia też samę ku-
dusi, gdy uważam ialemu Narodowi i w jakim czasie mówić przy-
chodzi o potrzebie wptywania do rzędu Nowego stanu.

W niezgłoszonych nad nasze rycizy, ciastach. Janie Lamiński! za
ktorego przeswiałthowyr ulitadom id niezgłoszonymi dzie protomnoś,
Tobie to zostawiono było doskonaty na przyrzeciu ulitizy. W Pogo-
poluwnionym z Batowem, potrzebny i stawiany Zygmuntowi III. ma-
gtes

gęś był uszytliwego Dokarai, gdyby chęć Mojmowładztwa nie uogorow-
 ta nad sercem Twoim! Będzie Kancelerzem znates najlepszy wolności
 i prerogatywę, Miast Polityk, wiedział, co robi bogate miasta obywateli
 krasów, dosiwiędzył, że luźniejsze ubogacię uszytliwie obolice, promna-
 zaię dochodu Wsiom, a nadgradzaię pracę rolnika do użyczenia
 go zachęcię usilności. Polak uprzedzony szczerze z radością na grób
 Twój rzucię Kwiaty, mnie tylko użyczenia wstępnienia stać się przy-
 czyną, widząc że Dzieło Twoje nie wyprowadziwszy Narodu z feo-
 dalnych nalogów, nie utworzywszy prawdziwego Rządu, zatorię to trun-
 te Anarchii gwałdo, dogodziło mojmowładztwu a Polak pod zast-
 wioną od Ciebie Władę formę, co raz więcej z obszernej granic
 swoich utracić musiał. Zagubimy tylko równość naturalną
 w jakimkolwiek Rządzie, a natychmiast przehonamy się z skut-
 ków, że równość warunkowa jest czerpym i futurystycznym wyobra-
 żeniem. W Kraju naszym od czasu wolności Stanu Ry-
 szczyego wszyscy ludzie stali się naszym a Słachui miastem uszytliwym
 Sporymmyż czerpym był fundator talowey równości uszytliwym Słachui-
 ca Działu Samoyfki pierwszy w Galpore Majaratom. Zatoriel na-
 lepszy. Dział porzucił do niego zmierzzał i na wizeralem Rządu uszytliwym
 wie uszytliwym. Pheiat On i Dokarai, ażeby tylko możni
 byli Krolowi groźnemi, obywateli ciał uszytliwym, aby porzucił Krol-
 lów ostabiał, aby natychmiast w przyszłości podobnego Du-
 cha, aby nakoniec tylko uszytliwym o łonie całej Cypryjskiej, de-
 wai mogło. W talowym Rządzie uszytliwym, sama tylko ambicja
 przystać odmiennie, plomny, poswiata chciwości uszytliwym Docho-

242 Dobrych Wołoskich pod naciąganiem Starostów, arondżerów
 i notariuszów ubogiego Księstwa Łopusz do obywateli, publicznym,
 Słachui stał się pospolitym, zapelano włocho, a na koniec do
 tej doprowadzono nas, nieuregulowaną, z której się, bez reformy
 Księstwa wycofać nie dotamy, w której najdłuższe się nikt z nas
 nie jest tym, oym być powinien przez Prawo Natury i Prawo
 społeczeństwa, lecz oym mu się być zdarzy przez Huf lub obce
 porządzenie. Zachwaceni i zemsta obywateli z takiego rzędu od-
 noszą kurczę. Nawrót nas Jan Łamogłki, jak być mo-
 żna uigiliwym dla spotwaci przydziały się pieważny
 wieloletni Dostojności i kredytem u Dworu. Ułog pod
 tego zemsta smiaty zbawia, smutna i pieważna Moim
 wstąpiła. Otrzyma. Doznał Zygmunt III. w moim zrucho-
 wała gościć, wygrywanego w kredytem i bogactwa Obywa-
 tela, poznał ubogi Słachui oym się stanie, kiedy zbogacił się
 roztwami. Obywatel, nierozumny milicjów zbioru na Majoraty
 zamieniał porządek. Doszła do nas, kiedy Chłopi i Mielera-
 nin, na talu przyjdzie musiał. Koniec, kiedy można wstąpić
 z drobnej Słachui zrobisz. Pospolstwo, nie przegladaj więcej
 nas, kiedy ludu Polskiego, tyłko, jak na ręk, wstąpił, jak na
 ręk w naszym się od bydła nierozumny. Tęto natura
 kraj i talu bydlęce maxymy, niezgodny obywatel Henryk
 ba; rządowe grzechy, nieprzyjacieli nie raz, cały Naród, nie-
 znosi, a nieprzyjacieli w naszym do przesłupstwa stopunka.
 Fundator Majoratu w spodziewał się, zataczył wiewna, zmie-
 nił wiewna w wolnym Narodzi siedzi. Przysięgł, ręk
 dla całej Prospekty obywateli, lecz dla zrucho-
 wała, ambady

sprawkiedliny

Krain

Wszystkim Rządy widok, Kraina Monarchia dla ludu
tego, które raz załamował wolności, lecz nad to uszytko najstra-
szniejszą, Anarchia. Jeżeli chcemy prawdziwie ustawić formę
rządu wolnego, pomniemy, że ta nierówność nie cierpi. Jedyno-
władztwa nie znosi. Prawo tylko ludowi wolnemu panować po-
winno, a prawo takie które sam sobie napisat. Nie zowie się
Rząd, co dogadza niepodległości Wilku; lecz co ubierającego naj-
bardziej i najuboższego w miarę mocniejszą i bogatą, co go dy-
ni równie mocnym względem Prawodawstwa i równie bezpiecznym
pod zastany ustanowionej Prawa.

Jeżeli preto dawnejsze prądzie maxymy odziedziczone Mag-
skim z rytego sprawiedliwości są czuwać zrodzić, jeżeli dawne
natura Prawa ubierającego Konstytucyjną ich wolności co do szere-
gólnego Rządu, nie umiemy pojąć, na takich pobudkach, upo-
walibyśmy oddalić od Rządu ogólnego i Prawodawstwa Stan
Miejski, chcąc prawdziwie dośkończyć utworzyć Rząd² Jeżeli
tego te ogólne prawdy zarać będą, niech się przypatrzmy szere-
gólnym. Odsiaż przystępuję bliżej do Rządu Miast i które-
go każdy doświadcze i tak ściśle zachowane będzie powaga Sta-
nu Rycerskiego, i tak wielkimi nabiorze siły rząd wolny przez nowy
Interes tylu milionów ludzi.

Nie trzeba odmieniać formy Rządu Miast na kryty, gdyż
są nie równie lepiej przygotowane do Rządu i tak uszytko
wymini; należy tylko Prawo Cywilne dziś pod imieniem
Lacoru znane zupełnie uchylć, i co do tego obiektu spólny
dla wszystkich ludzi przepisać Code, bo Prawa Cywilne nie
powinny mieć względu na kondycję ludzi lecz na ich interesy

25.
leżała jest nakazem Departamentu Polisy. Czegoż więc Miał-
stom nie dostać? O to właśnie związała z regdem sere-
gólnym Województwa, którego ciałem w dawnych Prawach
i wyznaniach dostrzedz można. O to związała z regdem ogólnym
przez umieszczenie Ofic miedzich przy Departamencie Polisy,
iakoż iur otem w pierwszej części ^{z tej minucy} namierzył; przez usta-
nowienie nowej Dlu Portów miedzich Także co do dotychczas
Prawodawcy. Mówimy najpierw o związku z Regdem sere-
gólnym Województwa.

Teżeli w tym Regdzie należałoby potrzebę Popisów Wo-
jewódzkich z doskonałym Cwiczeniem ich wstąpić obozowej,
tędy też samą potrzebę z Popisów i zurychowania napędzić
w Miałstach co do stolicy Garnizonowej i do innych szepuł
do wielkiej Miałst Regdu i do ich Konstytucyj. Miałsto Kra-
kowskie najdawniejsze i najrzędniejszą dochowało szepułę
stych swych Prerogatyw i uszytych wolności zachowywać.
Nie trzeba nam w tej mierze nowych pisar i urzędów. Roz-
ciągamy tylko Prawa Miałst Kwalowat staję do innych
Miałst, dopilnujemy ich Exekucyj, a dodamy tyle Krajowi
napremu sity, iakoż gdybyśmy kilkunastu tyżcy nowego
Wojaka utworzyli. Miałsto Kwalowat ma najlepszy w Kraju
naszym strzelacz, bo ma narto ustanowioną szepułę, i Popi-
sę, podzielenie jest na serególne Roty, i Każda Rota ma
swój przyzwoity Zwięzłmość. Mało przytożowanie stwo-
ry Garnizonowej do tych tak potrzebnych Cwiczeń, aber-
pięć obony Miałstom napisany artem ubierający sity
Kraju

1° Jednym Miastem, czy Miast kilku dla umowy Miast-
 nów utrzyma musi. Ta także istnieć ma reszta wszyst-
 kich nam rozwiązać trudności. 1mo Je Miasta powinny być
 w stosunku do potrzeb Wójtów. 2do że powinny być wolne
 i niepodległe. 3^{cie} że Miasteczka posiadające Lecznicę, Dział-
 ców gruntowych, nie mogą być pod nazwą Miast
 ale także pod nazwą Wsi Targowych. 4to Je każde
 wolne miasto powinno mieć swoje Polisy Garnizonowe,
 że za tym także miasto powinno mieć swego Kapłana
 5to Je każdemu Miastu wolnemu województwo powinno
 dawać Kapłana sposobem wyboru, tak jak się o innych
 mówią Urzędnikach. Kapłanowie Miast powinni być
 Wójtów Powiatowi powinni być podlegli Wojewodzie,
 który jednak tyle tylko ustadzi nad nimi mieć będzie, ile
 Muicy albo całe Województwo na Sejmiku gospodarskim,
 albo Ojczy, o którym mowa do czasu udzieli.

Oto jest najważniejszy ~~warunek~~ związek Rządu i
 województwa z województwami w województwie Miast
 tami to jest związek siły i zwierzchności nad nią bez naru-
 żenia wolności i stanu Miast ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~
 1° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 2° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 3° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 4° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 5° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 6° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 7° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 8° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 9° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}
 10° ^{zalecenie dwiema województwami} ~~zalecenie dwiema województwami~~ ^{zalecenie dwiema województwami}

Idąc za prawdziwym Układem każdego znaczeniem, opracowaniem
 i zawieszeniem Układu mogą mieć swoje rodzaje urzędy. Przy-
 kład

nitem te którym, porzucił grain uromay, a korytem ułom. mironi uły-
lich i innych, które noszą na sobie cechy feudalnych opinii, zwiernatem
Krzysztof Woiewodztwa sierpcolny z Krzydem Młot w ułom. mironi na-
duigaych się; nie zostaje mi pręci takich stów kółka o. Senatorskich
Woiewodztwach namieniu, i zamknę list ten krotko na ułom. mironi
Gospodarskich Uwaga.

Senatorskie biuro imię o. Senatu, a literym ułom. mironi krotko
leer Senatu w ułom. mironi krotko ma te tak sensowne imię o. Senatu
mudzenia ludzi ułom. mironi krotko, którzy z natury szczy, porowni byd. Krotko
duhami ułom. mironi krotko, jako maigay potężne ułom. mironi krotko z ułom. mironi krotko
orem, jako ułom. mironi krotko dla siebie ułom. mironi krotko, o. Senatu ułom. mironi krotko
których ułom. mironi krotko, i krotko do ułom. mironi krotko. Ponieważ ułom. mironi krotko
Rozu, talerze i ułom. mironi krotko ma być zbiorom. Krotko z krotko ułom. mironi krotko
ułom. mironi krotko var ułom. mironi krotko lub na ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko, pręci ułom. mironi krotko
ułom. mironi krotko, aby w tym ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko o. Senatu ułom. mironi krotko,
ile ułom. mironi krotko do Krzyda Woiewodztwa, i ich ułom. mironi krotko i ułom. mironi krotko
Krotko do ogólnego Krzyda.

Woiewoda i Kapłanowie ułom. mironi krotko się jako ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko
y krotko Woiewodztwa maigay krotko z potężnym ułom. mironi krotko Ob-
du, Woiewodztwie, maigay ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko w ułom. mironi krotko
i krotko ułom. mironi krotko w Senacie ułom. mironi krotko. Abytnia talerzów ułom. mironi krotko
redu krotko w Woiewodztwie krotko, nie ułom. mironi krotko ogólnemu ułom. mironi krotko
du ułom. mironi krotko; leer ułom. mironi krotko krotko ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko
woiewodztwa ułom. mironi krotko Senatu ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko
i ułom. mironi krotko ułom. mironi krotko. Ułom. mironi krotko na moment ułom. mironi krotko krotko ułom. mironi krotko
ułom. mironi krotko.

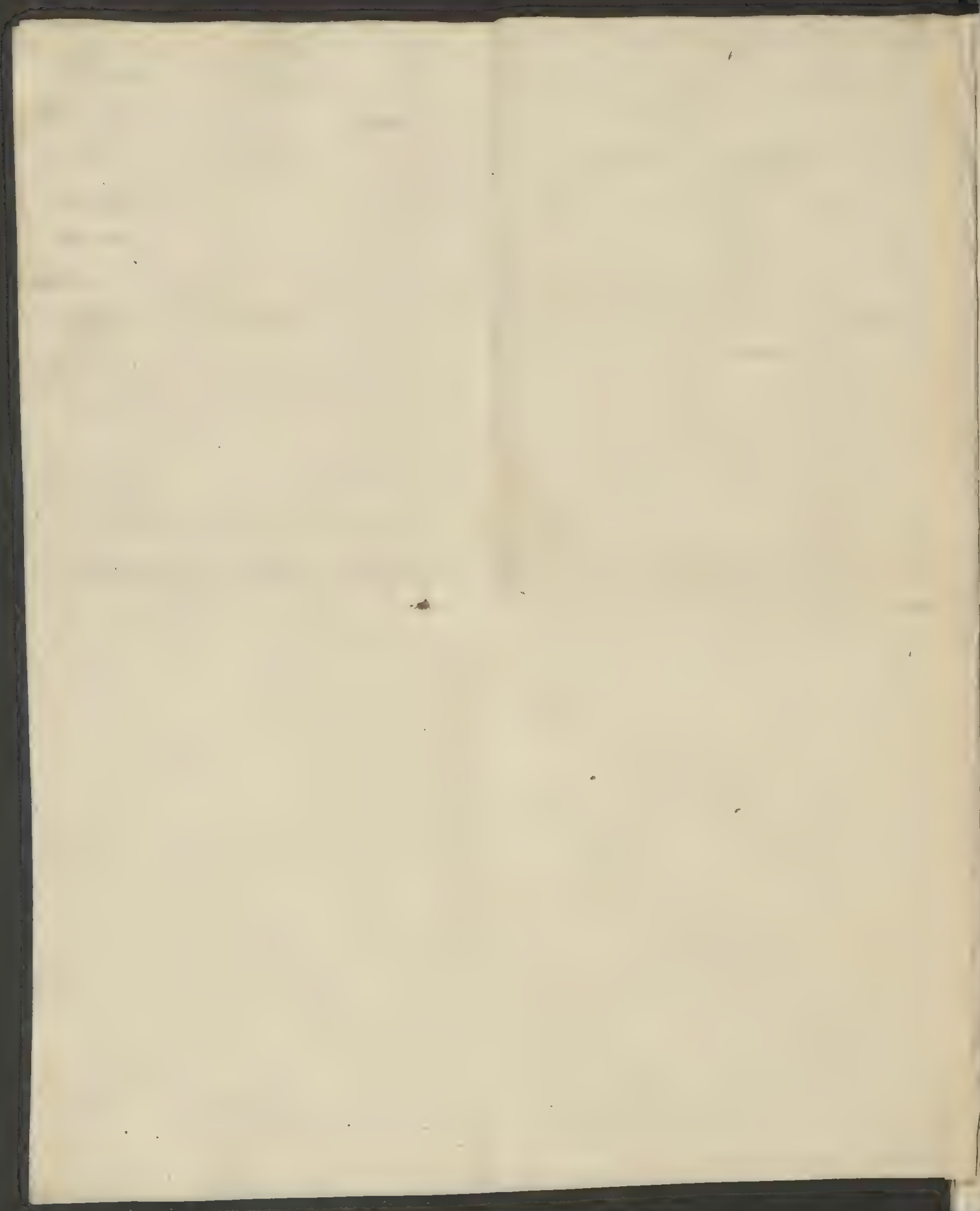
wiaty w każdym Województwie: 4. Główniejsze Powiaty Miasta
 dożyły było 4.te w każdym Województwie Kaptelanów z wolnością utrzy-
 mywania tyle Vice-Kaptelanów czyli Prokuratorów nad Poprzemami Miast
 Powiatowych, ile miast w każdym Powiecie znajdował się będzie. Z te-
 go przypuszczenia mieli byśmy w każdym Województwie 5. Senatorów
 czyli Wojewodę i 4. Kaptelanów. Radziłbym nominować tych Ka-
 ptelanów zostawić w ręku Królewskiemu, lecz chciałbym aby Wo-
 jewództwo na każdą z tych tak ważnych Urzędów wybierało u siebie
 trzech kandydatów, z pomiędzy których Król jednemu podług upo-
 dobania swego urzędu tak wielki mógłby Konferować. Z tegoż zaś
 czterech Kaptelanów nominować na Wojewodę od woli i upodo-
 bania Króla zależałoby powinna. Powaga wojewodę i Kaptela-
 nów w doświadczonego Województwa Władze na tych ważnej-
 szych zarządztwach są Prawa: ^{Donichyngerska} 1ta. Przydany Obrazem Woje-
 wodztw podług porządku starzeństwa. 2da Zamieszkanu Kaptela-
 nów nad Poprzemami Garnizonowemi Miast, czyli to immediate
 przez siebie, czyli przez Vice-Kaptelanów. 3^{cia}. W przypadku Woy-
 ny, gdzieby Pospolite Ruszenie za potrzebne uznane było, Woje-
 woda w Obozie nad Woyśkiem Poprzemym, a Kaptelanowie w
 innych Powiatach nad Miasteczkami mieli by zupełną władzę
 z przyznaniem na ten koniec od Województwa dozwoleni. Na-
 reszcie Wojewoda podług Prawa zwolne, a jeden z czterech
 Kaptelanów przez województwo wybrany w Senacie i Sena-
 ci na Sejmie zasiadać może. Oprócz tego może być jeszcze
 przez Sejm wybrany Senator do któregośkolwiek Dykasterów
 czyli tych dwóch pryncypalnych senatorów zwolne województwie
 mianował

niepewności, jako niewłaściwie potrzebnych do zaopatrzenia tych
Ordynaryjnych i Extraordinaryjnych do zastępowania ich
w tych powinnościach, które do niego jako najwyższego w wo-
jewództwie należą, przysięgają. Jasnemu są te tak ważne
cele charakteryzujące się bliższym do opuszczenia me i następ-
czego, to jest, iż dotychczasowo, dotychczas jest dla sankcjonowania
dużego ogólnego w każdym województwie. Względem potrzeb
i sprawy ogólnego, wszystkich czynów swoich, swych i innych.
Wieloletni Powiat, opatrzone w sprawach swoich, w Urzędzie praw-
dziwie czynne i przytoczone, bez niewłaściwego i sprzecz-
nego nad nimi Rady, któreby bliżej przysięgały ich powin-
ności i wykonywaniu nakazy najwyższego w Krainie Króla. W
tymże to w sejmikach gospodarskich.

Sejmiki Gospodarskie zawieszone dla przyszłego nie-
równości, jeżeli ^{były} mogły być przydatne, tedy za ustanowieniem
Najwyższego Sejmu, który się był konieczne potrzebne.
Dwa ważne cele mówią za ich wdrożeniem: monety, do
wszystkich Urzędników i wykonania przywilejów do urzędu
powinności; donosi, gotowości pełnienia tego obywatelskiego, w-
tworzenie Sejm Najwyższy do wykonania nakazów. To więc
Obecny w każdym województwie raz na rok odprawian-
y się powinien, na których Rady Urzędnik zdają sprawę
z przebiegiem Obowiązków, doniesie Województwu o rozka-
zach do wykonania prośb, które otrzymał od najwyższych na-
sobę krajowych, Turysdykcyj, nareszcie przysięga do wypełnienia
to wszystko, co Województwo przytoczone dla siebie, a nie pro-
awnego

zmienione z prawami Królestwa przez Landam uchwali.
 Obywateli matery, które pod roztrząsanie Sejmiku Gospodar-
 stwa podchodzić powinny zrobić by aż nad to piśmo niniejsze
 se rozciągnęły, któremu i tak niedostatek czasu nie dozwala
 być doświadczyć i krótkim. Nie trzeba tylko zaprowa-
 dzić dobry kraj i postanowić pilny nad nim doświadczyć, a same
 czynności i krącenie się około dóbr a prośbom postępo-
 wani następców będzie niewyrażane dla narodu i ludności
 porzucił w tym zwłaczce. Wzajem, którzy od siebie większą
 ięć pod nieładem i arbitralnością.

Natym przystąpię do Króla Srebrnego w Królestwo
 województwa; w przyszłości w Lwów podam przedam
 musi mieć do Lwowa województwa Królestwa w srebr-
 hów Królestwa. —

Ustanawiając Krajowy Dział Narodu ~~ten~~ ^{najm.} ~~zawierający~~ do się i
winną obywateli i państwa wodnika, potwory ludzkie, do których tu
przewodniczą do zamierzonego celu, Prawo Sądowe będzie ustrzeżone i
jednolite, tak, jako ustrzeżone z potrzebami społeczeństwa, dla których
wszelkie prawa między ludźmi uchwalone bywa. Powołanie Sędziy
takich narodzić i wielom zgodą nameru na to że bez sądu obywateli
się nie możemy, którzy wszelkie w Państwie cywilnych sprawy zata-
lują, wstrzymują osobistej swobody i gwarantują sobie przestęp-
stwa, przestępstwa kradzieży, niewinnych okradzieży, zawziętym i nie spotkającym
przebiegłym do picinactwa sposobności, i tak najbardziej do tego
zblizają, aby każdy pod opiekę Państwa i sprawiedliwego społeczeń-
stwa wstawia. Te tak ważne cele, w Monarchiach i w Państwie Dudy
u nas Państwowości, iż jeden sąd dla ubezpieczenia sprawiedliwości
nie jest dory. Ustanowiono pierwszemu Sądowi Ordynaryjnemu, czyli
takim, do którego kradzieży mający potęgę uciekać się, ale obywateli
bez uwagi nad tym, iż Sędzia Ordynaryjny w każdym zwole
Pawiecie znajdujący się, przez wieloletnie względy polityczne, nienawi-
ści, polowienictwa, boiarini może się dopuścić niesprawiedliwego wy-
roku; przez to krainę nabywając od Sędziów Ordynaryjnych, w których
mianem się do Sędziów wyższych na ten koniec postanowionych.
Te dwa gatunki Sędziów, Mała Państwowość pod dworskim wy-
obrażeniem narodził. Sędziów Ordynaryjnych po Powiatach, Woje-
wodztwach lub po Miastach znajdujących się, nazywa Sędziami Pi-

me Instantia; Sądy Wyższe ustanowione na rozstrzygnięcie wyroków
Sądu Obywatelskiego, najwyższa Sądami Ultimie Instantie.

W kraju naszym terenach Sądom. ustanowienie tegoż nie
równie odpowiada naturze ludzkiej i racji, niż w wielu innych.
Klasyfikacy atoli. Układ samicy, a trzymając się samicy
go od nas przyszedł. W tym porządku, najdłuższy bardzo chwalebny
Związek sławiański nieprzekłony ligi sławiański robot, nie-
mniek uderzenia i otwiera od Arbitralnego Sądów wyro-
ku. Tu się powiemy oprost, iż każda Jurysdykcyjna Sądowa
nie powinna być w naszych względy dyktum porządkiem
Rzeczom. Tu się powiedzieli, że i tak nas interesuje z natury
własności osobistej wydobyte a do wieloletnich brzołczyj przy-
wzajemnie i dymie między sobą wzajem; tak też i Sądy nie powin-
ny być stolonane do wzajem z opinii podwójnej, lecz do tej,
której w odmiennych brzołkach dostarczamy. Tak np. dostarcz-
amy własności gruntowej Ziemi, mamy Sądy Ziemskie, dostar-
czamy własności gruntowej nieziemi, mamy Sądy Miejskie, uwa-
żamy ludzi rolniczych bez własności gruntowej, lecz posiadają-
cych własności osobistej i ruchome, którzy z dziećmi Ziemi
przez wyrobek wglę, tęto najdłuższy między innymi własności,
nabycia Rządu rządzonego na umowie, niechże ich prawo
zostawia arbitralności właścicieli, wadliwym są Wielkie czyli
Referendary, ugotowimy dalej, iż z trójkąty tych ludzi gatunków
Ziemni, w nich, i nieprerwy, składają się osobne brzołki,
iako

[illegible]

240
Nie wdrygamy się do legitych widoków, nie przewidyujemy
ich trudnościami wykonywania; Lepiej, bym niniejszy aż do skutku
rozmiennia wszystkich robót jako najdłuższy projekt miał, niż za-
dany epizodyczny się do całego polskiego państwa, zastawiając cześć
nieodkrytą i niedoskonalską w tak ważnym Państwie
Najwyższej roboty w ustawach politycznych. Wzrost jest zna-
mości rozciągłości ziemi i ludności miejscowości. Oba te
dwóch najistotniejszych warunków w którychkolwiek obywateli
się stane, muszą się spotkać z trudnościami, których nie po-
trafimy przewidzieć, tylko przez domysł, a rozwiązaniem zostanie
nam wątpliwość, czyli składowe do prawdy wypadki nie są raczej
somnifera politycznym, jako wreszcie do Państwa polity-
cznego służą naszym; bo równy Woiewództwo rozumiał i cze-
by nam dał równą we wszystkich Państwach wojność bo gło-
Rezydentantów czyli Postów od każdego Woiewództwa byłby równy
też pomimo wielorakie inne powiaty na wszystkie regiony
spytwać mogąc, mieć byśmy równy sprawiedliwie wyznaczone
do miast i do orszku, czego sobie leka warzyć nie należy. Proszę
wny albowiem, że dzisiaj jest i światły i porządek, że intryga
i przemoc nie potrafi poruszyć serca jego, że Łódź i Warszawa i
Łódź i Warszawa nie zastawiają żadnej obojętności, że prośbie
sawity, nie pozwoli zagniewać się wybiegami i zwłokami, sam
ora i między bardzo wielkie ma. Znaczenie w administracji
nie sprawiedliwosci. Wierzę np. Łódź i Warszawa i
wielu Łódź i Warszawa, wierzę Woiewództwo Krakowskie i Woje-
wództwo Sandomierskie, stosujemy, rozległość do rozległości
i rozwarunku nierówności, która bardzo wiele znaczy i ciemna
warszawa

247
Województwa uważa się zał. opm następuję: Powiatu Łytopi-
skiego. Te obiedwie rozległości mają podobne do Ziemi Łytopi-
skiej, którą kadenci, jak i się dzieje, że Ziemia Województwa w tym
oraz powiatu Ziemia swoje osiedzi potvoti, w którym Powiat Ły-
topiński osiedzi ich nie sota? Woiwódtwo Łytopiński. Zmiany
z trzech Powiatów stonone ma tylko jedno Ziemi Łytopi-
wódtwie Sandomierskim S. Powiatów i ich Ziemi, zachwiany, a
dwóch try Ziemi Łytopi- to Woiwódtwo na trzy sądownie wydziały,
których do samej tylko arbitralności stosunku, nieodpowiada wygodzie
obywatelów, równości między sąsiadami i odległości Woiwódtwa
oni, nie odpowiada równości między samymi powiatami. Bo czyż
można rozległość Powiatu Sandomierskiego i Łytopińskiego porównać z rozle-
głością trzech innych Powiatów, Łytopińskiego, Łytopińskiego i Łytopińskiego?
lub czyż rozległość tych dwóch Powiatów może być uważana w równym
stosunku do obszerności Ziemi Łytopińskiej? A jeżeli w jednym Woi-
wództwie tak arbitralna zaczyna się nierówność, co można paune-
go na cały kraj ustanowić? jak z wyłączenia Łytopińskiego Powiatu Woi-
wództwom, jak z Woiwódtwem proporcji, które prowincjom narzu-
czy? Niech naj nie przesłucha białej Łytopińskiej orszady, która by
materiału użyje do pensji krajów naprzec. Komisja Julejowa
widzieć iur przygotowała dla krajów pomocy, a gwarantować będzie
iur miere ludzie, ialeichby nam obie zardrozi. Łytopiński, zdołni-
sz, to tak warna potrzeba do skutku przyniesi, byle ich władze
krajowa użyć chęta, i dalej tak puryteoreny roboty zachęci umiata.
Lecz uważając do przedziwnej materji, bo w rozmieniu kła-
w naprzec oszczędzić prawie wypadnie murie, gdzie tylko na nowo
braz

[illegible]

250
największe kłopoty, niżej fortuna - słachacz, a sama tylko wykład
przeurotności. Jedni mają a drudzy nie nie rozumieją takę sedziw
nie sążn. Obrotów; niżej precy nie pomysłi stym, że krasy wig
cey niewiomej przez nieci notayność, zawito i obczygryk w Prus.
dwu wprowadzony ekhorowai musi, niżby mu. Wogna lub imy
zyskałt obayho zabody przyjąć mogła. Cóż mówić o tyle
ptak, i wypraiach różnych Woiewodztw? co mówić o zbytke Prus
wiednyk, a oniedostatku w drugich Przymkach? co mówić
o ciemney ich zawiatości i hylowej tłumaczenia potwórze? co mo
wić o przejudykach, wypraiach a białych, niżej nie stych, ot
te sobie Woiewodztwa albo Prawiney przytąperły, lecz tety
się sądy dopuszczenia? co napisać o naszym gąsperym alyonem
lex infodice tawer i a judice? Narodził się i oiał (tetywa opa
trności) rozwiłk stanga na stonim prawdziwej niepodległości
iereli przez nowickienie sit kłaiwyk uberyworyk Twój
stonyk, iereli o mieliq ię przytąper do ketawny wady
nasy, z samych kłaiworyk, ztorowego, alichem dotąd podpiara
nego nieładem, bądź smiatym napisać sobie, ieden starozrytlich
ludzi Qax i ieden dawnytych Prawiney Procs. Sprawiedli
wość niech mówi iednym i kłaiwym do Narodu i zrypiem
Oto Pukawce publiczne najładniejszy i najgłbsze umiętawie
tata Nawdawi w otasnym podacz i zryk; za co by sprawiedliwość
oiego użycie miała? i zryk, swego kłaiw udofkonalony, do
kaiy wity, i do rozrytlich zryk wady przytąper, niewiome ber
Dziy ustanawia chawalest Narodu i zryk, niewiome bardze
kici z rób wrytliche Prawiney, i ten kłaiw iednym prau
Prusie narzuci ię more Nawdawi, który ię iednym rozumiem

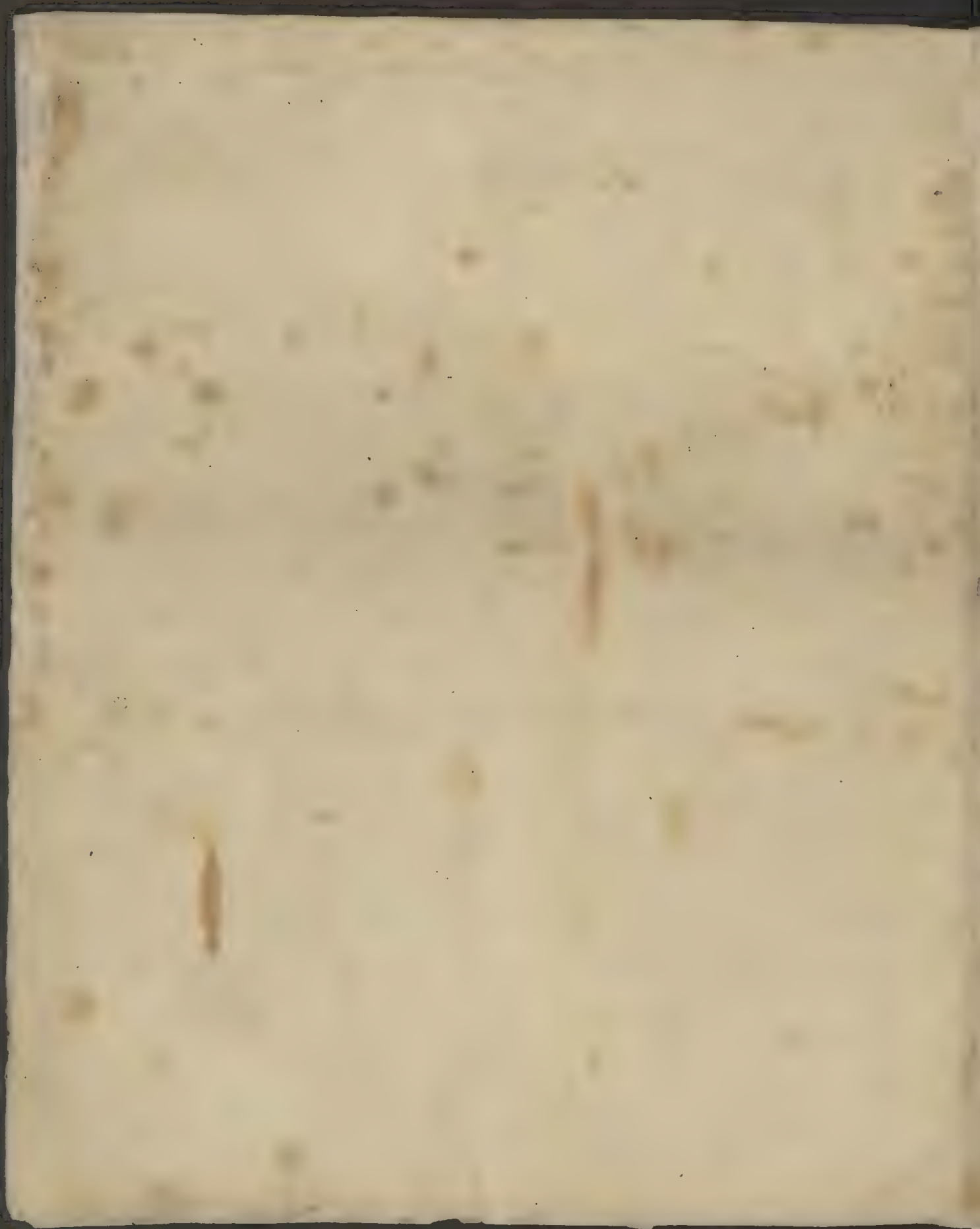
kiem, którego ięzgi, Dubawę, Pawa i Krędiwi wypada. —

Uwaraię: Dziwicy, Kwaie nadreys vorlegten, podiat ięgo
na tory Pawiney sprowadlinem. nawet dypwie pomianowi. Ale
iuby i iedney lub z drugiey strony, iaki maty nastajit oddiat
tatoru się zaspokoić potafimy idealną utatę, utóvanam Re
tany, przenieie poradek. u iedney on u - Dv aqies miek Kacian
Pawiney znać ię będe wolny R. K. Obywatelom, a z iedney ię
Dv aqies na Dostanybany, pniebanam się ze glos. moey nieryjez
nie pnieyżpa, ani iest od kogorolwiek niż pny. Od rowney
orgu wybrany Obywatelom reprezentowad bym roingichwoley
a będa Deputatem sądit bym zasóno iedney prawnie lib.
by Reichu, allobym noshamiad abatek pnieactwa u tym
zamiidowu wojewodstwie, gdzie bym dyprejt pruwage, tak
rzedliwy między Obywatelami zasótoia; ze iednak zwiżek
Woiawin między Pawineyami nie moie się uwarai ty do wst-
unka do zprawiedliwosci; pnie abliżaię uwagi moie
do zamierzonego celu, mówit będe, otych ultimavum Insistenti-
avum Sądach, które dadię ludzi u sturanku do ishwotacii.

Dla wotaciółow gruntowych wiaykich iadę ustanowit In-
bunat u bardey Pawiney, którego Kosseltura opóno ucale
mowit przypadnie, a ięgo wyjżię ię użytlich. Obywatelom
ucronie ię mojnosi rhuu, iwa miejsca na duri Kadancey
pnie u do blich wojewodstwu uacit bym obac, zachowuie
zmiene, Kadancey pnie dany. Porbunat u uwaraię. — Dla
wotaciółow mienkich ię ię pnie, ię u tory pnie, ię u tory Pawiney

[illegible]

zamyśle, lecz do Profesji. Toż samo uważać należy o Państwie Edukacyjnym
 Duchownym. Mówię o jednakej obywateli, na urodziny miaysem być przynależny
 do Komitetu Edukacyjnego, iż kładzie toż samo Prowincji mojej przynależny
 swoją Univerſitatem czyli Szkołę Główną

211
The
has
a c
bug
pen
200
2 11
211
w
by
a p
Kona
wat
H
n
nue
uph
Sim
Lone
Kin
win
20

Stwierdziwszy, że kraj nasz jest bardzo Woiewodztwa i o zarządku Woiewodztwa
bardzo Prawiny, przez administrację sprowadzić, należy nam się zbliżyć
do ogólnego Kręgu całego Kręgu, i zarządzić dobrą regularność polityczną i polityczną
krajową. W tym widoku spoglądając na Kręga, powinniśmy dla niego
pewne nazwać centrum, któreby wyrażało wszystkie Woiewodztwa
zarówno dogadano. Pożna jest nam myśleć o takiej Kręgu, która Kręgu
z innymi na innych przenosić się musi. Niektóre przeszkody
są, jeśli się dać widzieć, że tak wielką nieprzezwyciężalną. Latwo albo
wielom monasze podług woli swojej zwotywać Kręgu, gdzie Musie
być podobno, lecz Kręga musi mieć, że tak powiem swój Kręgu, swo-
ją przynajmniej Miałto, swoje trwałe siedzisko, w którymby magistraty wy-
konawcze miały ich i władza najwyższego dozwolić raz na raz po prze-
wzięciu. Odmieniał ludzi jest też także i wypadająca z potrzeby wolnego
Kręgu, ale odmieniał miejsce jest też nie wygodna, do arbitralności i sta-
nięcia i dać ich solozjom okazy. Jako więc bardzo Woiewodztwo powinno
mieć raz na raz po prze-
wzięciu, jedno, wyznaczone miejsce dla odbywania Sejmiku-
nych Obrad; tak również cała Kręga powinna mieć jedno swoje i nie-
odmienne Centrum dla Kręgu ogólnego, w którymby i władza Wy-
konawcza i władza najwyższego dozwolić raz na raz po prze-
wzięciu. Ten też winny potrzebie wszystkie drobne zarządy uspokoić po-
winny, tym bardziej prerogatywy jednej Prawiny, nierównie porównać
do Unii, a wcale przeciwne duchowi Kręgu.

Leby atoli i tym samym dogodzić trudnościom, które z względu
na

na przyszłość są iedney prowincyi podobnie mogły, przystąpiły na ich miejsce
to, któreby za zgodą Stanów do żadnej nie należało prowincyi, albo któ-
reby należało do wszystkich. Nie mówię co do Króla Wiewodźczego i spra-
wiedliwości, bośmy już trzności tę wprzecz zabawili, chege mieć pewne Kardęgo
Wiewodźstwa i Kardęgo Prowincyi, a wanie, lecz na przykład niecierpić obywateli dla
Kardęgo Prowincyi są Białki. — Gdy albowiem Prowincya Wł. Litt. daie się
być obowiązaną do trzeciej części wszelkich ciężarów, rozumie się być z tej
strony pokrzywdzoną, iż ziarny do Krolewnego Miasta przesyłać muszą licząc
bogactwa z tej Prowincyi do Warszawy. Ale temu zbyt łatwo zaradzić
nurmujemy. Warszawę Miastem wszystkich trzech Prowincyi spólnym.
Niech więc dochody publiczne, iadąc się z tego Miasta ciężary zwykły,
na trzy części podzielone zostają, a trzecia część rocznych dochodów niech
idzie raz na raz do skarbu na opłacanie ciężarów Prowincyi Litawskiej.
Tym sposobem odczerona Prowincya będzie miała rynek z Miasta Warszawy,
tym sposobem Warszawa stanie się iednym Miastem. — Jeżeli Holandya, An-
glia, Francya, Hiszpania, Portugalia mogą mieć Osady swoje w obcych
i morzem przedzielonych Kraiach, jeżeli Gibraltar może być iotalnością
w. Brytanii, zaroby Warszawa nie mogła być dobrego Wł. Litt. wstąpi-
nia? Warszawa Miasto nie z przypadku na Stolicę Polski obiera,
doktorego ze wszystkich Prowincyi biegnąc się rzeki, Wisła, Niida, Bie-
ra, Dunaica, San, Bug, Narwa. Ktoć przy nadnym gospodarstwie może
mieć potrzebne splanę od morza czarnego do Baltyckiego, Miasto iedne
z najoharalszych, największych i najwzrostniejszych w Polsce; wreszcie
to mówię za Warszawą, aby iedną Polskę swoim obrata Brymem,

aby ją uczynića jednolitym wolnego a powszechnego Hrabstwa.

Cożto powiedon dala bym mieć Waszemu Stolicę Hrabstwa ogólnego, i w niej bez najmniejszego na Prawnego podziatu umieszczyćbym wszystkie Magistraty Wykonawcze umieszczyćbym Rząd nie ustanowić w Reprezentantach Hrabstwa, którebym nadał wstąpić najwzrostego nad Hrabstwem ogólnym dozwoli. Nie przywrócić się do nowych i wyrażonych nazwisk talerów Władzę nawiązaćbym Sygnem Hrabstwa. Zleć również o Rząd, które sądzić się tylko Władze Prawodawcy należą. Stanowienie inne jest to, że przypuszczenia; można ich zadawać uczynić wiedzącym Sygnem, a dobroi Prawodawstwa nigdy innymi warunkami ten nieporozumienie przypuszczenia, że Prawa raz ustanowione jest odmianę podlegać nie powinny. Za prerogatywę wstąpić jest Narodowi Monarchii Hrabstwa, oświadczyć zaś wstąpić była Monarchii Polskiej; lecz Rząd tym uregulować różni się od Monarchii, że sama przez się utrzymuje pewną najwzrostego dozwoli nad wykonawcą Praw raz ustanowionych. Żeby więc lepiej zrozumieć się w tej mierze, trzeba szerokość materii Praw od materii Dozwoli najwzrostego odzwierciedlić. Jeśli forma Hrabstwa raz przyjęta, ustanowienie Magistratur Hrabstwa ogólnego i miejscowego, obowiązki Hrabstwa, i ich liczba, prerogatywy Stanów i ich granice, przyjęte obowiązki tak dla Magistratur miejscowych iako też i miejscowych, dla Sygnu nawet, i tym podobne, są to materii Prawa Politycznego: cokolwiek się w takich materiach Stanowi lub odmienia, zawsze jest Prawem Politycznym. Do samej rzeczy Władzy Prawodawcy należą Materii zaś dotyczące się wstąpić oświadczyć wstąpić wstąpić, gruntowna i wszelkich stopni wyrażonych Umów, Kontraktów, Lepiej,

Donauy

Donacji, spadku, długów, kredytu i tym podobne, nie mniej Proszę ²¹⁵ w pierwszej i w drugiej Instancji, a i po zupełne onego dokonanie, na-
zaj do Prawa Cywilnego, które wytykające z reguły sprawiedliwości, ^{„nadrzędny”} z resztą,
nie może odmianę podlegać i raz dobrze za porządkiem samej opisaną natury, stanów
częste odmianę swoją zatrudniać nie powinno. W Prawie albo wem Cywilnym
konkretnym nie widać doświadczenia na miarę, tylko formalności umów i innych, tylko
analogi na przesłankach, tylko stopnie ku do Instancji przywilejowanych, bez
których, jak bez przywilejów szarowki okazałyby się różnice w ichowaniu prze-
stępów ludzkich, albo zbyt arbitralnie stanowiący o ichowej własności. W tym
przeto względzie spojrzącego na prawo Cywilne, możemy pomyśleć, żeby się
ważna praca należała mogła reguły tegoż Systemu zwrotowi i do nieroz-
nego umocnienia Praw Cywilnych? Sama tylko nieochwycenie, poparte obywateli
i chęć Państwa wyłożył namowicieli nazliżony (Prawo liżbę w Woluminach
należek. Zapiemy się w ich powtarzaniu, zapominamy o lepiących, przorynia-
my coraz gorzej, a nie robimy nie systematycznie nudyjemy Lawie niedost-
tek niektórych ważnych Instancji albo u awantur. któreby umowy nasze pre-
wencyjnie opyści mogły, lub własności nasze zupełnie od cudzej pomocy
zastąpiły. Do tak ważnej materji, czemużbyśmy nie mieli obrać sobie i naszego
Liturgia lub Solona? — Niech w tym miejscu zadziży każdy Polak, któremu się
podobato dotąd o tym Prawie Cywilne odmienić, nasz pomyśleć że to jest
oficjalni System, na którym z niespodziewaną nigdy nierzadą ośrodków własnych
zawadzi nam wolno. Teżeli zna się na cenie prawdziwej wolności, musi po-
winąć że własności obywatela każdego obywatela jest najpiękniejszą kłótnią zawiad-
Nie może być wzięcia premed, niemorebyż omyślny straszyć dowód iak
niebezpieczności

nieścacieczności i dmiemności Praw Cywilnych. Co nas zastrępa rozpawia pod
 otaczającą despotę? Którego wola hermetycznie ośoby i maigłiem karciego (Ad-
 wika) rozgłosu morze. Nie jestesmyż w tym stanie dzieci, gdy decydujemy
 o Władzy Czymś naprzym? Nieznosne tego Despoty wyroki wystawu-
 ię na odmianę Prawa ludzkie, nabawiają słach i przeważną boiaźnią
 karciego, który im podlega i niesi. Także jest porównanie i ednego Despoty
 do tyłu ciemności. Postać, którym wolno co sepr cety konstytucyj, rzę-
 wużni, Code Cywilny i Code zupełne odmienić, w Sankcjach Telży
 lub im agzaru przegrui? Takowy kraj nie może się nazwać R^{pa}. Jestto
 niedofinansowa Thier, która ichre nie wie, w której Dobrych, ale stego, któ-
 ra nie tylko nikomu, ale sobie samej ufać nie umie.

Komu nie myśl przystoi przystę Sejmu Trwatego. Któż kto chce mieć
 doskonałą R^{pa}, niech sobie nie wystawia Sejmu nieustannie Pawodawczego.
 Potrzeba Pawodawstwa raz odbyta, więcej powtarzany być nie ma, a prz-
 najmniej powtarzać się należy z najwyższą uwagą i ostrożnością
 i resolutionem wszystkich Włodawców: co się na swoim miejscu Dokła-
 dnie ująć. Sejm Nieustający, jako Prawa Zwiędchności najwyższego nad
 cety Przem Dorozu, i ta Zwiędchność choiby się Pawodawstwem nie tru-
 dnie lub choiby się w pewnych okazach trudnić chciała, mieć będzie obywateli
 i ważne materye które nikomu takto samej R^{pa} przynależą. Ci byt
 byt za Monarcha, żeby ^{nie zawieszającym} Pawodawstwem zatrudniał? Choiby byt za Monarcha
 Magistralę, nie miał nad nim Dorozu? albo go komu innemu przenie-
 szat? Ktokolwiekby go miał, ten miałby racę, a Monarcha miałby to kło-
 cące i bezładne Jmie. Toż samo mówić można o R^{pa} naucz, która przynależ-
 ige wiele do Pawodawstwa, więcej estere do Magistratur Wykonawczych, lech-
 waię

218
wary to, iż nie jest cięgiłą reprezentacją, iż naj wyższy Dórz Radzie śmiechna tu się
pewnie, Radzie która będzie z kontadykami zstoją nie może nigdy zastąpić w
całej siły i pewności Władzy Rządu? Chcieliśmy mieć z nie Dórz nie dawa
Rada ustąpić być Panem nie Dórz, stała się naciąg zbiorem nie stierony
przewidywa. Ktoś albowiem kiedy choćby był naj wyższy Rząd Canada
włać może? Powiedmy jeszcze, nie próż Sejmu Nieustającego Rządu wyobrazić
nie możemy. Wzrostu chłobichyśmy na Majseu Sejmu do Dórz Magistratur
Wykonawczych postanowi Chcieli, albo dajmy będzie do dany Monarchii,
albo rozważniając spójny Rząd coar będzie Archiiz szereg musi.
Niech się także na tem graniach silną zastanowi uwagę. Dodawaj R
de Kłóci, chociażby miała moc najwyższego Dórz, nie po Rządu. Rada
zastąpić może, albo raczej Kłóć będzie miał Rade Ofobu od Narodu,
ofobu od Rządu, z którą wrytła jako Jędnostadny dan wykonać może.
Alboż rozumiemy, że w Monarchiach Kłóci nie ma Rady ścieżnicy
z Ministrow i przybrań Dórz Ofob. Długość się nie Departmentu i
wiodłacie Magistratury mogą wykonawczy zastępcy? Imperatorowa Ros
sńska ma swój Senat, Cesarz Turcki ma swój Dywan, Kłóć Francuski
ma swój Parlament, w którego Rada Arkady Kłóciście wpięwane być
może; powiemy że dla tego te Narody są Rządu? Oczami porożen
Rządu pokiz wachai się będziemy na jedną lub drugą stronę? Maż być
Kłóć na Monarchia? Dajmy mu Rade Nieustającą, Dajmy Radzie
w całej obfurności Władze, najwyższego Dórz na całym Wykonaw
czym Rządzie; zostawmy sobie Prawodawstwo, zostawmy podatki, abg
dajmy mieć Monarchia jedną z przyemnych; lecz jeżeli chcemy mieć
Rządu uchylny Rade, niecierpmy naiomnika i zastępcy, pilnuyemy iak

20th May

ta ię przeciwnych Dobru wstąpieniu wypadku, a uprzedzenia, które my się
 dat zażalenie wypowiadając go w uprzedzeniu i młotki wstąpienia niecierpienia. — (Z
 prostej czynności Polacy i cieli nie wzięli Dobru naszego szafamy zupros
 zabrać i naszego niecierpienia deijimus specie recti? Pod pretekstem poru
 szeń obywatelów, Dobieramy naszych przyjaciół i cieli im takto podobne
 mie i teni more! Pod pretekstem ofiarowania Dobieramy uprzedzenia
 pod pretekstem Polaków naszych uprzedzenia wólcz Harod, Dobieramy
 Demotów niedbałości na informację, porządności sobie, więcej niż im
 Bracia, niż im Harod powierzyć. Przywrócić wólcz do Dobieramy
 nie powierzyć nam do Szymonów, oprócz jednego Słodzi; Stanowia
 Bracia, nie pytamy się nigdy obywateli na Szymonach, czyli ich chęć
 dziwności się do Rada ustnie panować Harodowi, a nie zastanawia
 my się nad tym, że Polak nasz i strachu porządności sobie despotyzmu
 panuje u nas Woiwodztwa; brzdąca się duchem przedantym, a
 korpuszastannie wpudamy wte hydlina przywagę. Jeden imponuje wólcz
 him, albo wólcz jednego Flumia. Hatacy, i wólcz Praw naszych nie
 rożnia, niczym od kawałku lub kłoty i wólcz. Są to skutki i dregi
 ofiarowania? Ten to ma być kawał i nieprawdę wólcz owa.
 Polacy! nie twierdymy, nie maż ię u nas Rząd i wólcz i ten nie k
 du nigdy ię nie będzie. Ten hydlina nie maż ię i ten wólcz na
 zwólcz, nie przytę wólcz i ofiarowania ludowi, deijimus specie recti.

Powiem więcej, co było powinno Rząd, odwrócić na czym zadadram
 Maieftat Rządu i dodam maieftat, że i cieli nie będzie u nas i ten
 ory ię teraz, nie będzie u nas ię u przytę i cieli i ten
 nie zastanawiamy się nad tym, czy ię ię i ten będzie i ten, za

stanowią

223
i pracowitym następców. Sprzyjmy na siebie, tym dalsi jesteśmy względem Króla,
atakość się przekonamy, dla czego się do doskonałości jego obawiamy. Potawa Narodu
pod rozrzutnością upada, potawa druga Romanami zapala sobie głowę; wszyscy
nie umiejący być rządami w domu, niedzą się na Urzędach, pogardzając ich sto-
pmian, nie mogą się osiedzieć w swej Ojczyźnie, wyszła ich state przemienne,
wyszła urządzone wyszła niemile. Ten potrzebuje co rok wyjechać do
zagranicznych, ten stawia się z wolnego niewolnikiem musi Dziadywni Do-
müllium w obym Państwie, tamten niedostatek Ordynansa, wychłó go do
widerzy zawołają turba, inny znowu nowańskie zwory, maigtek fatyrzwy uwrędku
sperzonoia, iedzie w odlegte Kraie reperowaci ustapne interdu, poluży okryd
niedostatkii i niedziwności, inny zapaliwszy sobie głowę nagłym promocyj chłokiem,
udaie się do Petersburga aby przymusił Króla do postawienia go na tym prome-
niji stopniu, którego sobie nie zastąpił, lub do którego natura i talenta odmó-
wity mu datnosii. Dodajmy do tego ile przepędzonej młodości, fatyrzwy opwie-
cony, urządz na rozpusztę i utratę zdrowia, na niezdolność i kulawstwo na próżno-
wanie i bezprzeżwanie nudy, liche Romanów i miedziowych iatrych skutku, coż sobie
proszę uwolniam potrafi. Będą tam ludzie smakuwai w rządach i pracow-
ciy Rkty? Będą z dolnemi piastkami Urzędy, zastępowaci i z ucielnien
i pracą? Odpowiedzią ciom najlepszego Państwowca? Zmęczonych i uprę-
dzonych albo pod ciężarem pracy, albo pod ucielnien, iednego nadzadu, który
ie zabieramy oddalonych się od urzędniczo, uprzedawionych uwrę ranci,
szukających rozrywki w krajach Mennichich, gdzie próżnowanie i mied
kosi, dogadzaie ich zmysłom, potrafi uspieć zgrzyotę, którą opuszczenie Ojczyzny
i niedbanie na los wolney spóteczności obywateli musi. Mogą tam Obywate-
le pragnąć Nicustajczego Króla, który daie im wręce wolności, władza na
nich iatrym pracy i trwałego Dozoru? Nie jeden Biskup, Senator, Minister

1. Dry water

Obywateł maistny zasypiać na łonie rosfopsy w obaych Kwaich, lub od in-
 waię pottoorne miefkanie w niewolniczych Prowenyalch, wadby nety samy
 nieczynnie naleri uwoz. Ozyryne, wadby aby roz berprzeftanny nie nawużat
 berosatyw iego próżnowania, nie odmienit skodliwego nietadu, nie skahował
 iego u nieczynnego, który nawet kofstowanie R^{pa} optaca. Nie ieden wadby zety
 niestepne oddalenie się iego i gopaje zamiekanie użędowch powinności przy
 swaita nie wgiędata Lurochobnow, albo za zte spawowanie gotowej nie obm
 ilata karr. Pesa najwarzniejnie podobno przyryny, które nam przylę smek
 w Twatym i berprzeftannym R^{pa} Kzodzie. Rade Nicukajica, tento nieprawy
 R^{pa} zastępa, stawopy się niedotężę. Dozodli niewnie lepiej sposobowi mi
 nomia uszykanki tego wozdaim próżniakow. Odebrany wotau, będzie onadue
 użytarny straż, będzie najmniekiem boiarłinnym, nie lubigym się nasazii, i i
 zety ten opmiera się obrarii tote boizwera leniwe i nieczynne; przyidzie
 Sejm Extrawordynaryjny, na którymże wżętych stron ziada, wolno będzie bez
 lugo Rady użylai, wolno będzie Rade gamie i Karac. Leci R^{pa} Twatay
 R^{pa} iedną zadowe oligety przewag i mocę, uszykany zadowe do stuchai ma
 pzy, uszykany lehai się priefetw i opuszczenia; a zetym dla Obywatelow tego
 gaturku lepnay iest nieiad, lepra Anarchia i gępy tyllu twaig byz moge
 niednoy sey nawużyi niechielu. —

Pozwolcie sobie powiedzieć my, którym fortuna chciata mieć ucieśnika
 mi swoich pieferot, ob którym nieozg, rosfopsy i próżnowanie Rupertnie odizto
 przęjemny smak w tak wielkich Nieba dawach, iahich Wam nęda, lubu
 sany miśnori orzeto bandas zardroci; pozwolcie, mo wie, powiedzieć sobie
 orzeli nanydacie iah irodek, którymby was trwoale utrzymał przy urocinym
 Moimost adit wie, czy użycowię się przydawym R^{pa}u nietadzie, nie zbl
 zacie się tym samym pod iasimo twandę. Pznowotadztwa? Pstetieier
 prawn

peroni do całego zawnie bręgu toż? Dziś się czy wzwolniji? Wicież
 ietylko wam dziś iepere wolno myśli o Rstu? Uptynie ten szeregliny
 moment, a wkrótce potem, gdy z dzisiejszej szolarności, nędra i bogactwa iednej
 podlegai msi niewoli, z tetylko różnicą, że ile obfotii delikatnia dziś iay
 ciucia wafie, tyle na szynie przykroci dacz ię wam uerue silniej bee potowka
 nia nai miednych i ugduych, ktiry tevar przywzeli bydz igrypkim wafryph
 intory i wafry obfotii.

Pienosi ste cięgie na soby iane nieprerwanym palmem. Opruzanie ię
 i zupetne od praw odwykniecie ludki miaztych, usuneto ich postug Rstu.
 Urody, ktore mogly cnotliwa poriadai staty ię tupem dup ztych, dup prieday-
 nyh, duk klube wtafe zyki za publicany mairz intory, uszytko wozę do
 bra Opyryny tyse zrobili intoryem duph Morastu. Mogęz tury ludkie chieci
 Dobry i niemestannej rigde? Szkodliwa i przewrotna ich dzielnośi miazdy
 uerue erat znawyta, bo w Sejmuie Nicustajczyin, a iepere wkrędzie tabim, i-
 ki ię pidaie, me obce mekupstwo, bee wola catego uarodu, bee wybor na
Sejmikach iednomyslności, lub wighprocię głosiu przez wote gto tne lub se-
 lretue pidaie na ludki pwpiechnego zaufania godnyh: mekupstwo nie
 miato by tny dzielnośi, bo harid, Polt musiato by ię upawowai pod tny ob-
 uszykie instrubey, boby wiedzial ie go wbiwodatu odwołai lub ukarai
 moze. Coz mowii o ludkiach zemsty zisztych duchem? co mowii o ory-
 dumie, ktora w haridym krędzie iest szkardug atawiaa wada, a w Rstu
 iest przestęptwem winie szkodliwym, iah nieborpicernym? Ie catego-
 wych, iereli nar moment mogęz ię zapokoić Arystokracu, zaofie iednost-
 nie zierpię, i zierpiei nie mogęz Rstu, ktora wielkiego i matego, boga-
 tego i ubogiego pod iedną praw poddai opieke. Dobroci Panuizęgo za-
 twardzi intych miast jeh serce pnieu równym, obudki ducha pogar-
 dy, znuai będzie wrytku pod nogi swoje, a szlachetna niepodległi nie
 ujdzie.

220
wydać ich zemsty. Niektórzy obywateli odwołają się Panaiggego, tłumacząc
Zawoyt nauką, do pogardy i zemsty nie przepuści samemu Tronowi. Poga-
da, zemsta i potwara, są zwracane narodzić się podobnych a rokopec i zapu-
ścić nierozum, są niemiłosiernymi skutkami ich kłótni. Takim więc
obiciem sprowadzi oni mogą na Krzyż Książczy i Trwaty? na Kłpę, która nie
wypuszcza z rąk tych naukowców i wstyd? Która idzie trzymać mieć, sprawo-
dzić, także zdolna przestępnych ukarać a porządku ostatek? Nie dajcie, cho-
ć i u Kłpę Trwata, nie dla nich Sępn Książczy potrzebny. — Ambicja,
pogarda, wrogiństwo, wada wolności, ale tylko dla siebie samej, nie dla na monog-
przypuszczenie wiele daty, tyłów i ienawogii, a Kłpę nie cierpi tych wrogiństw,
oświe, nie uważa tylko oświe, jego oświe, jego przyniosły, jego chwała
którzy jego w potęgności przydatności. Takimi ludźmi nie mogą mieć nigdy
gwałtowności w Kłpę smaku. Wolność przypuszczenia będzie. Do samego Moirno-
oświe, a czynię różnicę między kondygnami ludźmi, nie tego co jest dla
choczym, co tego co jest dla siebie, nie dla siebie, lecz tego co jest dla
tem, Książczy, warty naszego społeczeństwa oświe, warty niechcący
tęda za niewolników traktując, i w tym także trwając przedmiotem uprzedko-
wim, że na jednej ziemi, w jednym granicach, po jednym Królestwie, może być
Obywatel wolny i niewolnik, a obywatel wolny Królestwa twarzą i cięciwą nas
niechcący ludźmi warty przewodzić pewniem.

Coż, może, znowy jakichkolwiek Władcy i Króla, który my narzucali zary-
ski między samym i samym. Magistrat, nasze są iai rozróżniona rozpi-
z którym kłótni, uprzedzone, bóg moie, a przytępną być nie potrafi? Któr-
ich ukłoniem do zamierzonego dla Obywateli ciem w oświe, więc i dola? Któr-
to i obym samim da w oświe i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe,
Tram, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe, i oświe,
dopomocy. Władza zaś nasza między samym i samym i oświe, i oświe, i oświe,
z prawem

a przewodzić i drobnych rybaków którymś jeden porzucił drugiemu używać
 lubi, gdy się tamtemu uda pluwalitatem w Trybunale, temu w ramię rybaka;
 a najdzielniejszy ten, komu by się udało wtadać serce Króla, lub przynajmniej
 umieszczyć w jego ręku. Trudno jest powiedzieć, ale nato mniejsze dwoje bardzo szlachetny
 żyjący Kadali, Boharui, Odray i Urzdy, i na tym zupełnie ukończyli się roboty.
 Wtadał Król między Sejmów a Sejmów. Jeden Delikat w Trybunale, lub
 w któregoś holu wielki innej Magistratury, i jedna Karolina w karczmie, i ten użył
 się do gęstych wód, odmiana postaci rzeczy, między Szwilebrym i Partyzanem
 ten uloga. Tu tego, że ichniej ocenił tak, że anten się oddał z miłością
 demonstracji, wyszło u nas w orzechowcu, wzniesło w rozmiar; jeden dźwięk
 podobieństwa intencji, a niecierpliwość rzędu do pomocy tym dźwiękiem arbitralny
 tralney, urzucił kilka możliwych, którzy posiadają najpiękniejszą urzędę,
 lubią być raz Królowi, drugi raz namiętni górnicy, udając się być naj-
 silniejszą twierdzą inter Majestatem i Libertatem, w samicy zaś rzędy nie
 innego niż są, tylko próżnym omamianiem Narodu, tylko czerpym dobrem
 kręgu zażyłtwa. Wtadł tu drugi zwanie pocią wzdłuż Nafrego, którego
 do podobnych użył uszczęśliwić.

„Nie tobie oni swoję twię wędę,
 „Ty byś im ował, oni Toba będą”

Wzyskamy raczej, że taki wielki i szlachetny człowiek między Sejmów a Sejmów
 do niczego więcej przydatny nie jest, tylko do intygi i igryszka, które sobie
 sobie życzliwi mówni, z całej perspektywy. Sita szlachetna dała się tylko
 użyciu męznemu w czasie Sejmików, a Sita Mężczyzna, dała się użyciu Sła-
 chowowi w każdym czasie. Jakże więc podobieństwo. Jakże więc podobień-
 stwo między Sejmów a Sejmów? i jak równość? i jak wolność? i jak miłość
 miłości? i ubogi szlachetny, uchybił temu, który go zawraca i co wstąpił
 Kiedź Magistratury nie przedstawiać umie? Dobra pluwalitas, i ostateczna
 u nas

una' bardzo rzadka, a Liberrum Voto, nie jest nigdy tona. Jak ludzie
mogą być do siebie porównani? czyliem lub potrzeba. Ktoś inoocny natas
krótką senę. Jmiele się, użyciowi, czy nie, i nie na wolności wroci.
i natas musi pod premoć Dworu lub pałacy, meimoney, która go na
tym odurzy i od uprzedzeń gołiwoski i od słudzenia kiczych obywateli
niepoko?

Jeżeli może nie być ciemy onieki. Powatę kłóty, jeżeli nie być ciemy,
miele kłódu' bezpręstanie czynnego, Możni w Narodzie! będzie to owocem
tego lenistwa, wapiu, ambicji, wapiych intyg, wapiu, etc. Nie podobna ul
wam, żeby kraj Polski miał wogóle tak rychliwie zburzoną uprzedze
nia w utwierdzenie na późne wielki Rząd wolnego, i kłóty, prawdy, pro
wadnie gołiwoski Doga, prawdy, i Cnoty, ustąpić uciwraiem zgryzliwoski
i niechęciom. Tarcie się spólnie dla Dobra Ojczyzny, nie oglądając się na
kaj Rządu Formę, która lenistwa, próżnowania, ambicji Doga, kłóty, kłó
przymiucie takie, która was przez Cnotę i prawę, stale i wapiu, przynajmniej
tu Ojczyzny. W Monarchii pracowaćbyście musieli dla rożkara i pienięd
ziemobycie bezpręstaniego Sejmu przynajmniej nie chcieli przez młot Ojczyzny
i wolności? W Monarchii twarde i cenne zła, mógłby was utrzymać od
złego zagranice uziardu, któryby na was niepryjemne, ale koniecznie
obowiązuje; cennym w kłóty sami Dobroci nie mieli byście przykara i
sobie trwale na całej kraj, przy Rządzie ogólnym przemysłowemu? przynaj
na sobie powinnieli pełnienie? innych Doga, kłóty? cennym Ojczyzny
przepraganie? Dla czego tracie smół w tym wapiu, co nas nasyłicie,
kłóty? Dla czego tak mało użyciowi i kłóty Ojczyzny i przepraganie
swoich uwspólnych? Dla czego, mówię, rożkara i wolności w niebepie
cznym Anarchii Stanie? Jeżeli prawiote gospodarstwo ułepieru na s
od kłóty Domowych, i niegładza troski ułepieru; rożkaramy i z
wolności

we(nosi) na rzec bez pracy i starania bez nieprzebranego dorobku ocali państwa
my? Te zjadawczy i naopierzewy i nadzwyczajne traci musimy; tyle z
drugiej urządzają i przemoc no raz więcej zysku.

Roboty polityczne mają ułoy bież nieprzebranym, państwo ich nie zaliczy
do nas. Te ich ludźmi, ile między ludźmi potrzeb i jedyki, ile Narodów, ile odm
ne w Królestwie, ile naówczas nieprzebranym chłobim, tyle iść ciętych
ogonie, które stądają Państwa robot politycznych, teraz ludźmi i ludźmi
miejsc ludźmi, Narodów z Narodami przeciw Narodów, Królestwa z Królestwami
przeciw Królestwami. Nie ilego nie może obstać w tej ułoy, mież
i leżebie. Spółtworstwa Cywilne, twarzą i upadek ułoy wieme iży
bez, nastranney walce, która się dać wieme w zbyt iży Traktatów
odmianie. Dotych upowierzeniach w całej Europie robot politycznych
Europejskiej natury Napoleo. Nie ciemy go nie Monarchizm, a zatyk na-
turalnie wypadła, że losów naszych osobno w ręk Króla powierzyć nie możemy.
Wiedząc i nieczynny Król stać się może to samo nieczynnym, a
może i Ruchliwym Dorozą Interesów publicznych, które których, sami
ciężko pracować nie lubimy. Coż proste, znaczyć będzie bież nastr, ior
go Dorobek całej Europy nie przystajemy. Czysta banda nadawcy się mogą
i zmięci srebrniwe oboliznowi, a ciężci niecierpie w tenraz, gi y Pol-
ska w domu Pana nie będzie: bież trudno pomyśleć, żeby inter-
sa Europejskie rehaty na nasz Rzym Extracynawym, lubi ostrzeżone nie-
użyte przedy, nim gotowy zwolai możemy. Takie irozki sobie są
obcych Mocarstw, któreby prof. torować chwały, i czynności Polki i oswoich
przypisować interesów; ale iobrem bież nie mogą dla nas i wolno-
ić nastr; boich nigdy w rękę Dofinans nie jesteśmy do dnu. Izerdli-
nie dla Narodów i ludzkości zdarzenia są bardzo trudne ienomena, są to
iale Komety, których bież nieregularny zbyt krótko dać się widzieć, a za-
wre stępnego i bezprzebranego dostrzegania potrzebuie. Czemuż więc nie
mamy

230
mamy mieć na to Politycznego Obserwatora, albo żelaz. perwien, domu me
u mamy mieć bezprawnego Obserwatora po Krajnie i Seymie Swatym, którego
wólową gotkować, cwałować i nad oddaleniem niecierpliwości, i nad zbliże-
niem dobra K^{raju}? żeby był gotowym na każdy przypadek zasądzić ię losom

Porwie mi ktoś ^{nieposzegeje} te na to "Dziś" iść uftanowie Magistratury Wykonaw-
czej, którzy wkomu ^{tylko} samemu Sejmowi Podynaryjnemu lub Extraordy-
naryjnemu, sobity prawa walke albo same niezdy sobą, albo niezdy Magistratury

Nie zgodą i niepodległości tych Magistratus ubierający Naroż, że się nie bez
mocy tego stać nie może, bo Król na niepostępując, i brygadierów chciał brygadierów
zwolnić. Naroż zwraca się do Magistratusu lub Główny, bo Magistratus, do
wstrętności tych, w Królu zamieszkałych, albowiem mogły być Extraordinaryny
lub Główny zwraca, albo Konferencje po wstrętnościach podniósł, a tym razem
w zrewal postępująco i porozumienie się z Królem.

Ktoż iestés w sobie w tych zamieszanych sprawach? Jestés ty Polak
naprzec ty rewolucyj, przez które Karol Nasz przeszedł w wielu towarzyszym
Wier, przysię, tyś Historyę Naszą od śmierci Jana III, przypisał się Wojnie Augu-
sta II. z Karolem XI. Zapisał się nad Polak Stanisława Leszczyński, nad Kar-
ol Federacyę, Tarnogrodzkie; przypisał się bliżej Jeleży Augusta III. przypisał się durni-
Wojnie w Słazku, pomył, jak mawia dla nas przeminęta siedmioletnia w Słaz-
ku Wojna, pewnie nabożnie, na co tyle krótkie były twoje patrzaty, od lut 24
przypominasz sobie tyle wypadków, które w jasnym wielu minicy w nadzwyczajne
zdarzenia przodują, byłyby przeważające, jak np. berkaue wosprawanie Budy
macyi Obozskiej, przesłotowanie na Trybunał Wielkoroński sejmów, Konfederacyę
Siedmą i Polonkę Konfederacyę Kadomską, coż mówię o Sejmie 1764
o Zabraniu Senatorów i Polak na tym samym Sejmie? o Konfederacyi Bałtyckiej
o Wrezi na Ukrainie? o Śmiatym przewracaniu się na Oboz Króla? o podziale
Polki? o Gwarancji? po której nie nam już więcej nie rozstrzygać, tyś
zaiste pisał subjetiwnie z Moskwy, zamieszając Jeudum i dobrą analizę na

woli? Cóż za kraj wystawił nas na tak okropne w tym wielce ~~niebezpiecz-~~
~~niebezpiecz-~~ne zdarzenia? Niebyły to też same lakusztwa, któremi się dziś ~~tytu-~~
 my, lekactwa berskuteczne, lekactwa szkodliwe? Wszak wielkiśmy Prawo
 orajmark Odprawyjących i Jęzgodnyających, czemuż jedne nie do-
 chodzą, drugie dwójkowe nie były, a asygnacje stemu zapobiedz nie mo-
 gły? Wszak mieliśmy rokopy i Kontrowersje, do czegoż nas przywrócić?
 jakim nakazem postawili stanie Kontrowersje w czasie gwałtu i pome-
 ny i zniszczenia, a w momencie rozgłoszenia niepodległości nieczynne, bezużycne, i do
 zawodu Jęzgodny spóźniające? Wszak mieliśmy i Opoby i Władzę między sobą
 walczącą. Powaga Hetmańska na miejscu Wołoszkiej ustanowiona, Try-
 bunały z Apelacyjną kładły w sąsiedztwie, Jęzgodny niepodległość Jęzgodny
 Jęzgodny Ziemi. Mieliśmy Komisarzy Wąsłowską w Radomiu, przybyło
 Magistraturę z adwokatami, przybyło i sporu między Magistraturami.
 Komisarzy kładła co do Władzy Jęzgodny zostać w wal-
 ce z Jęzgodnymi Ziemi. Trybunał; co do dochodu Rube-
 go Departament kładła w Radzie, walcząc z Komisaryami Rube-
 Apelacyjną walcząc z Jęzgodnym Magistraturą w Warszawie, a z Departa-
 mentem Wolności w całej Polsce. Kładła między Sejmem a Sejmem wal-
 cząc z opozycjami Magistraturami, a w radzie Sejmu opiera się nawet
 samey ~~Władzy~~. Coż dobrego w talicy Konstytucji króla dostrzedz można?
 Dopobież opanowaniu, iale między Włanikowskimi i dwójkowemu powo-
 lewu tego dobrego, paląc będkiem ofiary? Ktoż więc na sprzecze
 z rozumem i talicą i publiczne zasada dobro? Albo harmonia w ra-
 rach stworzonych nie jest prawdziwą pięknością? Doponadto, albo na-
 tura ludzka byłaby musiała na zawsze nieperzyciwa, żeby trwał ~~kró-~~
 nad ludźmi zaleciała o legalnych okrawa, sprzeczek, nieperzyciwa i
 roszczeń. Ale, którego się często chystać musimy nie może być na brać po-
 wagi.

232
wasi przywrócić dobru, jest tylko dobru. Stwierdzamy w porówna-
niu do siebie. Co innego rolnik i koczowniczy, jeżeli nie bunt
miejscu i temu, które nas dolega? Co innego wielkość i tożsamość
miejscu, jeżeli nieuczony gościć na sofie niechętnie uległ
ichom chłodniejszemu Nardu? Nieprzeżłiwie to lechizm, które o-
zawidzi na moment i to ciotwicha, węgier, rosz, bandier, staby, po-
machiny! nieprzeżłiwie to nard, który przetrze na doświadczeniu satan-
izm, szukać ich w sporze i niesubordynacji, nie chce sobie nigdzie
niezależnie kręgu Konstytucji, któryby nie potrzebował ani wolności
ani walki między Magistraturami, ani walki z roszem, któryby
nie miał najwyżej państwa uszytych: Lwów, Chłopi, i tak przetrze
samym tylko R. P. Stanom.

Uważaj, gdy nie można utrzymać tego to typowego Systemu
miejscu między uwzględnianymi, utrzymując niektóre do dawnych pryncy-
pów nardu; nie ustanowimy pewną Straz, czyli Ona w Radzie popra-
wion, czy w jakieś innej pośredniej magistraturze zastawia, moim
dnie z Sejmem Górnym uszytym nieobracającym zawiązać przynaj-
mniej, a Nard nie exponować ani przyjąć do Nieustawic Sejmu.

Tuż wzięj pewnie: że Rada Nieustawic jest bandą przy-
datną dla doświadczenia i Zagodnej Monarchii, i dobrze odpuściada kręgi
ogólnemu w podobnych urzędach. Rada Nieustawic zastępuje Straz
Narodową, a także na Departamentach podzielonych, odpuści uszytym ogólnym
i całego Nardu, będzie miała tyle Departamentów, ile potrzeba ogólnego
rozu w krajach ogólnym, a maig: raz zabitwione. Prawem swym, w D. i D.
Kierując, obierając się iocali bez Sejmu, obierając się bez R. P. Toż
iż ioli chemi niedoleg, potrafi Ona być tym, czym sobie być sam
Nard w Arzędzie, który zupełnie od przypadku zależy. W kochanym kraju
przez

[illegible]

zowie, by swiety umy. Porozumiesz albowiem, ze i z bez tego obywateli nie moze
aroby obca Mocartowa nie wplywaly w interesse R^{ad}u, i z Dobrego i Szymem
stowadynawym lub Jotowim: Dokazalbysmy? Szym talerz. bylbys
na cze, gdyby tego wymagaly potrzeby naszych Mocartow; nie bylbys nigdy, j
y mial bylbys ich interessem przeciwny. Czemu? bo talerz wykonac prze
nie nad naciemniem niz nad Panem, bo talerz niez i prelupe naciemni
ia niez, Pana, bo nuncyja takbaludzi ugodniny moze bylbys Dobrana Stefe
unie de Interdium Zagranicznych lub premocy Dworu, niez tak wielka, i kto
raz sie Szym R^{ad}u. Ktoz tego nie widziat przytada na Sejmie 1775. wle
asmatowata Delegacya: pod czo cze, ktora tak wielkie Volumina napisal po
traga. Przytad Teden obywateli smak. bezpretanney Delegacy. (Oz albowiem
ist R^{ad}a: między Szymem a Szymem, ierzi nie Delegacya? Wybieramy z pa
między R^{ad}ow i Senatorow wzozna, R^{ad}z, aidiymy niez napotuli ty czeofe
R^{ad}owa, ktorey Krolowi powiedzy nie chcemy, przez boiazni Hainy R^{ad}u, ktorey
pru na samych R^{ad}ow nie smiemy przez boiazni usilney pracy, przez mitor
lenictwa i proznowania. Oprzyzna naska jest prawdziwy Siwolz, ktorey interch
sumi idni zatrudni sie nie chca, drudy nie moze, a zadrozi między na
mi tyle ist silna, ze tych w nie chca przymaci nie moze, tym co chca, nie
godzi sie pozwoli. Czy R^{ad}a bedzie miata wziez ry mniay moay, zaupie
ist prawda, ze prezydentowa dopuszcza i z moze; takylko bylbys roznica, ze
prezydentowa za pomocy atych praw prezydentowe, maiz za sily ich prawoz
leiz kto zna Magistratum legem che loquentem, moizek sobie obiczywai
ziby R^{ad}a czele du nalezan Dworskich, czy dla grola zagranicznych nie
dopuszcza i z prezydentowa, ktore natychmiast obowiazana jest iak naytrefli
wiey broni, broni za s flutecznie. zaupie bedzie z ~~z~~ naywarimeyorych
przyryn: najprwie ze ten sam zaupie bedzie Sednia, tityr jest prezydent i
obronca: powtorze, ze dzicta R^{ad}y uchylone bylbys moze, leu prezydent i ey Ka
rze nie podlega, najprwie gdyby ni wziez itego, nie bylbys w kucie Nieu
staiquey lub inney Strazy proz Szymu, iak tylko, iebedze Magistratura zoft
miera

nie ma, nie może mieć Władzy najwyższego dozoru, dopóki jest, abyśmy się na
 tych wszystkich formalach poznał. Wyroki Władzy najwyższego Dozoru są nie
 ostateczne. Władza ta nikomu sprawować się nie powinna, zgoda jest to dawać
 nie Stępa, a wyroki Władzy Rady, lub jakiegokolwiek opór Sejmowi, sta
 podległym odwołaniu i skasowaniu, a Rada lub inna Staż przed Sejmem
 sprawować się musi, i tym samym uchylenie tej Rozkazu lub rozstrąsanie
 prawym są, utrudnieniem, polegającym na nich nie można, każdy Sejm skas
 ować się potrafi, nie będzie więc między Sejmem a Sejmem brzo, bo
 nie będzie Władzy najwyższego dozoru, nie będzie nikt swoich i Cyfery
 łosem pewien, bo każdy premiera i rozstrąsanie podlegaj muszę uchylenie
 prawnemu sejmowi lub uchyleniu; zgoda Rada będzie na wrot naszego duna,
 który niechcent z mierną ierdy tego przerynia ich coraz więcej, a sam
 swoimi interesami zatrudniać się nie lubi.

Ala rzecz kto, że gdy Rada Prawodawstwom: Władzy najwyższego
 dozoru sama przez się i nieprzeftannie zatrudniać się będzie więc nie
 potrzebny jest Król w brzoie takim, więc przymy jest Król na utrudnianie
 urzędności i pewagi Maistatu Jego.

Mogłby tak mówić Dawny Brytanin, który przed laty Imperator
 się zniptat; mogłby tak mówić ^{Hollender} Batav, lub Szwajcar, i których ieden
 trach, teta, drugi Mat niewyisternych. Króla Władzy dla wolności i rze
 Tyrana wydat; mogłby tak mówić obywatel Filadelfii, którego premier
 zmaglita do rozwiązania bractwa z W. Brytania; Lee Polak, na tonie
 Króla uupieharony, Polak, który wolność swoją winien jest z zircon
 Tronu, dla którego Królowie nie prastykucenym w całym świecie przyklu
 dem nie tylko urupowanej Władzy, ale poprzyżnionych Korogaty
 ty Chrocie

238
wielokrotnie więcej się lubili; Polak którego obywatel Państwa Dzierżymu
Monarchii Książstwa wstąpił, któremu Targiellerie wolała się wstąpić
z wolnością nadali, nie może nigdy talicy przypuścić myśli. Po Bogu,
i innych Prawach, nie dożycie i szanowniejszego być nie może w um
i cnotliwego Polaka na imię Króla, na Majeść, na którym zainsta
Kolebaw Chróbny, Karimier, sprawiedliwy, Karimier w. Władysław
gierło, Zygmunt I. Zygmunt August, Stefan Batony, i tylu innych;
brocią, sprawiedliwość, męstwem i przywiganem do Narodu Białym
Królów. Mogłaz na którym Tronie. Filozofie wachwał tyle przyjaci
ludzkim i sprawiedliwemu, ile ich na Tronie Polskim świat ogłada?
Niedu w jakich Europie częściach talicy tylko monarchie dobyły
narzuwano, tteny sobie nowego talicy na ludem nieprzywodził
uisku; w Polsce ten tylko dobył był Królów, tten, z którego i z dośpie
wili zwlekał się dla dobra Narodu urzypaći Państwa, które nieoficjalnie
poprzednich wieków w rze jego narodził. Wziciej pryncem, nie tylko
dla permigłki w Narodzie naszym; ale też dla przykłada i nauki całej
Europie. Tron i Król Polski jest koniecznie potrzebnym. Dostaje się, żeby u
szę Królów i urzędy, podani Państwa Europejskich powstał
Dzieci Królestwa Polskiego, a żeby i oni byli dobrami Królami, a żeby
drudzy znali, co to jest Majeść Króla, co to Władza ludu pod zwierz
chością Królów. Niekonstytucyjna wolna, nieprawda Królowa upod
ta Narodu Polski i Europejskiej przyrasta. Anarchia obywateli nieporzą
niedu naus statyż przyrasta. Dostaje się, żeby i ci wszyscy, którzy
w twarnejem świecie. Niechże iigle z Królami naszymi dośpie los
Bygonz, sprawować, brępowaliśmy ich sity, nukaigi w niedostępnym Pa

igich realnem iusticji prawowitych. Niesuszeptni chybistmy szkodliwie!
Krolowie berielni, myleniwy. i prawnai na chiezcy updaliłmy Nard na
bydlime audrey pmiwy igorylko, italiłmy sie uwar szkolom obczymoy
niemolnikami. -

Spogladaiz na wielowalio formy teraz niyzych i dawnych Krolow
truba zelgimy bliy iem do drugich stopowali, i przypatryli sie ich se
brou, ich podobienstwa do naszy. Co jest Hollandya? Wenecya? Genue
neriakich obczie maxymach? co byt Krym: czym Dauru Gruzji?
Wolnoie Szineyszych Krolow, na ktorych nale nie widimy Krolow, jest
tylko idealne Prodkowanie albo iednego z Senatu, ich jest wll e
nezy i Genue, albo iednego z Woytki, ich jest w Hollandyi, utromie
ie sie interelam Państw obczy. Kupiectwo i inaczna pismozny Masza
w handlu obrot uwar pismozkaczka jest istotny tych Krolow za domy.
Lez co to za podobienstwo do naszy? Genue z matym Territorium
naprzerylasy Wazniewickie. Ziemi szkolystwa, uyrównai nie potrafi.
Wenecya, sumatylo Wenecya wolna, nad resztą krajem samowladnie
pismozka, zakawa na podobienstwo do Krolow Krymskiej, i w samey
osere tyle jest do dawnego podobna Krymu, ile garbaty Karst do wiel
kiego Albrama, i la tego ze obadwa sa ludmi. Hollandya na drowir
ie, szwajcarska dzieli sie na kantony, to jest Hollandya na tyle Krolow
iarem szkolystwowanych, ile obczych szkoliny, a szwajcarska na Krola
i na uzielne dzieli sie Krolowa. Forma Krymu upiornych szkol
ode nimie wolnych krajow nie jest to model rozumu i doskonatości
jest to upadek rozumu, jest to slutek silney rewolucyi ludzi, ktorych al
bo krowany niozłnik, albo nieprawiedliwy uieniozł Monarcha. Dy
by szkolista iako bier nicba, trzymajze w jedny szkol szkol, a w drowir
mied

238

nie, nie spuścił. Prawdę tuż. Stawiey dawnego Krzywe Kolonii, gę-
by rozpuść niecierpiących tego Miasta Miękkichów na prawo. Ta ich na
Drobie i niewyścane wygry, nie mieliśmy Miasta i KPi, wórnier
niemielbismy, Weneji, tądza razem donieoboznego przyta z nacie
nie, panowata Koloftom na eror ziemnym, mader, rozpozata granie
wórnier w Koloftom Lombardyi, data ię Pania, Admityliczego Mierza,
zauwaga, wole handlem w ceter, Europie, Drie ięre ię nie oboz-
tuz, ptega, ię w Koloftom. Hollandya, Swaycar, Genua, wórnier ię wó-
nori i niepodległoz swog Miękkichowem Austrii Kregow. Mate i nie-
wrytane ziemi erzei przez emiatych i pawowitych ludzi zamieść Kane
zmierzinofy sobie srogie Jedynowiatdktwo, zmierzili ięmi Kioła, a stawoz ię
Panstw Monarchiernych przegroz zyskaly wolnori bandierz dla wygody Monar-
chierz aby z sobą nie graniorz, ię aby miaty widzialny Maieftat swog Kreg-
ow. Nie ię ię mieysce roztrzasai na erym tych Drobnym Moceftu obftacie
sita, ię wiele zaleiz od interezu ięch Kwiadów, od handlu lub niewyścane, z pod-
gorady. Swaycarz nie moze zyskaly tylo ludzi do cizlicz, nawyrtztych
pracy. Hollandya ięzeli by nie byta siedliskiem ludzi wolnych, nie bydło ię-
dyliskiem Urzypatowa. Pawowity Bratow tacy nieprerastany wojny z me-
stem, i ludyspolurich umiengzby sway rebi, moze oprowadaby ty ziemi.
Dzie ięz ięst Nawi Polski w piewnaniu do tych Drobnym Mo-
ceftu? Polska rozległoz swog, nie dzyt dawno przewrascacze impe-
rium Kregy Niemiechiz, Drie ięre wyrownywaizca obfurność Kiole-
low, Francuzkiem, a ludnoiz W. Brytanii, Polska niędy Nawi
Pawianflich iędynowiatdktwa Pani, ktora sama tylo zachowata w tądza
swim wolnori bez rozlania krwi, bez urzypany zysk Kiołow, wcale
ipawey a wolnym Kregow, a jego panowanu i ceterz myśli piewn-

na. Nie ma ona żadnego przed sobą wroga i nie może; nie
 nowinien nas trudni charaty widok. Kłty Rzymficki boier wielkosc mu-
 staby się bardzo dobrze wypawać w orasach górnego barbaru Proa-
 ale byłaby zbyt trudna w tym wielka gdzie szuka zdobywania urzę-
 od podstępem, niż do męstwa zacieru; gdzie schwała siłach z mowa
 przemaga, rażąc, nad niebezpieczną i nierozważną wolnych ludzi odwa-
 gą, gdzie wolne Narody powstać przez interes iednych, a upadnie-
 ci przez chytrość drugich Mocarstw. Choćby atoli dawny Rzym i wte-
 dziejszym Calityki sztuki doolat obstać, nie rozumiećmy, żeby dla
 tego Układ Kłty Rzymficki był nadołkonany. Kiedy w Rzymie
 obawiano się, narzucił Krola, w Grecji nadołkonaniem nie był
 Konsula Urząd; dla czego? nie nadołkonany pewnie sprawiedliwy w na-
 rożeniu przywrócić nadołkonany i w tym zakresie Urząd, nadołkonany
 w niebezpiecznościach obywateli Narodu. Rzymianie upodobili się
 z pod Krola, nie nawidzieli. Ich narzucił wolności, miewnego a to-
 amicie, że do tego niewolnego w Rzym Urzędu przywiązana jest schcata-
 dygnowatwa forma, miewili imię Urzędu, miewicze że ten gra-
 sobem oddał niebezpieczne nieudli skutki. Grecy w Układzie Urzędu
 Wolnego umieszcili Krola, sprowadzi na ich Urząd jako wolności przy-
 iazny, obawiali się Konsulów Rzymfickich. Nie nawidzieli sch. Urzędu, ja-
 ko tężącego despotyzmem, chęcią zdobywania i zaciągania. W czymie
 prope, że obawia, myśli się Narody? Oto że braty faktory nie narzuciła
 Urzędów, że ie sobie wyobrażali jako przeciwnie Konstytucji Rządowej. —
 Podobu Rzym przy ustanowieniu wolności, na miejscu dygnowatdy
 Krola miał być miki Krola Senatu i prokuratorów, wolności tego nie
 starali się owozem tylu miewstw, iolich się dopuścili Konsulaty
 i Dyktatury

240
i Dyktatury; więcej pierwem: gdyby był krzym miał Królów, nie straciłby wolności; nie miałby był Imperatorów. — Teżeli chcemy, żeby ta wielka masa Ziemi, iak jest Polska, nie stawiała się tytułowi i dżego tamtowa, żeby wolność nie upadła pod pręmością srogiem uniesionego Wódza, stawiamy się, o to iak najusilniej, aby Król nań miał zaciąg, Króla, aby Tron nań na moment nie wahał. Na przeciw pręmości Króla naciskamy w dobrym kręgu iekgastwo, lecz na przeciw chciwości, na przeciw ambicji wewnętrznej, na przeciw inderweni i dżerowey, żadnego nie naciskamy. — Polubi. Król wolny pod wieloletnią utrośną formą morie na czele ubierając się swobodą, nań, ale tylko Król wolny, maiały na czele Króla spogądającego na Tron Polki iak na udziwnie, walczy sobie i swym Potężem stającą, aborpięły nań cetość. Teżeli chcemy, aby nas Królowie nasi przewiali, ustanowmy iak najdosłowniej, pa Król; jeżeli pragniemy, aby nas postawili szanowali i granie naszych nie naruszali, obiecujemy sobie iedną familię Królów nam stawiać Królów, którzy reprezentowała Majestat Króla i nasprę. — Tym sposobem i Król i nie Król postęguje, nie tylko nam, ale całej ludności uczynimy dobro. Wrocinmy nam samym nań Egiptem, damy przykład Europie, że Królowie nie może być pierwimi Mordachami, że się im Dzielne przynalęży. — Nałajstwo, że Narody nie może być niewolnicami, że maiały na Tronie swoim Dzielnych Królów, że Dzielictwo Tronu to Dzielictwo Krain ięst wcale różne, bo tanto z prawa Natury, bądź musi wolnością, pa tytułowym, tamtas ięst dajem Narodu dla iakiej ukończonej sobie familii, dajem warunkowym; dajem ograniczonym; dajem ttożę, ażeż żarzyć może być przez Naród postępnione i poprawione.
Krol

[illegible]

